

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

76'ncı Birleşim
1 Nisan 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadı Bilgiç'in, coronavirüs salgını nedeniyle bugünkü Genel Kurul çalışmalarını hızlı şekilde götürebilmek adına İç Tüzük 60'a göre söz alma taleplerini karşılamayacağına ilişkin açıklaması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, coronavirüs salgınına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 1 Nisan İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkedeki coronavirüs salgınına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 174)
- 2.- İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85)
- 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107)
- 4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 115)
- 5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 122)
- 6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombi- ne Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163)
- 7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192)

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yüzyıl sonra ilk defa böyle bir salgınla karşı karşıya kalındığına, eksiklerin, yanlışların olabileceğine ve bunların tartışılmasının, eleştirilmesinin doğal olduğuna ilişkin açıklaması
- 5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, konuşma yeri olan Meclisin zamanının gereksiz polemiklerle işgal edilmesini doğru bulmadığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı basın toplantısında "Biz Bize Yeteriz Türkiye'm" bağış kampanyasına zorunlu katılım uygulandığına dikkat çektiğine ilişkin açıklaması

7.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iktidarı yapılan eleştirilerle ilgili önlem almaya çağırıldığına, kurumların bağış kampanyası için alt limit belirleyerek para topladığına ilişkin açıklaması

8.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, usul ekonomisine riayet ederek az konuşmaya özen gösterdiklerine ilişkin açıklaması

9.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve bağışın gönüllülük esasına dayandığına, zorlama ve baskı iddialarını reddettiklerine ilişkin açıklaması

10.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasının AK PARTİ'nin değil, devletin, tüm kurumların kampanyası olduğuna ilişkin açıklaması

11.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasıyla toplanılacak paraların yerine ulaşip ulaşmayacağı konusunda endişeleri olduğuna ilişkin açıklaması

12.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin vakfı aracılığıyla imkânı olmayan vatandaşlara hep birlikte destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve yüz elli iki yıldan beri Kızılayın görevinin başında olduğuna ilişkin açıklaması

14.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, vatandaşların Halkbankın kredileri yapılandırmasına yönelik şikâyetlerine, Bilim Kurulunun corona salgınına ilişkin iktidar partisine, yürütmeye önerilerinin neler olduğunu ve bu önerilerinden ne kadarının kabul gördüğünü öğrenmek istediklerine, eksik bir uygulama varsa bunun sorumluluğunun Bilim Kuruluna da ait olacağına ilişkin açıklaması

15.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde, eksikleri, ihmali ve yetersizlikleri ortaya koyduğuna, Çayırdere Barajı'nın sulama sahasının AK PARTİ'li Pınarhisar Belediyesine devredildiğine yönelik haberlere ilişkin açıklaması

17.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, Türkoğlu Açık Cezaevinde 12 kişinin karantinaya alındığı yönündeki haberlere ve salgının en büyük tehdidi oluşturduğu cezaevlerinin bir an önce boşaltılması gerektiğine ilişkin açıklaması

18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Adalet Bakanlığından alınan bilgiye göre Kahramanmaraş ilinde corona testi pozitif çıkan hiçbir tutuklu ya da hükümlünün olmadığına ilişkin açıklaması

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çimento içinde kullanılan alkali oranının düşürülmesi önerisine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/26313)

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, TBMM'de koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/26476)

1 Nisan 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, koronavirüs salgını nedeniyle bugünkü Genel Kurul çalışmalarını hızlı şekilde götürebilmek adına İç Tüzük 60'a göre söz alma taleplerini karşılamayacağına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bugün, biliyorsunuz, bu salgın meselesiyle çalışmaları hızlı bir şekilde götürelim istiyoruz. O yüzden, 60'a göre söz taleplerinin hiçbirini bugün karşılamayacağım; bunu bilgilerinize sunuyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, koronavirüs salgını hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, koronavirüs salgınına ilişkin gündem dışı konuşması

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; bugün coronavirus salgınıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, coronavirus nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine sabırlar diliyorum; tanı konan ve tedavi altına alınanlara da acil şifalar temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün dünya, insan hayatı ve sağlığı açısından son derece önemli ve tehlikeli zamanlardan birini yaşıyor. Coronavirus, küresel ölçekte ve eş zamanlı olarak her yerde görüldüğünden, Dünya Sağlık Örgütü tarafından "pandemi" olarak ilan edildi. Pandemi ilanı, bize salgının da vahametini anlatıyor.

Türkiye olarak, ülkemizde daha herhangi bir vaka görülmeden tedbirlerimizi aldık. Salgının durumuna ve gelişen şartlara göre yeni ve sıkı tedbirler almaya da devam ediyoruz. Bu virüsün bilinen bir tedavisi olmadığından dolayı, almamız gereken en önemli tedbir enfekte olunabilecek durumlardan ve ortamlardan uzak durmaktır. Salgının kontrol altında tutulması için devletimiz ve Hükümetimiz, alınması gereken her tedbiri, hiçbir çekince gözetmeden, ivedilikle almaktadır. İnsan hayatı ve sağlığı bizim için de her şeyin önündedir. Devlet milleti için vardır ve bu şartla hareket ediyoruz.

Coronavirüsle mücadelede en etkin yol sosyal ilişkilerin belirli bir süre için durdurulması, sosyal mesafenin korunmasıdır. Vatandaşlarımızdan ısrarla evlerinde kalmasını istememizin de nedeni budur. Salgının yayılımını durdurmak ve enfekte olanların da tedavi altına alınarak izole olmasını sağlamak bu süreçte hayati öneme sahip. Unutmayalım ki, tanı konan ve tedavi altına alınarak izole edilen her vaka, toplum için risk olmaktan çıkar.

Bu virüsle mücadelede başta Sağlık Bakanlığımız, tüm kurum ve birimlerimiz bütün imkânlarıyla seferber olmuş vaziyettedir. Dünyanın birçok yerinde sağlık sistemleri çökmüş durumda. İtalya'nın, İspanya'nın, İran'ın durumunu izliyoruz. Yaşlılarını ölüme terk ederek imkânsız seçimler yapmak zorunda olduklarını görüyoruz. Maalesef, çok acı haberler duyuyoruz.

Türkiye'de hamdolsun sağlık hizmeti ve ekipmanı hususunda herhangi bir problem yaşanmadı, inşallah da yaşanmayacaktır. Bu başarı sağlık alanında attığımız adımların ve dev yatırımların bir sonucu aynı zamanda. Elbette, başta Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca olmak üzere bütün sağlık çalışanlarımızın özverili çalışmaları her türlü takdirin üstünde. Bir doktor olarak milletin kürsüsünden meslektaşlarıma, sağlık çalışanlarımıza ben de teşekkür ediyorum, Allah hepsinden razı olsun.

İnsan hayatını ve sağlığını çok ciddi tehdit eden salgın, küresel ölçekte ekonomik ve sosyal alanda da büyük etkilere neden olmaktadır. Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatları ve yönlendirmeleri sonucu coronavirusle mücadele sürecinde, toplumumuzun her kesimine yönelik yapıcı ve kolaylaştırıcı tedbirler alınmış durumdadır. Esnaf, işveren ve çiftçilerimiz başta olmak üzere üretim yapan bütün sektörler mali anlamda kolaylıklar sağlandı. Emeklilerimizin ve ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın süreçten kötü etkilenmemesi ve güvende kalması amacıyla da her türlü tedbir alındı. Hizmetler ilgili kurumlarımız tarafından evlerine kadar götürülüyor. Eğitim ve öğretim bütün kademelerde uzaktan ve dijital ortamda devam etmektedir. Kamu ve özel sektörde sosyal mesafenin korunması amacıyla uzaktan ve esnek çalışma yöntemleri uygulanıyor. Bu sayede sağlık açısından risk minimize edilmiş, bir taraftan da kamu hizmetleri aksatılmadan devam ettirilmektedir. Hiçbir vatandaşımızın temel ihtiyaç sıkıntısı çekmemesi için bütün kurumlarımız da durmadan çalışmalarını sürdürüyorlar.

Bu arada, bilgi ve deneyimlerini halkımız için hizmete dönüştüren; dezenfektan, sabun gibi hijyen malzemesi ile koruyucu maske üreten öğrencilerimize, gençlerimize, onları yetiştiren öğretmenlerimize de teşekkür ediyorum ve tebriklerimi sunuyorum.

Coronavirüsle mücadelede alınan tedbirler kadar önemli bir husus da birlik ve beraberlik ruhudur, birlikte bu hastalığı yeneceğimiz olan inancımızın, moral ve motivasyonumuzun yüksek tutulmasıdır. Bu virüs hiçbir sınır tanımıyor; din, dil, ırk, mezhep, siyasi parti, ideoloji farkı gözetmiyor; bunu aklımızdan çıkarmamamız lazım.

Şimdi, iktidar, muhalefet hep birlikte bu mücadeleye omuz vermek zorundayız. Toplumumuzun buna ihtiyacı var. Burada milletin temsilcileri olarak bizlere büyük görev düşüyor. Vatandaşımızın sağlığı ve ülkemizin selameti için ne gerekiyorsa hep beraber yapalım.

Vatandaşlarımızdan da talebimiz şudur: Alınan tedbirlere ve uyulması gereken bütün kurallara uyalım. Resmî kurumlarımız her gelişmeyi bütün şeffaflığıyla kamuoyuna açıklamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Başka söylemlere itibar etmeyelim. Bu mücadelede sorumluluk hepimiz için geçerlidir. Tek tek, birey birey uymamız gereken kurallara lütfen uyalım. Bütün dünyada, bilim adamları bu virüse karşı aşı ve ilaç tedavisi için çalışmalarını yaparken bizler evlerimizde kalarak, sosyal mesafeyi koruyarak, uymamız gereken tedbirlere uyarak hem basit, kolay hem de hem ülkemiz için hem dünyamız için büyük bir görevi yerine getirmiş olacağız.

Öğrenmenin yaşı yok. Bu vesileyle, aslında çok uzun süredir bizim geleneğimiz, göreneğimiz olan pek çok şeyi yeniden hayata geçirmeyi ve uygulamayı da hatırlamış oluyoruz; kolonya ikram etmek gibi. Birliğimizi beraberliğimizi pekiştirmek için aile büyüklerimiz, 65 yaş üstü insanların hâlini hatırları sorarak onlar için yapabileceğimiz, komşularımızdan haberdar olarak onlara yardımcı olabileceğimiz yeni bir duygu ve birlik beraberlik içerisinde girmemizi tekrar hatırlatarak hepinizi saygıyla selamlıyorum ve coronasız sağlıklı günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 1 Nisan İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kurtuluş Savaşı'mızın dönüm noktalarından biri olan İkinci İnönü Savaşı'nın, İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümü nedeniyle söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

1919-1923 yılları arasında Anadolu'da Mustafa Kemal Atatürk'ün önderlik ettiği Ulusal Kurtuluş Harekâtı, ömürleri cephede geçen, tecrübeli, yorgun, hasta ve galibiyete aç Osmanlı zabıtları ile ellerinde kalan son vatan toprağını kurtarmaya çalışan bir avuç yoksul halkın destansı birlikteliğidir. Birinci Dünya Savaşı'ndan önce başlayan itilaf devletlerinin Osmanlı İmparatorluğu'nu paylaşma çalışmaları 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'yle noktalanmıştır. İtilaf devletleri Türklerin silahlarını ellerinden alıp, orduları terhis ettirip ulaştırma ve haberleşme sistemlerine el koyduktan sonra 5 Mayıs 1919 yılında Yunan orduları İzmir'i işgal ettiler. Kurtuluş Savaşı'mızın ilk muharebesi, Ermenistan'a karşı 30 Ekim 1920 yılında Kâzım Karabekir Paşa komutasındaki ordunun Batum, Kars ve Artvin'i işgalden kurtarmasıyla oldu. Takiben Moskova ve Kars anlaşmalarıyla doğuda Kars ve Artvin sınırlarımızda kaldı. 11 Ocak 1921 tarihinde ise Eskişehir-Bilecik hattında yer alan İnönü ve civarındaki bölgelerde kazanılan Birinci İnönü Zaferi, Batı'ya karşı alınmış ilk başarılarımızdır. Peşinden Londra Konferansı yapılmışsa da Yunanların kendilerine çok güvenmeleri, askerî üstünlüklerini devam ettirecekleri düşüncesiyle başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

27 Mart 1920'de İnönü mevzilerinde Türk ve Yunan askerleri karşı karşıya geldiler. İkinci İnönü Savaşı'nda Türk ordusunun 38.610 askeri, 290 makineli tüfeği, 104 topu varken Yunanlıların 44.600 askeri, 3.950 makineli tüfeği ve 220 topu vardı. Ordumuz 1.499 şehitle ve 2.470 vatan evladının da yaralanmasıyla karşılaşmıştır. Bu savaş 1921'de Türk ordularının zaferiyle sonuçlanmıştır.

Mustafa Kemal İkinci İnönü Muharebesi'nden sonra İsmet Paşa'ya yolladığı telgrafta "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz." demiştir. İkinci İnönü Zaferi çetin bir muharebenin sonucunda millete kurtuluş için güvence ve inanç aşılamıştır, millî mücadelenin gelişmesinde önemli değişiklikler yaratmıştır. İnönü Muharebesi'nde Türk askerleri işgalcileri ne pahasına olursa olsun topraklarından atacakları konusunda kararlı olduklarını göstermişlerdir. Subaylar ön saflarda savaştılar. 3'üncü Alayın 3'üncü Taburunun bütün komutanları şehit oldu. Kocaeli Grup Komutanı, 1'inci Tümen ve 61'inci Tümen Komutanları yaralandı.

İkinci İnönü Savaşı'ndan sonra Fransa Ankara'yla anlaşmanın yollarını aradı, Zonguldak'ı tahliye etti. Ankara Hükûmetinin kazandığı bu zafer İngiltere'yi Yunanistan hususunda kuşkuya düşürdü. Churchill bu olaydan sonra İngilizlerin izleyeceği tutumu "askerî maceraya atılmama" olarak özetlemiştir.

İtalyanlar Mayıs 1921'de Ege ve Akdeniz'den çekilmeye başladılar. Yunan ordusu 1 Nisanda Bursa yönünde çekilmeye mecbur kaldı. İkinci İnönü Zaferi'nin ardından Türk birliklerinin Afyon'a sevk edilmesiyle Yunan birlikleri Afyon'dan da Uşak'a doğru geri çekilmeye başladılar.

Kurtuluş Savaşı'nda ve cumhuriyetin kuruluşunda ortaya konulan irade bugünlerde karşılaştığımız ağır sorunların aşılmasında bize rehberlik edecek kuvvettedir.

Sözlerimi bitirirken İkinci İnönü Zaferi'nin yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere, memleketimizin her köşesinde vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı için canını feda eden tüm şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum; milletimiz tüm şehitlerine ve gazilerine minnettardır, ruhları şad olsun.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ, AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz Türkiye'deki coronavirus salgını hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Aycan.

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkedeki coronavirus salgınına ilişkin gündem dışı konuşması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; coronavirus konusunda söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün, tabii ki coronavirus konuşmak lazım, başka şeyler konuşmanın pek bir anlamı yok. Bundan sonra ne olacağını konuşmadan önce mevcut durumu konuşmak gerekir ve bu durum üzerinde polemik yapıp yıpratmanın hiçbir yararı yok; ne yapıp pandemiye önleyeceğiz, ne gibi önlem alacağız, bunu konuşmak gerekir.

Pandeminin şu an 182 ülkede vaka görüldüğünü biliyoruz. Ne yapacağız; bu salgın durur mu, nasıl durur; bunun üzerinde birkaç cümle söylemek istiyorum. Tabii ki doğal olarak sona ermesi için virüsün mutasyona uğraması lazım. Bunun ne zaman olacağını bilmiyoruz. Daha önceki örneklerinde, SARS'ta, MERS'te mutasyon oldu ve virüs kendi kendini hastalık yapamaz hâle getirdi. Şimdi öyle bir şey olursa tabii ki kurtulacağız ama bunun olup olmayacağını ve ne zaman olacağını bilmiyoruz. Burada, doğal olarak bu durumu beklerken biz ne yapabiliriz? Bizim yapabileceğimiz, salgını önlemekte, hastalık sayılarını önlemekte en önemli konu, yapabileceğimiz en önemli konu aşı geliştirmek fakat şu an aşı geliştirme çalışmaları da başarılı şekilde seyretmiyor, hâlâ aşı üretilmedi, ne zaman üretileceği belli değil. Buna karşı antikor da geliştirilemedi, onun için antikor vermek de şu an için doğru değil. Bu arada gereksiz polemikler yapılıyor; "Şunu yerseniz hastalık bulaşmaz." gibi sözler hiç inandırıcı değil. Hele hele bunu bir hekimin söylemesi çok ayıp ve etik dışı bir davranış, öyle bir şey yok. "Şunu yediğiniz zaman hastalık bulaşmayacak." diye hiçbir yiyecek, hiçbir madde yok, bunu da belirtmek lazım. O zaman tek bir şey kalıyor: Hastalarla sağlam insanların arasını ayırmak. Bu, şu an yapabileceğimiz en önemli önlem, başka da bir önlemimiz yok, başka bir koruma yöntemi yok. Hasta olanları, tabii, izole ediyoruz, hasta olanları hastanelere kapatıyoruz fakat daha büyük tehlike, kendisi hastalığının farkında olmayan, içimizde dolaşan insanlar. Bunlar, kendileri de durumun farkında değil, yakınındaki insanlar da farkında değil, hastalığı da esas bunlar yayıyor çünkü hastaları ayırıyoruz ve tedavi ediyoruz.

Bu arada tabii ki test önemli. Testle ilgili çeşitli polemikler yapılıyor. Herkese test yapılması diye bir yaklaşım yok, tıpta öyle bir uygulama yok. Yapılan testlerin -şunu göstermiş ki- yüzde 15'i pozitif çıkıyor yani bulgusu olan, şikâyeti olan ve sağlık kuruluşuna başvuru durumunda hekimin bile test yapılmasını gerekli gördüğü kişilerde yüzde 15 çıkmış. Öyle, 83 milyona test yapılması diye bir yaklaşım yok, hiçbir ülkede de böyle bir uygulama yok. Yani test yapılanların yüzde 15'inde virüs saptanmış, bunların da yüzde 5'i çok ağır seyrediyor yani yoğun bakımda, akciğer yetmezliğinde.

Türkiye'de şu an için ölüm sayısı da vakaların yüzde 1,5'u düzeyinde. Bu yönden iyiyiz ama vaka artışımız devam ediyor. Bu konuda çok daha duyarlı olmamız lazım, düz çizdirmemiz lazım. Özellikle dün ciddi bir vaka artışı oldu, bunu stabilize edersek, sabitleştirirsek, düz çizgi hâline getirirsek o zaman başarılı olacağız, ondan sonra da düşürmenin yollarını arayacağız ama dün olumsuz bir durum oldu, ciddi bir yükselme oldu.

Dünyada da tabii ki çok ciddi seyrediyor, İtalya'ya ve İspanya'ya göre daha iyiyiz. 100 binde vaka görülme hızı atak hızlarıyla ölçülür. Atak hızı bir enfeksiyonun yayılma hızını gösterir ve burada kuluçka süresi on dört gün olduğu için on dört gün arayla atak hızlarına bakmamız lazım. İlk on dört günde atak hızımız yüz binde 2,25 iken ikinci on dört günde yüz binde 20'ye çıkmış durumda. Bu, ciddi bir yükseliş gösteriyor, bunu düşürmemiz lazım. Bunun için mutlaka, tek yapılacak şey hastaların ayrılması, hastalık bulaştıran, virüs bulaştıran kişilerin mutlaka sosyal izolasyonunun yapılması, bizim de bunlardan uzak durmamız. Yine hesaplar yapılıyor, eğer evden çıkmayı yüzde 75 önlersek hastalıkları yüzde 90 azaltabiliriz. Onun için tekrar söylüyorum: Lütfen, buna uyalım, dışarı çıkmayalım; özellikle risk gruplarının mutlaka çıkmaması gerekiyor.

Herhâlde sürem bitiyor, bir dakika süre verirsiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen, buyurun.

SEFER AYCAN (Devamla) – Son olarak sağlık personeli üzerinde de birkaç cümle söylemek istiyorum.

Sayın Genel Başkanımızın da belirttiği gibi, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk sağlık personeline güveniyoruz, onlara inanıyoruz ve destekliyoruz. Her yerdeki sağlık personelimize güveniyoruz; hastanede çalışanlara, 112'de çalışanlara, birinci basamakta çalışan aile hekimlerine, hepsine güveniyoruz; hepsi özveriyle çalışıyor ve görevlerini çok iyi şekilde yapmaya çalışıyorlar ama bu dönemde sadece alkışın ötesinde başka şeyler yapmak lazım. Ne yapmak lazım? Mesela hâlâ sağlık personeli şiddet görüyor, "Bana test yapın." diye şiddete uğruyor. Bunun için benim de verdiğim, grubumuzun verdiği, Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz, şiddetin önlenmesine yönelik yasa teklifimiz var, bunu gündeme getirebiliriz bu dönemde. Bir şey daha yapabiliriz: Özellikle, enfekte olan, virüse yakalanan sağlık personelinin de -aslında yasa buna uygun- bu durumunu bir meslek

hastalığı veya iş kazası olarak kabul edip bunun da tazminata dönüşmesini sağlayabiliriz. Biz sağlık personeline güveniyoruz, özverilerinden dolayı teşekkür ediyoruz. Sağlıklı günler diliyorum hepinize.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 174)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) ^(*)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 85 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Arslan Kabukcuoğlu’nun.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki uluslararası anlaşmalar çok önemlidir. Ancak günümüzde coronavirus ve bununla ilgili olarak sağlık teşkilatının durumu ve bunların problemleri ayrı bir önemdedir. Bunların da dile getirilmesi ve yüce Meclisin dikkatine sunulması gerekmektedir.

Ülkemizde sağlık hizmetleri devlet kademesi olarak üç basamaktan yürütülmektedir: Birinci basamakta aile hekimliği yer almaktadır. Aile hekimliği, normalde, tüm hastaların gitmesi gereken ilk devlet kurumudur. Aile hekimleri, çocukların aşılanması, gebelerin takibi ve bölgesinde yer alan kronik hastaların takibinden sorumlu bir kurumdur. Ancak aile hekimliği pek çok sorunla baş başadır. Burada, devlet kendisinin yapması gereken bazı işleri aile hekimlerinin omzuna yıkmıştır; mekânın kiralınması gibi, gider, sarf malzemelerinin karşılanması gibi ve orada çalışan personelin ayarlanması gibi.

İkinci kademede yer alan, eğitim hastanesi dışında kalan yataklı tedavi kurumlarıdır. Birinci kademeye giden hastalar, orada sorunlarına çare bulamazsa bundan sonra ikinci kademeye gidecekler ve burada sorunlarına bir çare bulunacaktır.

Üçüncü basamak ise eğitim veren yataklı tedavi kurumlarıdır. Bunlar, Sağlık Bakanlığının eğitim hastaneleri ya da üniversite hastaneleridir. Yalnız bizde öyle garip bir duruma gelmiştir ki üçüncü basamak, birinci basamak gibi çalışmaktadır. Baş ağrıyan, dişi ağrıyan, nezle olan, grip olan her kim varsa doğrudan üçüncü basamağa gitmektedir. Bu, üçüncü basamakta aşırı bir yığılmaya ve normalde oradaki çalışanların vakit ayırması gereken, uğraşması gereken hastalar yerine daha alt grup hastalarla uğraşmasına neden olmaktadır. Bu niye böyle olmaktadır? Bu, şundan dolayı böyle olmaktadır arkadaşlar; AK PARTİ’nin çok işine gelmektedir. Bu sayede hastaya denmektedir ki: “Ben sana üniversitenin kapısını açtım.” Ne getirir ne götürür, bunun böyle bir hesabı yoktur. Üniversitenin kapısını açmıştır, bu sayede vatandaşın oyunu alacaktır, hesap budur.

Bunun yanında, diğer kurumlar; serbest muayenehanesi olan, serbest çalışan hekimlerin muayenehaneleri ve özel hastanelerdir. Özel hastaneler de yine keşmekeştir. Örneğin bir özel hastanede 850 liraya doğum yaptırılırken, başka bir özel hastanede 8.500 liraya doğum yaptırılır. Devlet, özel hastanelere on yıldan fazla zamandır bütçeden katkıda bulunmamaktadır. Bu tamamen vatandaşın omzuna yıkılmıştır. Her ne kadar devlet, burada, vatandaşla destek vererek özel hastanede vatandaşın tedavi olmasını sağlıyor gözüksede normalde özel hastanede vatandaş kendi cebinden çıkan parayla, kendi gücüyle tedavisini ve tanısını koydurmaktadır. Normalde sistem de aile hekimleri üzerine kurulmuş olmalıdır.

Günümüzde de bakarsanız şu andaki yaşadığımız coronavirus nedeniyle hastanelerde aşırı bir yığılma olmaktadır hem ikinci basamakta hem de üçüncü basamakta. Arkadaşlar, bu hastaların ilk gitmesi gereken yerler birinci basamak sağlık kurumlarıdır. İkinci, üçüncü basamağa gittikleri vakit oradaki hastalar, oradaki insanların işlerini yapmalarına, sağlık personelinin işlerini, görevlerini yerine getirmelerine engel olmakta, bunun yanında da bizde değil ama yurt dışındaki bir yayında hastaneye giden insanların yüzde 40 kadarının hastanedeki diğer hastalar yüzünden coronavirus hastalığına yakalandığı belirtilmiştir. O yüzden zincirin sağlam tutulması ve buna uyulması, devletin başka türlü davranışa izin vermemesi gerekir.

Hastaların, sağlıkları için cebinden her yerde para çıkmaktadır, her yerde bir ödemesi vardır. Devlet, yine burada başka bir davranışla eczaneleri de kendisinin tahsildar memuru hâline getirmiştir. Normalde hastadan alması gereken parayı hastanede tahsil etmek yerine, hasta, eczaneye gidip de ilaç alacağı vakit o ödeme karşısına çıkmaktadır. Eğer ki hasta 2 defa, 3 defa gitti, muayenesini aldı, reçetesini aldı ama ilacını almıyorsa, 4’üncüde, 5’incide, kaçınıcıda giderse eczane tüm birikenlerle birlikte bunu tahsil etmektedir; bu, kabul edilebilir bir şey değildir.

Günümüzde sağlık tamamen bir ticari meta hâline getirilmiştir. Ülkemizdeki uygulamalarda sağlık, bir sosyal hizmet olması dışında şu olmuştur “Her türlü sağlık hizmeti verilir, dünyadaki her türlü gelişmişliğe sahibiz, sen yeter ki paradan haber ver, ne kadar paran varsa bunları o kadar fazla alırsın.” tutumu içine girilmiştir. 60 milyar dolarlık özelleştirmeye yetinmeyen AK PARTİ hükümetleri, sağlıkta da rant derdine düşmüştür, Türk halkını yirmi yıl sonraya borçlandırmıştır. Şehir hastaneleri bu durumda, bu grupta karşımıza çıkan en büyük garabettir.

Arkadaşlar, devletimizin Ödemiş’te yaptırmış olduğu, şehir hastanelerine örnek bir hastane vardır. Şehir hastaneleri için hasta başına maliyet 338 bin dolarken Ödemiş Devlet Hastanesi için hasta başına maliyet 43 bin dolara düşmüştür. Yakın zamanda bitecek olan hastanelerle birlikte şehir hastanelerine toplam 10 milyar 777 milyon dolar ödenecektir, 300 yataklı Ödemiş

(*) 85 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Devlet Hastanesine ödenen paraysa 15 milyon dolar kadardır. Eğer şehir hastaneleri rant yerine kamu yararı düşünülüp Ödemiş Devlet Hastanesi muhasebesiyle yapılmış olsaydı arkadaşlar, tüm şehir hastanelerinin bugün bize maliyeti 1 milyar 350 milyon dolar olacaktı. Şehir hastanelerinin süresi bittiğinde, on beş yıl, on sekiz yıl, yirmi yıl bittiğinde devletin kesesinden çıkacak olan para 96 milyar dolardır, 96 milyar dolar. Bu, yalnız, şu anda Türkiye’de yaşayanların değil, bizden sonra gelen nesillerin, belki de bizim torunlarımızın omzuna yıkılacak olan maddi bir külfettir, maddi bir yüküdür.

AK PARTİ’nin şirket gibi ülkeyi yönetme mantığında geline nokta şudur: “Bir lokomotif saatte kaç kilometre hızla gider?” “100.” “Sen kaçla gidiyorsun?” “60.” “Çık 90’a.” Ondan sonra, kaza yaparsan yap. Bir yerde rant varsa hiç düşünmeden bu rantın üzerine gitmek, rantın üzerine çullanmak... Önemli olan bugündür. Devlet olmanın icabı olan, adaletin kuvvetli olması, eğitimin kuvvetli olması, sağlığın kuvvetli olması. Bunlar için sosyal destek göz ardı edilmektedir ve AK PARTİ hükümetleri, şu anda, bunlardan ne kadar faydalanabilirse onun peşinde koşmaktadır.

Yine, sağlık sisteminde performans sisteminin getirdiği bir durum ayrı bir garabettir. Performans sistemiyle tedaviler uzamakta, gereksiz operasyonlar ortaya çıkmakta, poliklinikler defalarca aynı hizmeti vermektedir. İdare, yapması gereken işletme konusunda, gösterdiği âcizliğin sorumluluğunu çalışanlarına ve özellikle de doktorlarına bırakmıştır. Performans sistemi kesinlikle terk edilmelidir. Sağlık personeline şiddete on yedi yıldır devam edilmiştir. Bu konuda bir arpa boyu yol alınamamıştır ve hükümetin burada hastalara söylediği şey şudur: “Git, tedavini ol, oradaki personele de iki tokat at, çık, gel.” Bununla ilgili hiçbir şey yapılmadı ve yüce Mecliste bekleyen en az 10 tane kanun var ve hiçbirisine el uzatılmıyor. Hiç olmazsa -ki şu anda sağlık personelinin ve sağlık sisteminin kıymetini anlamış olmalıyız- bu dönemde şu kanunlardan birisini el birliğiyle çıkartalım, sağlık personelinin bu etkiden, bu baskıdan kurtaralım.

Arkadaşlar, hiçbir devlet kurumu yok ki hem vatandaşın işini görsün hem de vatandaş tarafından sopa yesin. Bununla ilgili, defalarca söylendi, uğraşıldı ama yine burada, kusura bakmayın ama çok popülist bir davranış, herhâlde bunun bir oy tahvili var ve bir şey yapılmıyor. Sağlık personeli bu işten, bu durumdan, bu rahatsızlıktan çok muzdariptir.

Yine, ilaç tüketimi ayrı bir problemdir. Amerika Birleşik Devletlerinde başkan seçilirken, biliyorsunuz orada, 4 tane sektörün kulisini yapmak serbesttir; silah, petrol, ilaç ve tütün. Bunlardan, tabii ki tütün de bizi ilgilendiriyor, silah da bizi ilgilendiriyor ama günümüzün konusu olarak ilaç bizi bayağı çok ilgilendirmektedir. Hani diyorsunuz: “Sigortalarda hasta kuyruklarını kaldırdık, Ordu İlaç Fabrikasını kaldırdık; ne oldu?” Şu oldu arkadaşlar; Türk milleti 2002 yılında ithal ilaca 1,18 milyar dolar para öderken, 2018 yılında 4,9 milyar dolar para öder olmuştur. Arkadaşlar, 2002 yılında bizim işsizliğimiz yüzde 10,5’ti, 2018 yılında yüzde 13,5’ti şu anda, biliyorsunuz ki... Yani parayı harcıyorsunuz, nereye harcıyorsunuz, ne için oraya harcıyorsunuz belli değil ama bu milletin refahı için bunu harcadığınızı söylerseniz bu hiç inandırıcı değil, buna inanmak kolay değil arkadaşlar.

Burada, Milli Savunma Bakanlığı tıbbi malzeme yapımıyla ilgili faaliyete geçti. İnşallah, Milli Savunma Bakanlığı yakında ilaç fabrikalarını açar ve devlet de kendisinin bazı ilaç fabrikalarını açar. Bununla ilgili, Sağlık Bakanlığının birtakım çalışmalar içerisinde olduğunu biliyoruz. İnaniyoruz ki olması gereken, mantığın ve sağduyunun gerektirdiği budur. Resmî olarak Sağlık Bakanlığının ilaç fabrikalarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu, tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Hiç olmazsa çok fazla kullanılan ve çok fazla sarfiyata neden olan ilaçların Türkiye’de yapılması, ülkemizde yapılması milletimizin sağlığı için gereklidir.

Ekonomiyi hepimiz biliyoruz arkadaşlar, bir tercih meselesidir. İsterseniz siz şehir hastanelerini 10 bin yataklı da yaparsınız -ki günümüzde kabul edilen, 200 ila 600 yataklı dışındaki hastaneler rantabl hastane değildir- şehrin 10 kilometre değil 50 kilometre uzağına da yaparsınız, orada ki klozetlerini altın da yaparsınız ama bir taraftan da yüzde 13,7 işsizliği ne hâle getirirsiniz bilmem.

Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum ve sağlık personelinin problemlerine eğileceğimize ve onlara çare bulacağımıza inanıyorum.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci söz talebi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

22 Ocak 1946 yılında İran Kürdistanı’nın Mahabad kentinin Çarçıra Meydanı’nda ilan edilen, ilan edilmesinden kısa bir süre sonra hegemonik güçlerin “ulus devlet” ideolojisinin kurbanı edilen Mahabad Kürt Cumhuriyetinin kurucusu ve aynı zamanda Başkanı Gazi Muhammed’in 31 Mart 1947’de idam edilmesinin 73’üncü yıl dönümüdür. Bu münasebetle Gazi Muhammed’i ve yol arkadaşlarını saygıyla, minnetle ve rahmetle yâd ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; corona günlerindeyiz ve bütün dünya corona salgınıyla uğraşıyor. Türkiye’deki ilk corona vakası, biliyorsunuz, 11 Mart tarihinde Sağlık Bakanlığının resmî olarak vakayı açıklamasıyla başladı. Eğer bu süre zarfında ve hatta ondan daha öncesinde, yani başımızda, komşumuz olan İran’da ilk corona vakaları görülmeye başlandığında Türkiye yeterli önlemleri almış olabilseydi, bugün, biz, 13 bini aşan corona vakasıyla uğraşmayacaktık ve kaybettiğimiz insan sayısı da belki 200’lere gelmeyecekti, 250’lere dayanmayacaktı değerli arkadaşlar.

Bu virüsle başarılı olarak mücadele eden ülkeler var mı? Evet, var. Örneğin, Güney Kore ve Singapur çok hızlı bir şekilde bu virüsle mücadeleye başladılar ve gayet de başarılılar. Peki, ne yapıyorlar? Yaygın test yapıyorlar, katı izolasyon ve karantina koşullarını uyguluyorlar, bundan taviz vermiyorlar. Peki, bizim ülkemizde ne oluyor değerli arkadaşlar? Bizim ülkemizde olan şu: Sabır, dua ve kolonya üçlemesiyle bizim Hükümetimiz işleri yürütmeye, corona gibi dünyanın başına bela olmuş bu salgını alt etmeye çalışıyor. Aslında bütün ülkeler sosyal paketler açıklarken ve vatandaşlarına güvence verirken, yurttaş olmanın gereklerini, 21’inci yüzyıl medeniyetinin gereklerini yerine getirirken bizim ülkemizde ne yapılıyor peki? Değerli arkadaşlar, AKP, bir kez daha, yine ve yeniden halkın cebine gözünü dikeyor ve bu süreci yine halktan alacağı parayla bir şekilde atlatmaya çalışıyor. İki gün önce Tayyip Erdoğan’ın ulusa seslenişi neydi aslında: Bunu, devletin israfının, AKP’nin süreci yönetemediğinin, yapısal, rasyonel ve stratejik bir aklın olmadığının ve bu akla yanaşmak istemediğinin resmî göstergesi olarak da okuyabiliriz değerli arkadaşlar.

Biz, AKP’ye buradan soruyoruz: Siz değil miydiniz “Biz en büyük ülkeler arasında yer alıyoruz, 17 büyük ülke arasında yer alıyoruz.” diyen? Siz değil miydiniz “Batı ülkeleri bizi kısıyor.” diyen? Siz değil miydiniz “IMF bizden 5 milyar dolar borç istiyor.” diye caka satanlar? Evet, sizdiniz.

Peki, o zaman biz buradan soruyoruz: Diğer ülkeler sizin neyinizi kısıyor ya da bizim neyimizi kısıyor? Örneğin Covid salgınının olduğu günlerde sizin, halkın iradesini gasbetmenizi, HDP’li belediyelere kayyum atamanızı mı kısıyorlar değerli arkadaşlar? Yoksa cezaevinde 300 bine yakın mahpus olmasına rağmen ve 11 Nisandan beri yirmi günden fazla geçmiş

olmasına rağmen hâlâ hiçbir önlem almadan cezaevindeki insanları ölüme mahkûm etmenizi mi kıskanıyorlar? Ya da bu salgınla mücadelede en önde olan sağlık emekçilerine bir maskeyi bile bulamamış olmanızı, koruyucu sağlık ekipmanlarını sağlamamış olmanızı mı kıskanıyorlar diye sormadan edemiyoruz değerli arkadaşlar. Ya da ne bileyim, belki, bütün ülkeler kendi işçilerine "Sen evde kal, otur; yemek için, gıda için, borçların için kaygılanma." derken bizim işçilerimizin balık istifi bir şekilde her gün, ölümüne işe gitmesini de kıskanıyor olabilirler. Ya da sizin, aslında, salgınla mücadele kapsamında açıklamış olduğunuz düzenlemelerde yer alan konut kredilerinin düzenlenmesini ya da uçuşlardaki KDV oranının düşürülmesini de kıskanmış olabilirler.

Evet, bütün bunlar, gerçeklikten kopmuş ve algısı bozulmuş AKP gerçekliğini bizlere gösteriyor değerli arkadaşlar.

Siz normal zamanlarda bile bu ülkeyi yönetemiyordunuz; zaptırapı politikalarıyla muhalifleri sürekli denetlemeye çalışıyor; savaştan, ranttan ve talandan da bekanızı kurtarmaya, sağlamaya çalışıyordunuz.

Bugün, artık corona günlerinde, bunun, mızrağın çuvala sığmadığını siz de iyi biliyorsunuz. Bu sefer de coronayla mücadeleyi bırakmış, bu mücadeledeki aksaklıkları dile getirenlerin peşine düşmüşsünüz. İçişleri Bakanlığınız gece gündüz Twitter'ın başında oturuyor; kim, hangi "tweet"i atıyor diye çetele tutup onlar hakkında gözaltı kararı çıkarmakla uğraşıyor.

Değerli arkadaşlar, artık yolun sonuna geldiniz. Şimdi, ne yapıyorsunuz? Şimdi de halkın gözünü boyamaya çalışıyorsunuz. Ne diyorsunuz: "Biz Bize Yeteriz Türkiye." Bununla aslında bir kez daha halkı manipüle etmeye, algılarla oynamaya çalıştığınız açık ve net. Biz ne diyoruz? Bu ülkenin kaynakları bu ülkenin halklarına yeter; yeter ki siz elinizi kaynaklardan çekin, yeter ki halktan topladığınız vergileri yeniden halkın yararına kullanın, kullanmayı becerin, bunu düşünebilir.

Birkaç tane kaynak söylemek istiyorum "Kaynaklar bitti." diyenlere. Örneğin, halktan topladığınız vergilerle yaptığınız ve günlük harcaması 4,5 milyonu aşan sarayı kapatabilirsiniz. Devlet ihaleleriyle ihya ettiğiniz Cengizin, Kolinin, Limakın, Kalyonun, Makyolun kazandıklarının bir kısmını geri isteyebilirsiniz. Şu an hiçbir gerekliliği olmadığı hâlde hazine bütçesinden ödenecek olan, kamu-özel iş birliğiyle yapılan yollar, köprüler, tüneller, havaalanları için ödeyeceğiniz parayı ödemeyebilirsiniz, bunları hızlı bir şekilde kamulaştırabilirsiniz ama kamulaştırmıyorsanız da mücbir sebep nedeniyle ödemelerini iptal edebilirsiniz; sözleşmelerde bu maddelerin olup olmadığını da bilmiyoruz.

Başka ne yapabilirsiniz? Örneğin, silahlanmaya harcadığınız parayı, İHA'ya, SİHA'ya, F-35'lerin yakıtına harcadığınız parayı corona salgını için kullanabilirsiniz ve bu arada belki Kürt sorununun demokratik yollarla çözülmesi için de aklınıza bir fikir gelebilir değerli arkadaşlar.

Evet, bu zorlu günlerde iç barışı sağlamak samimiyetten ve samimi olarak atılacak adımlardan geçer. Her gün hamasi söylemlerde bulunup her gün bu toplumun muhaliflerini baskıyla sindirirseniz, sonra kalkıp onların kurumlarını bertaraf etmeye kalkarsanız, sonra da kalkıp buradan samimiyet üzerine söz kuramazsınız, kurmamalısınız da değerli arkadaşlar. Sizlerin bugünkü muhalif düşmanlığınız Kürt belediyelerine kayyum atamakla başladı ve şimdi, muhalif olan diğer belediyelerin halkçı belediye örneklerini gasbetmek için onların hesaplarını bloke etmeye kadar da uzanmış durumda. Yarın ne yapacaksınız? Yarın da belediyelerin kalan yetkilerini gasbederek tek adam rejimini gittikçe ilerletmeye çalışacaksınız.

Değerli arkadaşlar, tabii, en önemli şeylerden birisi cezaevleri. Cezaevlerinde şu an yatması bile zül olan binlerce, on binlerce arkadaşlarımız var. Şimdi AKP bize ne diyor? "Ben hırsızlık yapanı, ben dolandırıcılık yapanı, ben sahte para basanı veya kalpazanı cezaevinden çıkaracağım ama bu ülkenin eşitliği için, özgürlüğü için söz söyleyeni, bu ülkede insanlar onurlu olarak yaşasınlar diyenleri de cezaevinde tutmaya devam edeceğim." diyor. Yani hırsızlar ellerini kollarını sallayarak dolaşacaklar ama Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Selma Irmak, İdris Baluken, Çağlar Demirel ve Selma arkadaşımız içeride, cezaevinde kalacaklar ya da sadece düşüncelerini açıkladıkları için Osman Kavala, Ahmet Altan ve yüzlerce gazeteci cezaevinde coronayla baş başa bırakılacaklar ve ölüm tehlikesi onlar için geçerli olacak ve siz de buna "infazda düzenleme" diyeceksiniz, siz de buna "halkın yararına düzenleme" diyeceksiniz, siz de bunu "Aslında biz halkımızı düşünüyoruz." diye kamuoyuna anlatacaksınız. Böyle bir şey olamaz değerli arkadaşlar.

12 Eylül cezaevinde Esat Oktay'a diz çökmemiş, 12 Eylül faşizminin bütün işkencelerine maruz kalmış Sayın Gülten Kışanak bu ülkenin demokrasisi için, barışı için mücadele etti, bu Mecliste belki bazılarımla beraber çalıştı, mesai yaptı ve şimdi siz o beyaz saçlı bilge kadını cezaevinde ölümla baş başa bırakacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Bu kabul edilemez. Dün de arkadaşlarımız ifade etmişlerdi, bir kez daha buradan ben de söylemek istiyorum. Yapacağınız bu düzenleme eğer siyasi tutsakları dışarıda bırakırsa, eğer siyasi tutsakları kapsamazsa çok açık ve net söyleyelim, birincisi, bu ülkenin toplumsal barışına ve geleceğine dönük çok önemli, onu baltalayan bir adım olacaktır ama en önemlisi, bu, bilerek ve isteyerek cinayet olacaktır, kasten adam öldürmeye girecektir ve sizleri, buradan bunu yapmamanız için bir kez daha uyarıyoruz. Size yalvarmıyoruz, bu halkın verdiği yetkiyi insanlığa, ahlaka ve vicdana uygun olarak kullanmaya davet ediyoruz. Burada takdir sizindir. Halkımız en nihayetinde halkın yararına olanı da olmayana da görecektir ve bunu tarih mutlaka ama mutlaka yazacaktır diyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun lütfen.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Muş Milletvekili Gülüstün Kılıç Koçyiğit'in görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; az önceki konuşmacı yardım kampanyasından ötürü, devletin iflas ettiğinden bahsetti; "Diğer ülkeler neyinizi kıskanacak?" "Dua ve kolonyadan başka neyiniz var?" "Maske verilmedi." gibi temelsiz birtakım ifadelerde bulundu. İnanın, hepsi ayrı bir tartışma konusu, hepsi iddia.

Bakınız, Sayın Başkan, dün konuşmuştuk, bu yardımla ilgili bir daha söylemek istiyorum: Bu, asla devletin zaafı falan değil, aksine devlet-millet kaynaşmasının güzel bir örneğidir. Bugün Türkiye, sırf Türkiye'ye değil, dünyanın ihtiyacı olan birçok ülkesine yardım eden, Türk Bayrağı'nı gururla oralara gönderen büyük adımlar atmaktadır. Hâlâ biz, özellikle yoğun bakım ünitesi sayısında, dünyanın en gelişmiş ülkelerinden bir tanesiyiz. Hâlâ biz, sağlıktaki, hiçbir kurum ayırımı yapmaksızın, hangi kurumdaki, hangi sosyal kesimden demeksizin tüm insanlarımıza, hepsine eşit şartlarda sağlık imkânı sunan az sayıda ülkelerden bir tanesiyiz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hastaneler paralı, bilmiyor musunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hele ki duayla ilgili eleştirisini, inanın, mahcup olarak dinledim. Bizler hem tüm tedbirlerimizi alacağız hem de insanlarımızı dua etmeye teşvik edeceğiz. Bu konuda, toplum değerlerinden bu kadar uzak ifade kullanmayı sık bulmadığımı ifade etmek isterim.

Dön dolaş, gelinen yerde "Maske yok." iddiasını da çok garipsiyorum. Bu bilgilerin güncellenmesi lazım Sayın Başkan.

Bakınız, 24 milyon cerrahi maske, 3 milyon N95 tipi maske, 1 milyon koruyucu maske teslim edildi Sayın Başkan.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Onlar kâğıt üstünde, kâğıt; her şeyiniz gibi kâğıt üstünde.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Eksik varsa biz tamamlarız ama itham ederek, ilzam ederek... Bu tarz paylaşımları doğru bulmuyorum.

Kaldı ki dön dolaş, coronadan, sağlıktan çıkıp yine, infaz paketinde sadece terör mahkûmlarını gündem yapmasının da konuşmacının niyetinin aslında ne olduğunu ortaya koyan bir yaklaşım olduğu kanaatindeyim.

BAŞKAN - Sayın Turan, keşke ben size en sonunda söz verseydim çünkü bunu 4-5 sefer daha tekrarlamak zorunda kalacaksınız her konuşmacıdan sonra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Yapmazlar Sayın Başkan, o kadar insafsız olmazlar diye düşünüyorum. Yani, bu konuşmanın sebebi açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Olurlar, olurlar.

Tamamlayın, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Böyle bir ön yargıda bulunamazsınız Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, böyle bir üslup olabilir mi?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Turan, tamamlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, infaz paketine terör mahkûmlarından başka hiçbir eleştiri yapılmamasını da açıkçası çok garipsediğimi ama beklediğimiz tavır olduğunu da ifade etmek istiyorum. Hele ki "İHA yapmayın, SİHA yapmayın." tarzı -bir anlamda niyetlerini ifşa eden- yaklaşımlarını da tüm kamuoyunun takdirine sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Oluç, buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, iki üç noktaya değinmek istiyorum biraz daha açıklanması için. Şüphesiz bugün diğer konuşmalarda da bu konuyu ele alacağız.

Şimdi, birincisi, bu dayanışma meselesi. Şimdi, biz kesinlikle dayanışmayı ayıplayan, kötü bulan bir parti hiçbir zaman olmadık. Konu dayanışmanın kötü olması değil, dayanışmanın yapılmasının uygun olmaması değil; başka bir şey konu, bunu tartışmaya çalışıyoruz. Konu şu: Siz iktidarsınız ya, iktidar kamu kaynaklarını kullanma hakkına ve yetkisine sahip ya, "Siz iktidar olarak kamu kaynaklarını kullanarak yurttaşların ihtiyaçlarını karşılayın." diyoruz. Yani sizin yapmanız gereken, dayanışma kampanyası yapmak değil, onun yerine kamu kaynaklarını eşit ve adil bir biçimde, ihtiyacı olan yurttaşlarımıza yani "Evde kalın." "Çalışmayın." "Dükânınızı kapatın." "Üretmeyin." denilen yurttaşlara bu kamu kaynaklarını eşit ve adil bir biçimde paylaşmak; söylediğimiz esas olarak budur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - ...yani tartıştığımız konu da budur. Siz iktidar olarak görevinizi yerine getirmiyorsunuz kamu kaynaklarını bu şekilde kullanmayarak. Ve diyoruz ki... Yani bu kamu kaynakları nasıl oluşuyor? Bu toplumdaki herkesin alın teriyle, üretim gücüyle oluşturduğu zenginlikler, kaynaklardır bunlar. Böyle bir zamanda yani bu kadar yaygın bir salgının olduğu, bu kadar yüksek bir ihtiyacın olduğu zamanda bu kamu kaynaklarını yurttaşlarımıza eşit ve adil dağıtmayacaksanız ne zaman bunu dağıtmayı düşünüyorsunuz acaba? Sorun buradan kaynaklanıyor. Yani iktidar, kamu kaynakları konusunda üstüne düşen vazifeyi, görevi yapmayıp da dayanışma yoluna başvurduğu ve yurttaşlardan para toplamaya kalkıştığı için biz buna itiraz ediyoruz. Yoksa -biraz sonra tartışacağız- belediyelerin bu tür işleri yapma hakları vardır ve yasal olarak yetkileri dâhilindedir ya da sivil toplum kuruluşlarının vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bunların yapılmasında bir sıkıntı yoktur ama esas, iktidarın yapması gereken nedir; konuştuğumuz, tartıştığımız konu bu.

İkincisi: Yani herhâlde siz de takdir edersiniz ki Halkların Demokratik Partisi dua edilmesiyle ilgili sıkıntısı olan bir parti değildir. Elbette ki herkesin bu zamanda duaya da ihtiyacı vardır, her bir yurttaşın da başka yurttaşlar için de. Tartışma konusu bu değil ama yine iktidarın yapması gereken "Dua edin." demek değildir; iktidarın yapması gereken, bütün diğer dünya ülkelerinde de olduğu gibi "Evde oturun." diyen bütün iktidarlara yurttaşlara bu güvenceyi verdikleri için insanlar huzur içinde evde oturumaktadırlar ama Türkiye'de bu güvence maalesef verilememektedir. Sorun buradan kaynaklanıyor. Bir kez daha işaret etmiş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Turan...

3.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında, sözlerimi çok itinalı kullandım ve Sayın Grup Başkan Vekilinin söz almayacağını düşündüm. Kendi vekilleri cevap verebilirdi, konuşmasını savunabilirdi.

Sizin bu konuda niye söz aldığınızı garipsediğimi ifade etmek istiyorum. Yani Sayın Vekil çok iyi bir şekilde kendi savunmasını yapabiliirdi eğer bir yanlış anlama varsa. Söylediklerimin muhatabı siz değildiniz, Sayın Vekildi. Neden böyle bir garip yaklaşım oldu, usul hatası oldu...

BAŞKAN – Sayın Turan, sayın milletvekillerine söz vermiyorum, sadece Grup Başkan Vekilleri istediğinde onların söz taleplerini karşılıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, Sayın Vekil kendini savunabilir eğer bir ithamım varsa.

BAŞKAN – Bir satışma olmadığı için söz verme imkânım yok zaten.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden, Grup Başkan Vekilinin bu tavrının kendi vekiline haksızlık olduğu kanaatindeyim Sayın Başkan.

Sayın Başkan "Türkiye'de iktidar görevini yerine getirmiyor." ifadesini inanın, çok ayıplıyorum, çok garipsiyorum. Dünyada sürecin başından beri en iyi tedbirleri alan, sorunu en çok geciktiren ülkelerin başında gelmesine rağmen bu ifadelerin inanın insaf dışı olduğu kanaatindeyim. O kadar yapılan çalışma var, tedbir var, kanunları biz beraber geçirdik, destek olduk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen sözlerinizi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...her Bakanlık kendi alanında çok önemli işler yaptı, adımlar attı. Biz, kanun talepleri olduğu zaman tüm partilerle bir araya gelip bunu beraberce göğüsledik. Bir gün içerisinde burada 15-20 madde geçirdik, beraber işler yaptık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hiçbir şeyi beraber yapmadık, yalan konuşmayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunlar yokmuş gibi davranıp da Türkiye'nin bu konuda zaafı olduğunu iddia etmek inanın şaşkınlıkla izlememize vesile oluyor.

Başından beri "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla çok önemli kararlar alındı. Her sosyal kesim için tedbir almaya çalıştık. Sözüm ona kimi gelişmiş ülkelerin vatandaşları kendisiyle baş başa bırakma kararına rağmen, birçok gelişmiş ülkenin adım atmaktan bile çekindiği, "Bırakın ne olursa olsun." yaklaşımı içerisinde olduğu bir zamanda Türkiye, başından beri, bu işlerde büyük adımlar attı. Ben biraz daha insafılı yaklaşmakta fayda olduğu kanaatindeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç.

4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yüzyıl sonra ilk defa böyle bir salgınla karşı karşıya kalındığına, eksiklerin, yanlışların olabileceğine ve bunların tartışılmasının, eleştirilmesinin doğal olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok kısa bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, dünyada belki de böyle bir salgınla yüzyıl sonra ilk defa karşı karşıya kalındı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Parti propagandası mı yapıyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Evet, AK PARTİ vekiliyim ben.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hakkınız var mı Mecliste...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben AK PARTİ vekiliyim, bilmiyor musunuz?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yapamazsınız...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Vekil kimin nasıl konuşacağına karar vermeye...

BAŞKAN – Arkadaşlar Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yüzyıl sonra dünyada ilk defa böyle bir salgınla karşı karşıya kalındı. Doğal olarak Türkiye de bu konuda ilk defa böyle bir durumla karşı karşıya kaldı. Şimdi, dolayısıyla şunu tartışmak, bazı eleştirilerde bulunmak ya da bazı önerilerde bulunmak çok doğal bir şey. Yani bu iktidar ilk defa böyle bir durumla karşı karşıya kaldı. O yüzden eksikler olabilir, bazı yanlışlar olabilir; bunları tartışmak ve eleştirmek, önerilerde bulunmak son derece doğal şeylerdir. Bunların insafsızlık olarak değerlendirilmesini doğrusu çok tuhaf buluyorum. Herhangi bir insafsızlık yapmıyoruz, önerilerimizi ve eleştirilerimizi dile getiriyoruz. Yoksa yapılmış olan... Mesela, 500 testle başlandı, biz o zaman diyorduk ki çok yetersiz, test sayısı hızla artırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açılım sistemi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) –. Nitekim şimdi, günde 15 bin teste ulaşıldı ama bu da yetersiz, bunu söylemek, iktidar hiçbir şey yapmıyor demek değil ama 15 bin testin de yetersiz olduğunu bilelim. Dünyada biliyorsunuz, Güney Kore ve Singapur günde 20 bin testle başlayarak aslında yayılmayı büyük ölçüde sınırlandırdı. Dolayısıyla, burada eksiklikler varsa bunları dile getirmekte bir tuhafılık olduğunu, doğrusu, düşünmüyorum.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına son söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Tekin Bingöl'ün.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Pandemi büyük bir hızla, maalesef, ülkemizde de etkisini gösteriyor. Her fırsatta şunu dile getirdik: Bir toplumsal dayanışmayla, âdeta seferberlik ilan edercesine bu sorunun üstesinden geliriz, yapmamız gereken de bu. Burada, hiçbir şekilde bir siyasi kaygı duymadan, 83 milyon vatandaşın sağlığını koruyacak bir anlayışla bu olaya bakmalıyız; kaldı ki Anayasa'nın ilgili maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin bir sosyal devlet olduğuna vurgu yapar. "Sosyal devlet" ilkesi bir kuruma has bir ilke değil. "Sosyal devlet" ilkesi ülkenin bütün kurumlarını yakından ilgilendiren, bütün kurumların bu maddeye sıkı sıkıya bağlı olması gereken bir Anayasa düzenlemesi; dolayısıyla, belediyeler de haklı olarak bu "sosyal devlet" ilkesini hayata geçirmek durumundalar. İyi şeyler yapıldı; İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi ve hangi partiye bağlı olduğuna bakılmaksızın birçok il ve ilçe belediyeleri de bu sürece müdahil oldu. Çok iyi bir şey yaptılar, çok doğru bir şey yaptılar; "sosyal devlet" olmanın gereğini yerine getiriyorlar, bir. İkincisi: Yurttaşın en rahat ulaşabileceği kurumlar belediyeler. E, belediyelerde bunun gereğini yaptı. Ne yaptı belediyeler? İstanbul Büyükşehir Belediyesi süratle devreye girdi, sahra hastaneleri oluşturdu, 12 büyük kapalı spor salonunu geçici hastanelere dönüştürdü; binlerce vatandaşa üç öğün sıcak yemek, aş dağıttı; sokakta yaşayan vatandaşları barınmaevlerinde misafir etti.

E, peki Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ve ekibi neler yaptı? "6 milyon birlikteyiz." dedi, ayrım yapmadı. Bakın, Sayın Mansur Yavaş'ın başında bulunduğu Büyükşehir Belediyesi 640'ın üzerindeki kamu kurumunun dezenfeksiyonunu yaptı, yapmaya devam ediyor; sokakları temizledi, taksilere varıncaya kadar bütün ulaşım araçlarının dezenfeksiyonunu yaptı, çok önemli işler yaptı. Günde sadece üç beş kilo gazeteyle, üç beş kilo plastik toplayıp hayatını idame ettirmeye çalışan sokak çalışanlarını aldı, konuk etti, onların hijyen koşullarına sahip olmasını sağlamaktan öte üç öğün sıcak yemekle karınlarını doyurdu, misafir etti, baş tacı etti. Başka ne yaptı? Sokakta yaşayan gariban vatandaşlarımızı konuk etti, onları misafirliğin ötesinde ağırlayıp karınlarını doyurdu, birçok şey yaptı.

Bakın, değerli arkadaşlar, dün itibarıyla 94 bin vatandaşımız Ankara Büyükşehir Belediyesine başvurdu gıda yardımı almak için. Dün, bu talihsiz girişimden sonra zannedersiniz ki bu başvurular durdu mu? Asla. Şu andaki sayı 120 bini aştı. Dün itibarıyla, işini kaybeden, günlük kazancıyla hayatını idame ettirmeye çalışan 14 bin vatandaşımız belediyeye başvurmuştu; nakit yardımı ve gıda yardımı için. Bugün, o sayı 20 bini aştı ve hâlâ başvurular devam ediyor. İşte o bağışlarla bütün bunları yapmaya çalıştı Sayın Mansur Yavaş. Başka neler yaptı? Övgüler dizdiğimiz sağlık çalışanlarına sahip çıktı. Hastaneler, kendi hastanelerine yakın konaklama yeri istediler -örneğin Hacettepe Hastanesi- hemen onlara bir yurt tahsis etti, sadece Hacettepe çalışanları kullanıyor. Bilkent'teki şehir hastanesinin böyle bir talebi oldu, o talebi de karşılamak üzere girişimde bulundu. Sağlık çalışanlarına

özel dezenfekte edilmiş otobüsler tahsis etti. Başka neler yaptı? Keşke bununla sınırlı kalsa. Birçok yere termal kamera kurdu, birçok yere dezenfektan cihazı kurdu ve 12 yaşın altında çocuğu olan belediye personelinin tamamını ücretli izinli saydı. Bakın, 775 simit satarak hayatını idame ettiren kardeşimize 500'er lira nakit para ile gıda yardımı yaptı, yapmaya da devam ediyor. Keşke dün, sosyal devlet olmanın gereğini yerine getiren bu belediye başkanlarımızın önü kesilmeye çalışılmasaydı. Beklerdik ki bu belediye başkanlarına teşekkür edilsin, beklerdik ki bu belediye başkanları diğer belediye başkanlarına örnek gösterilip teşvik edilsin, beklerdik ki bu belediye başkanlarının önleri kesilmek yerine daha fazla ne yapılabilirin arayışı içerisine girilseydi, heyhat!

Değerli milletvekilleri, bu nasıl bir anlayıştır ki sadece yardım yapmak, o seferberlik anlayışıyla yardım yapmak üzere yola çıkan belediye başkanlarına böyle bir haksızlık reva görülüyor, umarım buradan dönülür. Umarım, bugün hepimizin yapmaya çalıştığı bireysel ya da daha geniş kapsamlı yardımların önü kesilmez, bu yardımlara devam edilir.

Bakın, dünden itibaren hepimizi arayan vatandaşlarımız olmuştur. Bana mesaj atan, telefon açan onlarca vatandaşımız oldu, birisinden bahsedeceğim, mesajı bende duruyor: "Ben on beş yıldır AK PARTİ'nin üyesiyim eşimle beraber ve o günden bugüne kadar AK PARTİ'ye oy verdim. O günden bugüne kadar, her seçim döneminde -komşularıma, akrabalarıma- AK PARTİ'ye oy verilsin diye çaba sarf ettim ama dün müthiş bir hayal kırıklığı yaşadım -mesaj duruyor bende- ve ben ilk fırsatta soracağım, Ankara Büyükşehir Belediyesine nasıl katkıda bulunacaksam oraya katkıda bulunacağım." Şimdi, bu anlayış, vatandaşları haklı olarak kaygıya teşvik ediyor. Bu anlayış, vatandaşlarımızı üzüyor. Bu anlayış, doğru bir yaklaşım değil. Siz, devlet olarak bir kampanya başlatacaksınız, vatandaşın en rahat ulaşacağı kurumlar olan belediyelerin önünü keseceksiniz. Devlet, yardım kampanyası düzenlemez; devlet, bütçesinden yardım yapar. Bu ülkeyi 27 liralık bir fitreye mahkûm etmek bu devlete yapılacak en büyük haksızlıktır. Fitre ve zekât, herkesin, yakınındaki garip gurebaya, fakir fukaraya yapacağı yardımdır. Siz eğer ona muhtaç etmişseniz bu ülkeyi, vallahi söyleyecek çok fazla bir şey bulamıyorum, yazıklar olsun diyeceğim, başka da bir şey diyemiyorum. Bırakın, belediyelerimiz o sosyal belediyeçilik anlayışını, insan odaklı belediyeçilik anlayışını sürdürsünler. Siz bu belediyelere ne yaparsanız yapın, asla onları vatandaşa hizmetten alıkoyamayacaksınız.

Bugün 1 Nisan, bundan iki gün önce, 30 Martta belediye seçimlerinin 1'inci yılıydı. Belediye başkanlarımız bu süre içerisinde, bu bir yıllık süre içerisinde neler yapmış; halka hizmet, Hakk'a hizmettir şiarıyla yola çıkıp neler yapmış, bunları dinleyecektik ama neylersiniz ki bu salgın, belediye başkanlarımızın bu mütevazı çalışmalarını sergilemekten alıkoydu. Hiç merak etmeyin, bizim belediye başkanlarımız ne yapar ederler, kendilerine başvuran o on binlerce vatandaşa, yüz binlerce vatandaşa o yardımları mutlaka ulaştırırlar. Umut ediyorum ki bu yardımların önünü kesmek için başka girişimlerde bulunulmasın.

Ben, Ankara'da yaşayan bir vatandaşım. Ben, Ankara milletvekiliyim. Huzur içinde bireysel yardımlar yaptım, sizler de yapmışsınızdır ama dün erken saatlerde, Ankara Büyükşehir Belediyesinin açtığı o bağış kampanyasına, gittim, kendi olanaklarımla yardım ettim. Birkaç saat sonra o paralar bloke edildi, bunu yapmayın, bunu yapmayın! Vatandaşlar güvendiği yerlere gider, yardım yaparlar. Vatandaşlar, inandıkları kurumlara gider, yardım yaparlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, tamamlayın sözlerinizi.

TEKİN BİNGÖL (Devamlı) – Teşekkürler.

Bu vatandaşlar, Ankara Büyükşehir Belediyesinin bağışına yüzlerini dönüyorlarsa, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bağış kampanyasına destek oluyorsa tümüyle gönüllülük esasına göre yapıyorlar; hiçbir baskı yok. E, gelin görün ki iktidarın, Cumhurbaşkanının başlattığı kampanyayla -ki bizim belediye başkanlarımızın başlattığı kampanyadan çok sonradır- âdeta salma salınıyor. Kurumların başındakiler vatandaşlara zorla, dayatmayla "Buraya yardım edin." diye baskı kuruyorlar. Bu bir gönül işidir değerli arkadaşlar. İçinizden gelecek, yüreğinizden hissedeceksiniz. Yardım yaptığınız yere eğer güveniyorsanız anasının sütü gibi helal olsun.

Ben inanıyorum ki Mansur Yavaş da arkadaşları da kendilerine yapılan bu bağışları sonuna kadar iyi niyetle hak sahiplerine ulaştıracaklar diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coronavirüs tedbirlerinin geç alındığını söyledik ve bir yıldır bekletilen infaz yasası teklifi vardı; bize binlerce insan, mahpuslar ve mahpus yakınları her gün soruyordu "Bu yasa ne zaman gelecek?" diye çünkü cezaevleri kaldırarak bir durumda değildi. Ancak işte, 10 Marttan sonra bu gündeme geldi ki biz bir aydır söylüyoruz "Coronavirüs salgını var." diye ve yasa teklifi, iktidar tarafından ancak bir hafta öncesinde bir taslak hâlinde Meclise sunuldu; oldukça önemli bir gecikme var. Yasanın bir an evvel yürürlüğe girmesi lazım ve cezaevlerinde, önemli bir şekilde, tahliyelerin yapılması lazım, adil ve eşit bir şekilde yapılması lazım. Cezaevlerinde gerçekten büyük bir tehlike var; risk grubudur. Cezaevlerinin, göçmenlerin, yine psikiyatri bakım merkezlerinin ve diğer risk grubunda olan kişilerin bir an evvel dikkatle gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bakın "Coronavirüs müspetliği cezaevlerinde yok." diyordu Adalet Bakanı. Biz cezaevlerinde coronavirüs vakalarının olduğunu ve gizlendiğini çok iyi biliyoruz. Bakın, daha geçtiğimiz hafta Sincan Cezaevinden Bilkent Şehir Hastanesine kaldırılan Arif Yıldırım'ı kamuoyuna duyurduğum için hakkımda soruşturma açıldı. Niye? Halkı doğru bir şekilde bilgilendirdiğim için ve bunu yapanlar da halkı bilgilendirmemek için, bilgi gizlemek için bunu yapmaya çalışıyorlar. Şu anda da bakın, daha dün gizlemeye çalıştıkları bilgiler ortaya döküldü. Tarsus Cezaevinde kalan Mardin Mazıdağı eski Belediye Eş Başkanımız -kayyum atandı maalesef- Nalan Özaydın'ın günlerdir şikâyetleri vardı ve hastaneye gidiyordu, tanı konulamıyordu çünkü doğru dürüst test yapılmıyor, son derece acemi ve amatörcü işler yapıyorlardı, daha sonra Mardin'e sevk edildi. Mardin Devlet Hastanesinde günler sonra corona müspetliği ortaya çıktı ve dün tahliye edilmek zorunda kaldı. Bakın, aradan günler geçtikten sonra saklanmaya çalışılan bilgiler ortaya çıkıyor, müspet vaka çıkıyor, mahkeme tahliye kararı vermek zorunda kalıyor ama göremedikleri, bilemedikleri nice vakalar var; çok net. Nalan Özaydın, bakın, cezaevini bize nasıl anlatıyor: "Cezaevinde küçük odalarda 15-20 kadının kaldığını söyleyeyim. 15 kadın bir odada kalıyorduk. Ortam havasız, şartlar uygun değildi. 65 yaş üstü anneler vardı aramızda, kronik hastalığı olan arkadaşlarımız vardı, panikataktik hastalığı olan arkadaşlarımız vardı. Zaten, doktorlar ve uzmanlar kesinlikle o şartların uygun olmadığını, insan sağlığını tehdit ettiğini dile getiriyor. Bugün, benim tahliyem panikatağim ve coronavirüs tehdidi nedeniyle oldu. Umuyorum ve istiyorum ki tüm arkadaşlarım bu coronavirüs ortada varken tahliye olurlar." diyor Nalan Özaydın.

Evet, bakın, Adalet Bakanlığı şu anda ne yapacağını bilemiyor ya bilgi gizliyor ya da görüş yasağı getiriyor. İki hafta görüş yasağı getirdi, olmadı, iki hafta daha görüş yasağı getirdi. Olması gereken, aslında, bir an önce infaz yasasının çıkması ve cezaevlerinin boşaltılmasıydı ama şu anda Adalet Bakanlığı -böyle, taşıma suyla değirmen döndürüyor ve- iki hafta daha görüş yasağı getirdi. Bu, insanların tedirginliğini artırıyor. Şu anda cezaevlerinde 8-10 kişilik koğuşlarda 25-30 kişi kalıyor ve şu anda bakın, hepimiz sosyal mesafelere uymaya çalışıyoruz ama düşünün, 8-10 kişilik yerde 25-30 kişi kalırsa hangi sosyal mesafeden bahsedebiliriz?

Yine, revirle ilgili sorunlar var. İnsanlar hasta oluyor ve revire çıkarılmıyor. Şu anda Adalet Bakanlığı cezaevlerinde,

maalesef, bu uygulamalar çok yapıyor; koğuşunda ateşli hastalığı geçsin diye bekleniyor. Birçok cezaevinden bana bu şikâyet geliyor. Hastanelere götürmeme yönünde bir eğilim var, yeter ki vakalar ortaya çıkmasın şeklinde bir anlayış görüyoruz.

Yine, karantina uygulamaları son derece acemice yapılıyor. Karantina koğuşları oluşturuluyor ve zaten kalabalık olan koğuşlar daha da artıyor. Mesela, Silivri Cezaevinde 7 kişilik koğuşlarda 35 kişi varken bir koğuş boşaltılıp karantina koğuşu hâline getirildi. 7 kişilik koğuşlarda 45 kişi kalıyor, hangi sosyal mesafeden bahsediyoruz? Bakın, bunlar hep tespitli olmalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu insanlar birbirlerine bu hastalığı bulaştırıyorlar maalesef. Bakın, mahpuslar son derece dertli, bana çok ilet geliyor. Bir vatandaşın bana gelen iletisini okuyayım: “Eşim cezaevine girdiğinde kızım 10 aylıktı, şimdi 5 yaşında. ‘Baban çalışıyor, işi bitince gelecek, az kalmış.’ diyoruz. Annesi olarak ben de işe gidiyorum ama akşamları yanındayım. Bu çocuklar gayet zeki, arada fark olduğunu hemen anlıyorlar. Ben işe giderken her gün bana ‘Anne, babama selam söyle.’ diyor. Artık sormaya da başladı ‘Ne zaman gelecek?’ diye. Artık buna dayanamıyorum.” diyor.

Değerli arkadaşlar, birçok kanser hastası var; Adalet Bakanlığı hazırlıksız yakalandığı için, şu anda, maalesef, kemoterapilere gidemiyorlar, hastanelerde önemli sıkıntılar var. Mesela, bakın, bir hasta mahpusun bilgisini okuyayım size: “Lütfi Koç, İzmir Menemen T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda A-8’de; beyin tümörü, kasık fıtığı ve ayrıca, kanser şüphesiyle kolonoskopi, endoskopi... Tedavisi de yarım kaldı. Bu ağır şartlarda coronavirus yüzünden yaşamı tehlikeydedir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu ve benzeri hastalar kemoterapilere gidemiyorlar. Büyük bir sıkıntı olduğunu söylemiş olayım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, teşekkür ettim.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerin geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi
Madde 1- (1) 15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma” ve Anlaşma’da değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde gruplar adına ilk söz talebi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Bedri Yaşar’ın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce coronavirus nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, hastane köşelerinde ve evlerinde şifa bekleyen hastalarımıza da en kısa sürede acil şifalar diliyorum.

Geneli itibarıyla baktığımız zaman, değerli arkadaşlar, coronavirusün, 1 kişinin 3 kişiye bulaştırdığını varsayarsak 10’uncu gün sonu itibarıyla yaklaşık 59-60 bin kişiye bulaştığı matematikçilerin yaptığı algoritmaya göre hesap ediliyor. İşe bu cepheden baktığınız zaman hepimiz de görüyoruz ki dünyada bu, olağanüstü bir hızla yayılmaya devam ediyor. Geneline baktığımız zaman, şu an, dünya da 800 binden fazla insana bulaşmış vaziyette. Aynı şekilde, bu salgın hastalık nedeniyle de bugün itibarıyla 38.714 kişi de hayatını kaybetmiştir. Tabii, dünyada durum böyleyken Türkiye’de de geç gelmiş olmasına rağmen, maalesef, istediğimiz seviyede önlemler alınmış değil; Türkiye’de de vaka hızla yükselmeye devam etmektedir.

İlk gün Sağlık Bakanının yaptığı konuşmayı hatırlıyorum; buğulu gözlerle demişti ki: “Bir hastamı kaybettim.” Ama ilerleyen günlerde -artık bunlar sanki vakayı adanmış gibi- işte 3 hasta, 5 hasta derken dün de 46 hastamızı kaybettik. Böyle giderse önümüzdeki günlerde çok daha farklı sonuçları göreceğimiz ortada.

Türkiye’deki son durum: Kaybettiğimiz hasta sayısı 214, vaka sayısı 13.531, test sayımız da 15.300 civarında. Bütün hekimlerin söylediği şu: “Çok fazla test yapmamız lazım, teste önem vermemiz lazım, test sayısını artırarak vakaları yakalayıp yakaladığımız vakaların uzantıları da mevcut hastaları tespit edip karantina altına almamız lazım.”

Daha ilk gün bu işte başarılı olan ülkelere baktığımız zaman ilk yaptıkları sokağa çıkma yasağını uygulamak oldu. Biz de 1’inci günden beri diyoruz ki: Bu artış çok hızlı, dünyada hızla yayılıyor; ilk etapta aldığımız tedbirlerin önemi sonradan alacağımız tedbirlere baktığımız zaman inanılmaz daha kolay; yayıldıktan sonra bunun önüne geçmenin imkânı yok. 1’inci gün dedik ki: Gelin, şu sokağa çıkma yasağını ilan edelim, hiç olmazsa yirmi bir gün süreyle, daha hastalık tam istediği seviyeye ulaşmadan zapturapt altına alalım ama maalesef, bunun yerine biz “Evde kal Türkiye” “Evinde kal Türkiye” dedik ve mecburen çalışan insanlar işe gitmek zorunda kaldılar. Hâlâ bugün bile, belli şehirlerde -televizyonlarda izliyoruz- sokağa çıkma yasağına ciddi oranda uyulmadığını görüyoruz. Hâlâ vatandaş bunu tam bir şekilde idrak etmiş değil.

Peki, bununla beraber Türkiye’de ne yaptık? Tabii, bu salgın hastalıklar dolayısıyla çok ciddi ekonomik sorunlar da yaşıyoruz. Artık, ülkemizde ihracat hedeflerinden bahsetmek hayal oldu, üretim hedeflerinden bahsetmek hayal oldu ama devlet de tam bugün için var. Tam bugün için, özellikle üretim yapan müesseselere, işini kaybeden insanlara devlet yanında olduğunu göstermek zorunda. Özellikle hizmet sektörünün ciddi manada kayıpları var. Bunlara faizli kredi vermek yerine, bunlara kredi açmak yerine ciddi manada ekonomik yardım yapmamız gerekiyor.

Şimdi ha bire biz ekonomik paket açıklıyoruz. Açıkladığınız 100 milyar dolar limit. Göreceksiniz, bunun önemli bir kısmı yine bilinen mevcut insanların kredilerini ertelemekten öbür tarafa gitmeyecek. Kaldı ki bu kredileri almak için bile hâlâ inanılmaz şartlar orta yere sunuyoruz. Hatta size şunu söyleyeyim: Bugün hepimiz devlet tarafına bakıyoruz. Özel bankaları hiç siz duydunuz mu? Bugünkü günde, bugünkü içinde bulunduğumuz şartlar altında özel bankalara bir bakın bakalım, hiçbir paket açıkladığını duydunuz mu, hiçbir faiz oranı açıkladığını duydunuz mu, hiç kredi kartlarıyla ilgili bir yapılanma yaptığını duydunuz mu? Ben gelmeden önce birkaç bankayı aradım, söyledikleri şu: “Kendi kullandıkları faiz oranı çerçevesinde üç ay süreyle erteliyoruz veyahut da ertelediğimiz miktarı son taksitlerine ilave ediyoruz.” Hangi faiz oranıyla? “Krediyi kullandığı faiz oranı neyse, aynı faiz oranı şartlarında ertelemeler yapıyoruz.” Devletin de bugün yapmaya çalıştığı bu. Kullanılmış kredileri, belli bir faiz oranıyla, özel sektör bankaları kendi belirlediği faiz oranlarına göre, devlet de bir miktarını sübvans etmek kaydıyla belli oranlara geri çekmeye çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, burada, faiz ödemeleriyle, bu kredileri yapılandırma bizim esnafımızı ancak palyatif olarak rahatlatmış oluruz. Bu, trafikte şuna benzer: 1’inci kavşağı yaparsınız, oradan geçen arabalar 2’nci kavşakta sıraya girmeye başlar. Yani bu ertelemekten sonra, üç ay sonra, dört ay sonra da göreceksiniz, Türkiye’de ekonomik meseleler, iflas eden esnaf, evine ekmek götürmeyen yüzlerce işsiz insanla yüz göz olacağız, karşı karşıya kalacağız. Devlet sosyal devlettir, burada karşılıksız

yardım yapması gerekiyor, bu kredilerin faizlerini kendisi ödemek üzere bunu yapılandırması gerekiyor.

Şimdi, diğer taraftan, tabii, bugün birlik ve beraberlik içerisinde olmalıyız. Bugün birlik ve beraberlik içerisinde olmamız lazım gelen günleri yaşıyoruz. Peki, Parlamentoda bugün bu meseleyi konuşurken Sayın Cumhurbaşkanımızın, madem birlik ve beraberlik içinde hareket ediyoruz, bütün muhalefet parti liderlerini çağırıp “Ya, bu mesele dünyada önemli bir mevzi kazanmış bir meseledir. Gelin bakalım, bu konuyla ilgili ne düşünüyorsunuz, ne tür önerileriniz var, nelere dikkat etmemiz lazım?” gibi... Biz beklerdik ki madem birlik ve beraberlik içinde bu işleri yapacağız, hiç olmazsa muhalefetin de bir fikrinin alınması gerekirdi. Bugün bakın, siz ısrarla “Uluslararası anlaşmaları konuşalım.” diye ifade ediyorsunuz ama biz ülkenin gündemini konuşuyoruz. Bugün ülkenin gündeminde uluslararası anlaşmalar değil, koronavirüs var, esnafın durumu var, çalışanların durumu var, sağlıkçıların durumu var, bunları görüşmemiz lazım. Yani istesenez de suyu mecrasından dışarıya çıkaramazsınız ama bütün bunlara rağmen diyoruz ki: Tamam, yine birlik ve beraberlik içinde olalım. Gün, dayanışma günüdür; gün, birlik ve beraber olma günüdür.

Şimdi, kampanyalar düzenledik. Güzel, tabii ki bu kampanyalar olmalı ama şunu söyleyeyim: Bizim bu kampanyalar konusunda sicilimiz o kadar bozuk ki insanlar artık bir şeye yardım etmekten imtina eder hâle geldiler. Neleri yaşadık? Bir cemaat faciası yaşadık. Aynı, buna paralel olarak Deniz Feneri meselesi yaşandı. Aynı, buna paralel olarak Beşiktaş'taki şehit polisler için toplanan paralar meselesini yaşadık. Aynı şekilde, 15 Temmuz şehitleri ve gazileri için toplanan paralarla ilgili sorunlar yaşıyoruz. Değerli arkadaşlar, aynı, paralelinde, Kızılay, 8 milyon dolarlık bir yardımı alıyor, bir başka vakfa 60-70 bin dolar ekşiğiyle aktarıyor.

Arkadaşlar, bunlar, inanın insanların Kızılaya, kurum ve kuruluşlara olan güvenini zedeliyor, insanların yardım etme duygularını törpülüyor. Tabii ki bugün yardımlaşalım. Bırakın, insanlar belediyeler üzerinden mi yardım etmek istiyor, başka kurum ve sivil toplum kuruluşları üzerinden mi yardım etmek istiyor... Sizin, insanları nasıl yardım etmek istediğine dair yönlendirmeye bence hakkınız ve hukukunuz yok. İnsanlar içinden geldiği gibi, hangi sivil toplum kuruluşu üzerinden yardım etmek istiyorsa bunu rahatlıkla yapabilmeli.

Yine, şunu da söyleyeyim: Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanımızın düzenlendiği kampanyalarda yapılan yardımların, ister ferdî yapın ister şirketlerin üzerinden yapın, tamamı vergiden düşülüyor. Dolayısıyla o anlı şanlı firmaların bu amaçla yaptığı katkılarının simitçinin 10 lirayla yaptığı katkıdan daha değersiz olduğunu ben bu kürsüden ifade ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için, değerli arkadaşlar, burada gönülden yapılan yardım önemlidir; bunun elçisinin melçisinin kim olduğunun hiçbir önemi yok ama yine de biz, bugün, bu yardımlara gayet tabii ki devam edeceğiz; belediyelerimiz üzerinden, sivil toplum kuruluşları üzerinden devam edeceğiz ama unutmayalım ki bugün esnafımızın, özellikle çiftçimizin...

Bakın, süre olmadığı için ifade edemiyorum ama Sayın Başkanım, bir dakika bana müsaade ederseniz... Bunun arkasından gıda meselesi gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım. Martın sonunda, marttan itibaren ekim zamanı. Tarlalarda şu an çiftçilerimiz ekinlerini ekiyorlar. Bakın, bundan sonra savunma sanayimiz ne kadar stratejikse, sağlıktaki o gördüğümüz solunum cihazı ne kadar stratejikse, o maskeler ne kadar stratejikse, gıda da en az onun kadar stratejik ve bugün harcamaların önemli bir kısmının gıdaya olduğunu hepimiz biliyoruz. E, o zaman bugün daha önümüzdeki... Belki mevcut stoklar götürür, götürülebilir ama biliyorsunuz biz tarımda da çok ciddi ithalatla karşı karşıyayız. Burada sıralamayalım.

Dolayısıyla gün bugün, gelin çiftçimizi de destekleyelim, çiftçinin girdilerini de destekleyelim; mazot fiyatını, gübre fiyatını özellikle ham maddeye dayalı rakamlarla ilgili bunlara da bir katkı sağlayalım ki hiç olmazsa gıda güvenliği açısından ülkenin önümüzdeki günlerde çok ciddi problemi olmasın diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde ikinci söz talebi, gruplar adına Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Oya Ersoy'a ait. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, koronavirüs salgını dünya haritasına göre Türkiye, dört gün önce 15'inci sıradaydı, üç gün önce 14'üncü sıraya, iki gün önce 13, şimdi de dün itibarıyla 10'uncu sıraya geldik. Çin'de virüs haberleri duyulduğu andan itibaren –bu, aralık sonuna tekabül ediyor– biz, bize hiç uğrayamayacak diye düşündük ve böyle davrandık. Arkasından, ocak ve şubatta tüm çevre ülkelerde bu duyulmaya başlandı ve tüm dünyada salgın konuşulmaya başlandı ama Türkiye'de iktidar başka şeylerle uğraşıyordu. Üç ay boyunca ne yapıyordu? Libya, Suriye, mültecileri Avrupa'ya gönderme gibi işlerle uğraşıyordu bu ülkede.

Bakın, Ankara'da karantinada tutulan umrecilerin testleri pozitif çıktı ve bugün itibarıyla sosyal medyaya onların, pozitif çıkmayanların, kendi memleketlerine gönderilme görüntüleri düştü ve bunların her birinde yığınla insan saatlerce otobüs bekliyor otogarlarda. Şimdi, şunu sormak istiyorum: Salgın tehlikesini bildiğiniz hâlde -bu arada iktidarın tek iyi yaptığı şey bir Bilim Kurulu oluşturmaktı- bu Bilim Kurulunun umre gidişlerine ilişkin bir uyarısı oldu mu? Ve bunları dinleyip dinlemediğiniz...

İkincisi, futbol maçları; şimdi, futbol maçları da iptal edilmedi ve üstüne üstlük buralarda da testleri pozitif çıkanlar oldu. Şimdi, 21 bin kişi ülkeye umreden geldi ve ülkenin dört bir yanına dağıldı; artık bu saatten sonra kontrolü kaybettiniz. Burada, yıllardır, “Laiklik yaşamsaldır.” diyoruz, bunu bir kez daha -bunun üzerine de- ifade etmek istiyorum. Evet, herkes görüyor ki eğer biz laik bir ülkede yaşıyor olsaydık, bu konuda bir karar alma konusunda iktidar küçücük bir tereddüt bile etmezdi. Şu ana kadar coronaya karşı halkı koruyan en ufak bir tedbir alınmadı. Biz, bu kürsülerden iki haftadır konuşuyoruz “Gelin, coronaya karşı halkı koruyacak tedbirler alalım.” diye ve siz ne yaptınız? Halkı, bireysel sorumluluğa davet ettiniz, “Ekonomik İstikrar Kalkanı” adı altında patronlara 100 milyar lira para ayırdınız, peki ne oldu o geçtiğimiz hafta çıkan yasadın sonra? Şehirler arası uçak biletlerinde KDV'yi yüzde 1'e indirdiniz. Şimdi, bu hafta itibarıyla uçakları iptal etmek zorunda kaldınız. Evet, hesapsız ve kitapsız hareket ediyorsunuz, durumun ciddiyetinin farkında değilsiniz, sırf hava yolu şirketlerine kaynak aktarmak için bunu yaptınız, virüse karşı şehirler arası trafiği engellemeniz gerekirken teşvik ettiniz ve durum ortada, uçuşlar iptal oldu. Ben bir kez daha, ısrarla “Şirket kurtarmayı bırakın, halkı kurtarın.” diyorum.

Şimdi de yardım çağrıları yapıyorsunuz “yardım” adı altında salma salıyorsunuz aslında. Bakın, bu, BOTAŞ'tan cep telefonlarına gönderilen mesaj; bu da Yargıtay Başkanlığının duyurusu. “Bağış” dediğiniz gönüllü olur. “Bağış” dediğiniz salma salarak olmaz. Şimdi, halk can derdinde, siz Kanal İstanbul ihalesi açtınız; şimdi de halk can derdinde, siz bu ülkede bağış kavgası başlattınız çünkü derdiniz, kendi iktidarınızı korumak. Herhangi bir iktidar, normal bir iktidar olsa bu konuda yardım toplayan, dayanışmayı örgütleyen herkese, kalker, teşekkür eder ve coronayla uğraşmak yerine mücadele edenlerle uğraşmazdı. Şimdi, Soylu itiraf etti, dedi ki: “Ben yardım topluyorum.” dersiniz başka devlet, yeni hükümet oluşturmak istiyorsunuz demektir.” Bu bir itiraf. Halk kendi dayanışmasını zaten gösteriyor. Burada sizin işiniz yardım toplamak değil, kendi işinizin gereğini yapın.

Mesela, eğer bir bütçe oluşturmak istiyorsanız koronavirüs salgınıyla mücadele için, buyurun, önce, milyarlarca vergi borcunu sildiğiniz şirketlerden başlayın. Burada şirketlerin listesi var; bu, sosyal medyada da bol miktarda dolandı. İyi bakınız, kimlere, hangi şirketlere rapor tutulmuş, uzlaşılan tutar neymiş ve indirim yüzdesi neymiş?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sosyal medyayı kaynak almayın, yanlış haber.

OYA ERSOY (Devamla) – Mesela Cengiz İnşaat, indirim oranı yüzde 100, verginin tamamı affedilmiş. Mesela, Gün-Er İnşaat aynı şekilde, TÜVTÜRK aynı şekilde.

Evet değerli milletvekilleri, sadece bunlar değil. Aynı zamanda, “kamu-özel iş birliği” adı altında geçmediğimiz köprüler, otoyollar, kullanmadığımız havalimanları için şirketlerin artık boş yere ödeme yapmaktan vazgeçin.

Bu ülkede İşsizlik Fonu var, Varlık Fonu var, o kefen parası olan ihtiyat akçesi var, o fonlar bugünler içindir, bunları halk için kullanın. Yani, diyorum ki: Halkın bütçesini halk için kullanın; halk sadaka değil kendi hakkını istiyor, halka sadaka değil kendi hakkını verin, hakkı olanı verin. Halkın en temel yaşamsal ihtiyaçları, gıda sağlığı, beslenme güvenliği için bu bütçeyi kullanın.

Evet, üç ayda şirket patronları ölmez ama halkın yaşaması için yapılacaklar belli: Bir: Kritik olmayan sektörlerle ücretli izin verilecek.

Bakın, bu da İstanbul Ömerli’de bir şantiye işçilerine imzalatılan taahhüname. Bu taahhüname işçilere deniyor ki: “Herhangi bir hastalık, ölüm olursa şirketin sorumlu olmadığına dair taahhünameyi imzalayacaksınız.” İşçiler bunu imzalamadığı takdirde işten atılmaya tehdit ediliyor. Muhtelif fotoğraflar var onları şimdi göstermeyeceğim ama biz burada fiziki mesafeyi koruyarak otururken, işçiler yığınlar hâlinde yan yana, dip dibe yemekhane kuyruklarında ve çalışmalarını yapmaya devam ediyorlar.

İki: İşten çıkarılmalar derhâl yasaklanacak. Faturaların ertelenmesi çözüm değil, halkın en temel ihtiyaçları, elektrik, su, doğal gaz parasız olacak. Halkın ne yeyip ne içeceğine dair İşsizlik Fonu’nda bulunan 131 milyar lırayı aşkın kaynağın sadece bir bölümünün kullanımıyla üç ay boyunca 15 milyon işçiye asgari ücret düzeyinde destek sağlanabilir.

Şimdi, evet, corona herkese eşit davranıyor ama tespit ve tedavide herkes eşit değil. Eşitsizliğin kaynağı da sizsiniz, sizin yarattığınız sağlık ortamı. Zenginler en ufak bir belirtide gidip testlerini yaptırır, pozitiflerse beş yıldızlı hastanelerde yatarlar ve tedavilerini olurlar.

Halka ise ne düşünüyor biliyor musunuz? İşte, bunlar düşünüyor. İstanbul Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi. Buyurun, bunlar acil servis, yine yığınla hastanın birlikte olduğu yerler bunlar.

RECEP ÖZEL (İsparta) – Hastane bunları yalanladı.

OYA ERSOY (Devamla) – Bakın, madem böyle diyorsunuz, gelin, burada, hemen şimdi bütün parti gruplarından 1’er kişi -ben varım, biz varız- yarından itibaren hastanelere gidelim. Yarını bile beklemeyelim, buradan hemen çıkalım, bütün kamu hastanelerini dolaşalım; durum neymiş?

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Dolaşalım.

OYA ERSOY (Devamla) – Sadi Konuk Hastanesinde başhekim herhangi bir maske olmadan dolaşıyor ve orada sağlık çalışanlarına maske dağıtılıyor “Bir ay boyunca bunu kullanacaksınız.” deniyor, “Alkolle temizleyin.” deniyor.

RECEP ÖZEL (İsparta) – Yok ya!

OYA ERSOY (Devamla) – Gelin, gidip bakalım.

Şimdi, bir de Covid-19 testleriyle oynayanlar var kahkahalar eşliğinde. Yandaş Ethem Sancak’ın yeğeni Murat Sancak, vatandaşın bulamadığı testlerle birlikte çay kahve eşliğinde oyun oynuyor. Yine, Sağlık Bakanlığındaki dostları sayesinde hastaneye yatıp teste ulaşanlar var; Abdülkadir Özkan gibi.

“Özel hastanelerin ‘pandemi hastanesi’ ilan edilmesi ne anlama geliyor?” diye sormak istiyorum çünkü özel hastaneler hâlâ insanlardan para almaya devam ediyor. Burada yapılacak şey, sağlık sistemini güçlendirmek, herkese parasız, ulaşılabilir ve nitelikli sağlık hizmetini derhâl, hemen, şimdi sağlamak. Ama siz bildiğinizi yapmaya devam ediyorsunuz.

Şimdi, bugüne kadar koruma alanlarındaki doğal alanları yapılaşmaya açtınız. Saldı Gölü’nde inşaat başladı, 8 HDP’li belediye başkanımızı aldınız görevden ve kayyum atadınız. Gerçekleri söyleyenleri gözaltı tehdidiyle, polisle, yargı sopasıyla susturmaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – Ek süre rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (Devamla) – İzmir Tabip Odasının rapor paylaştığı sosyal medya hesaplarına erişim engeli getirdiniz.

Yine, sosyal medya hesaplarında kendi görüntüsünü çekip paylaşan tır şoförünün söylediklerine kulak asmak yerine onu gözaltına aldınız. Diyordu ki tır şoförü: “Evde kal.” diyorsunuz, nasıl olacak? Emekli değilim, memur değilim, zengin değilim; işçiyim. Çalışmazsam ekmek yok.” Bu sözler gerçekler, eğer siz kendinize güveniyorsanız gerçeklere bu kadar tahammülsüz olmazsınız. Yapacağınız şey, gerekli tedbirleri almak.

Buradan sürem bitmek üzere olduğu için son olarak söylüyorum. İdari kararlarla, genelgelerle, karnamelerle süreci yönetemezsiniz. Bakın, bugün bir yazı geldi, artık burada nöbetçi Bakan uygulamasına da son verilmiş. Eğer Bakanlar görevini yapmazsa, milletvekilleri olarak bizler görevimizi yapmazsak sağlık işçilerine, temizlik işçilerine “Kalkın, siz en ön saflarda çalışın.” diyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ersoy, teşekkür ediyorum. İlave süreniz de doldu.

OYA ERSOY (Devamla) – O yüzden yapılacak şey “Maaşlarımızdan para veriyoruz.” değil, eğer burada çalışmıyorsa milletvekillerine de maaşı ödenmesin. Burada, halkın başısa, sadakaya değil, kendi haklarını almaya ihtiyacı var.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy’un görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, neresini düzeltteceğimi inanın bilemedim.

OYA ERSOY (İstanbul) – Kendinizi düzeltteceksiniz önce.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İzin verirsiniz beş on dakika konuşma hakkım vardır diye düşünüyorum çünkü çok garip konuşma oldu. Artık kızmak, darılmak değil, tebessümle izliyoruz konuşmaları. Yani hepsi problem, hepsi ihtimal dışı.

Bakınız, Sayın Başkan, örneğin, umreciler...

OYA ERSOY (İstanbul) – Ağlanacak hâlinize gülüyorsunuz, ağlanacak hâlinize. İnsan hayatı; insan hayatını koruyacaksınız, iktidarınızı değil.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ya! Bırak muhalefet konuşsun ya!

BAŞKAN – Sayın Ersoy, bakın, siz konuşurken hiç müdahale eden olmadı, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hanımefendi, dinlemezseniz yanlısınız var mı, belki anlayamazsınız.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hanımefendi değil...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Beyefendi mi diyeceğim, ne diyeceğim?

OYA ERSOY (İstanbul) – Vekil desen yeter.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Vekil, dinlerseniz belki hatanız varsa revize etme imkânı bulursunuz, bir izin verin bir dakika.

Bakınız, “Umreciler dağıtıldı, tedbir alınmadı.” Bu külliye yalan Sayın Başkan. İlk bu konu gündem olduğundan bugüne kadar tüm umrecilerimiz, o ziyareti yapan insanlarımız evlerinde karantinaya alındı, aile hekimlerimizin özel takibinde evlerinde karantinaya alındılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sonraki artma döneminde tüm umrecilerimizin -ki binlerce ifade edilen- hepsi yurtlarımızda misafir edildiler. On dört günün bitiminde eğer testleri negatifse evlerine gönderildi...

MURAT EMİR (Ankara) – Yok...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bugün gönderildi Murat Bey.

Yine takibimiz devam ediyor. Bugün eğer pozitifse karantina süresi uzatıldı. Yani Avrupa'nın, dünyanın çok farklı ülkelerine ziyaretler yapan arkadaşlarımız, vatandaşlarımız varken sadece bir sosyal kesimi risk olarak göstermek de bana çok garip geldi Sayın Başkan.

Onun dışında, patronlara 100 bin lira para verildiği iddiası, bu da külliye yalan. Onun tüm karşılığı işçimiz, çalışanımız, orta gelir grubumuz. Madem böyleydi de bu kanun yani 100 milyarın dağıtımına izin veren bu kanun bu Mecliste gururla, hepimizin ittifakıyla bir günde geçmedi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman sizin Grup Başkan Vekilleriniz geçen hafta 100 milyar zenginlere verdiklerine imza atmış oldu. Böyle bir şey olabilir mi? Ya siz Meclisi takip etmiyorsunuz ya da partinizi takip etmiyorsunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Grup Başkan Vekilleri mi yönetiyor ülkeyi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onların hepsi vatandaşımızın lehine olan düzenlemelerdi; tüm arkadaşlarımız, partilerimiz bir arada bunu yaptılar, siz dâhil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Siz bir torba yapıyorsunuz, mecburen, halkın yararına olduğu için...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, Sayın Başkan, sosyal medyadan bir evrak çıkarıp “Bunlar vergi affına tabi tutulan şirketler.” demek trollüğün başka bir versiyonu. Bir vekil sosyal medyadan evrakları paylaşır mı Allah aşkına! Sorarsın Bakana, incellersin, alırsın, bunu paylaşırsın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hiçbir sorumuz cevaplandırılmıyor. Bakanlar soruları cevaplamıyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yanlış varsa beraber takip edip kınarız ama sosyal medyada her gün yalanlanan, her gün dalga geçilen bir belgeyi alıp da gerçek diye paylaşırsanız bu, vekillik onuruyla, Meclisin adabıyla açıklanamaz. Yapmayın ne olur Sayın Vekilim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Nasıl bir sakıncası var?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, Sayın Başkan, bir evrak daha gösterdi sayın hatip, hastane fotoğrafı gösterdi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Böyle bir usul var mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hastane yalanlamış, belgesi burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, her şeye cevap veriyor. Böyle bir şey olabilir mi? Madde, madde...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bitiremedim.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Turan.

OYA ERSOY (İstanbul) – Siyaset Meydanı yapalım, buyurun; Siyaset Meydanı yapalım, buyurun; beraber tartışalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Vay, vay, vay; rahatsız mı oldunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hayır, bu konuşmanın üzerinden konuşma yapıyor Sayın Başkan. Usule aykırı bu yaptığı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hastane yalanlamış, hastane “Böyle bir şey yok.” demiş ve bunu hâlâ belge diye burada paylaşıyor. Sayın Vekil, bura ciddi bir müessese. Gidin Twitter’da bunu paylaşın, burada bu iş olmaz. Böyle yalan belgelerle olur mu böyle bir şey!

OYA ERSOY (İstanbul) – Twitter buradan daha ciddi bir müessese şu an, sizin söylediklerinizden.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, zengine imkân varmış, fakire yokmuş. Bakın, eski Türkiye’de bu olabilir ama şimdi bütün insanlarımızın hepsi -zengin-fakir, BAĞ-KUR’lu-sigortalı, işçi-memur- aynı hastaneden istifade edebiliyor Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Sayın Başkan, satışmaya, hakarete söyler; her şeye cevap veriyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bizi şu anda Türkiye seyrediyor, izliyor ve dinliyor, takip ediyor.

BAŞKAN – Müsaade ediniz arkadaşlar, müsaade ediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale)- Peki, vermeyelim bundan sonra, siz konuşun, biz cevap vermeyelim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen konuş, sabaha kadar otur, konuş.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Her eleştiriye cevap mı vereceksiniz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, konuşma yeri olan Meclisin zamanının gereksiz polemiklerle işgal edilmesini doğru bulmadığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı basın toplantısında “Biz Bize Yeteriz Türkiye’ın” bağış kampanyasına zorunlu katılım uygulandığına dikkat çektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, sınırsızca konuşma talep ediyorum, peşinen.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İki dakika konuşsun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onun için bir dakika, bir dakika açmaktansa süresiz açın konuşayım Sayın Başkan.

Böyle bir şey olabilir mi ya! Şimdi...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kürsüye mi çıkayım o zaman?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çık.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama öyle bir şey olur mu ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz neden söz aldınız ben merak ediyorum. 60'a göre değil, sataşmadan değil. Sayın Başkanın Grup Başkan Vekillerine, gruplara olan saygısından dolayı toleransını böyle kullanarak, on dakika yerinden her konuşmacıya yorum yaparak Meclisi çalıştıramayız ki Sayın Turan. Evet, bir sataşma vardır, bir katkı gerekir, tamam, ben saygı ve anlayışla... Biz raf elması değil ki burada, bak, zaman ekonomisi ve corona tehdidi nedeniyle Meclisin süratli çalışması için bir gayret ve çaba içindeyiz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yalan söylüyor, yalan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kim yalan söylüyor?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Siz değil ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Siz değil, siz değil.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yalancısınız, yalancı.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hayatınız yalan, hayatınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, kabul etmezsiniz falan, benim şimdi söyleyeceğim bir şey var Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İade ediyoruz misliyle.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Yalan söylüyor.” denince 5 bin lira yazıyor tazminat davası açılırsa, bilginiz olsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Doğru söylemiyor.” diye de...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Tehdit ediyorlar ya.

BAŞKAN – Sayın Altay, siz de Sayın Erim'i buldunuz yani bunun için.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Basın Bürosunda bir basın toplantısı yaptım, “Corona dayanışmasını elbette milletçe, devletçe yapacağız, yürüteceğiz ama corona dayanışmasını corona haracına ve corona vergisine dönüştürmenin bir âlemi yok.” dedim, birkaç tane de örnek gösterdim. Bir tanesi şuydu: Adıyaman Valisi şöyle bir yazı yazmış: “Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, yevmiyeyle geçim sürdüren kesimler başta olmak üzere, Covid-19 hastalığına karşı alınan tedbirlerden dolayı mağdur olan dar gelirli vatandaşlarımıza ilave destek sağlamak amacıyla ‘Biz Bize Yeteriz Türkiye.’ diyerek -evet ben de katılıyorum tabii ki- Millî Dayanışma Kampanyası başlatmış, kampanyayla ilgili Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Covid-19 bağış hesap numaraları aşağıda sunulmuş olup –buraya kadar bir sorun yok- kampanyaya destek olmak amacıyla okul ve kurumlarımızda toplanan yardım paralarının ilgili hesap numaralarına yatırıldığına dair banka dekontlarının müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda gereğini rica ederim.” Yani haraç istemiş. Sayın Cumhurbaşkanını da kızıyor “Devlet böyle haraç istemez, bu konuda dilenci durumuna kendini düşürmez.” deyince. Fakat Meclis niye var? Meclis bunun için var. Biz bu konuyu bugün Mecliste gündeme getirince aynı Ahmet Alagöz hemen saat 14.05'te yeni bir tamim yayınlamış ve bu tamimde bu sefer dekontların müdürlüklerine gönderilmemesini istemiş. Bu Ahmet Alagöz'e hitap ediyorum buradan yani ağzımı da bozmak istemiyorum ama işgüzarlığa, riyakârlığa, edepsizliğe pes diyorum sadece. İşte, daha önce bizim elimize geçen –hangi kamera bilmiyorum da- bu yazı için Türkiye Büyük Millet Meclisinde “Bunun adı edepsizliktir.” denince Ahmet Alagöz -Vali adına yazmış, Millî Eğitim Müdürü olabilir- hemen bunu düzeltmiş. İşte, Meclis bunun için var arkadaşlar, Meclis konuşma yeridir. Mecliste her şey konuşulur ve yapılan yanlışlardan yürütme ya da yürütmenin bürokratları döner. Sayın Turan her söze, eleştirel her konuşmaya cevap verme âdetine de biraz ara versin diye bu vesileyle söz aldım, bunu da belirttim ama bu iyi oldu, vesile oldu.

İşte, Sayın Bülent Turan, Meclis konuşma yeri olduğu için bu sorunlar sonradan geç de olsa düzeliyor. Bırakın millet konuşsun, düşünce özgürlüğü var, ifadeyi hürriyet var, bırakın konuşsun. Sizi eleştirirlerse, haksız eleştiri varsa çıkın, cevap verin. Hem siz birinci partisiniz. Burada “Şu kadar uluslararası anlaşmayı şu kadar kısa sürede geçirelim.” diyorsunuz, ondan sonra Meclisin zamanını, mesaisini gereksiz polemiklerle işgal ediyorsunuz. Bunu da doğru bulmadığımı beyan ediyorum.

Sayın Başkan, size de müsaahanız ve konuşma özgürlüğüne olan saygınızdan dolayı teşekkür ediyorum efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turan, müsaade ederseniz Sayın Tiryaki var sırada.

Sayın Tiryaki, buyurun.

7.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iktidarı yapılan eleştirilerle ilgili önlem almaya çağırıldığına, kurumların bağış kampanyası için alt limit belirleyerek para topladığına ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, önce, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili hatibimize “Yalan söylüyorsunuz.” dedi; bu, bir sataşma, hatibimiz kürsüden cevap hakkını kullanacak. Ayrıca grubumuzu itham eden sözler var, ona da birkaç şey söylemek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – “Yalancı” demedi de, “Söyledikleri doğru değil.” dedi.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hayır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Yalancı.” demedim Sayın Başkan, “Belgeler yanlış.” dedim Sayın Başkan.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Söyledikleriniz yalan, söylediklerinizin hepsi yalan.

BAŞKAN – O, yalancı anlamına gelmiyor yani.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hayır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, yumuşatıyorsunuz Başkan, ya.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Nezaketinizden kaynaklı olduğunu düşünüyorum. Biz öyle anlayalım Başkanım.

BAŞKAN – Siz devam edin, buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ederim.

Şimdi, “Atfedilen belge gerçek mi?” diye soruyor milletvekilimiz. Yani “Böyle bir belge dolaşıyor, bu büyük şirketlere yüzde 90-95, yüzde 100 oranında vergi affı getirdiniz.” diyor. Bu, doğru mu yanlış mı buna cevap vereceksiniz, “Böyle bir şey yok.” diyeceksiniz. Ama asıl sorun şu: Bu 5 büyük şirketin Türkiye'deki bütün ihaleleri aldığını herkes biliyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, beşli çete.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yani diyelim ki son on yılda, on beş yılda 1 trilyonluk ihale verilmişse eğer, bu 1 trilyonluk hepsi neredeyse, tamamı bu 5 şirkete verilmiş. Bu, doğru mu değil mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yüzde yüz doğru.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yani bunların dışında bu ülkede hiç mi şirket yok, hiç mi kimse inşaat yapmayı

bilmiyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hadi, buna cevap ver.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Onların istediği biçimde teklif hazırlıyorsunuz, bunu herkes biliyor, onların beğenmediği teklifleri geri çekip düzeltiyorsunuz; bu, bu kadar açık bir gerçek.

Şimdi, hastane meselesi; bir tane hastane görüntüsü dolaşıyor. Biri diyor “Urfa” biri diyor “Aydın” birisi diyor başka bir şehir. Yeri sorun değil. Orası hastane değil mi, otobüs durağı mı, o görüntü nerede çekildi? Bu, coronavirüsten sonra çekilmiş bir görüntü değil mi? Hastanelerimiz bomboş mu, yoğun bakımda hiç hasta yatmıyor mu? Yani, arkadaşlarımız veya milletvekillerimiz hastanelerin bu içler acısı durumunu gösterirken yanlış bir şey mi söylüyorlar? O hastane değil de bu hastanedir ama sonuçta hastanelerimizin, acil servislerin, yoğun bakımların tıklım tıklım olduğunu herkes biliyor, sadece bunun için gerekli önlemleri alalım diyoruz.

Şimdi, “100 milyarlık yardımı herkes birlikte destekledi.” diyorsunuz ya, bir torba yasa getirdiniz ve bu torba yasada özellikle KOBİ’lerin desteklenmesine ilişkin bir madde vardı ve henüz bu madde görüşülmeden sanki yeni bir şeymiş gibi “100 milyarlık paket açıklıyoruz.” dedi Cumhurbaşkanı, daha henüz burada yasa geçmeden. Yani emir telakki ettiniz, o 15 milyar 30 milyara, 45 milyara çıkardınız, bu desteğe kimse karşı çıkmadı, bu kadar açık bir şey. Yani bu bizim teklifimizmiş gibi, biz sermayeye para aktarılmasını destekliyormuşuz gibi bir yansıtmanın doğru olmadığını düşünüyorum.

Şimdi, son olarak şunu söyleyeyim: Yani her şey tozpembe, her şey güllük gülistanlık, biz abartıyoruz, öyle mi?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir şey yok.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) - Ya, arkadaşlar, vaka sayılarına bakın ya, günde 2 bin tane yeni hasta vakası görülüyor. On gün, on beş gün, yirmi gün sonra hangi rakamlara geleceğiz biliyor musunuz? Gerçekten bu ülkede yaşayan herkes bundan ciddi kaygılar duyuyor. Bu yüzden bu tür eleştirilerle ilgili ciddi bir şekilde önlem almaya çağırıyorum.

Bir de, son olarak şunu söyleyeyim: Kurumlar neredeyse zorla para topluyor arkadaşlar. Alt miktar belirliyorlar ya. Bunu kim yapıyor biliyor musunuz? Yargıtay yapıyor, “Personel 100 TL’den aşağı olmamak üzere, hâkim ve savcılar 1.000 TL’den aşağı olmamak üzere yardım yapsın.” diyorlar ya, rayiç belirliyor Yargıtay arkadaşlar, böyle bir dönemden geçiyoruz. Ve siz bizim eleştirellerimizi abartıyormuşuz gibi, yalan dolu sözler söylüyormuşuz gibi söylüyorsunuz, bunu doğru bulmuyorum.

Çok teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hadi, yeter ya. Beş dakika ara ver Başkan, ara ver.

BAŞKAN – Efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yeter ya. Konuşmacımız bekliyor.

BAŞKAN – Sayın Turan’ı da dinleyeyim.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmaya karşı söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

8.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, usul ekonomisine riayet ederek az konuşmaya özen gösterdiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Usul ekonomisi gereği HDP’nin Grup Başkan Vekili arkadaşlarımıza cevap vermeyeceğim, eyvallah. Ama Engin Bey’in tatlı sert takılmasına şunu demek isterim: Usul ekonomisine ne kadar çok riayet ettiğimi en çok Engin Bey bilir. Bugün sözleşmelerde -14 tane hedeflememize rağmen- bir tek söz almadık. Onun dışında, sataşma oldu, Tüzük gereği kürsüye çıkma hakkımız var, çıkmadık, buradan konuştuk.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben “Çık, konuş.” diyorum zaten, buradan on dakika konuşuyorsun, oradan iki dakika konuşacaksın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Dolayısıyla az konuşmaya dikkat ediyoruz. Ancak sahte belge açıklayacaksınız, doğru olmayan bir beyanda bulunacaksınız, Twitter belgesini vereceksiniz, toplam bir buçuk dakika konuşmamıza da müdahale edeceksiniz; bu, doğru değil Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, bir buçuk değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu müdahaleleri yaparken de konuşmacıların konuşma içeriğinin doğru olmadığını vurgulayalım ama yalan olduğunu söyleyip bir tartışma ya da sataşmadan dolayı söz vermek durumunda da bırakmayın kürsüyü.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım “Doğru değil.” dedim yahu.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ersoy.

Süreniz iki dakikadır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir dakika... Hangi gerekçeyle konuşuyor?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Tazminat ne öder Sayın Başkanım?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 5 bin lira gider.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Tamam, 5 bin lira.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, eğer hanımefendi cevap verecekse -ki versin, saygı duyuyorum- o zaman diğer arkadaş niye cevap verdi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Yalan söylüyor.” Dediniz.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Aynı konuyu konuşuyoruz.

BAŞKAN – Hayır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Yalan söylüyor.” dediniz ya.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Hayır, sizin...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin ...

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Ben, yalana yalan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) - 5 bin lira da tazminat davası aldıracağız.

BAŞKAN – Bir dakika...

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Soru-cevaba döndüğü için...

BAŞKAN – Sayın Turan, o zaman bir bilgi vereyim, müsaade edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuşsun Sayın Başkan, razıyım ama doğru değil İç Tüzük gereği.

BAŞKAN – Müsaade edin. Sayın Oluç ile Sayın Beştaş bir toplantı için ayrıldıklarından Grup Başkan Vekiline vekâleten Sayın Günay ile Sayın Tiryaki’yi görevlendirdiler.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biliyorum, Grup Başkan Vekiliyim zaten.

Lütfen, Sayın Başkan, bu uyarınız da gereksiz, şöyle gereksiz: Ben, zaten az önce arkadaşımızla ilgili... Sayın Grup Başkan Vekili, konuyu biliyorum.

BAŞKAN – Yani ben açıklama yapmayayım mı sizin bu söylediğinizden dolayı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama diyorum ki: “Konuşmayla ilgili eleştiriye cevabı Sayın Grup Başkan Vekili verdi zaten, o zaman vekil niye konuşuyor?” diyorum.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili aynı zamanda şunu söyledi: “Sataşmadan dolayı da arkadaşımızın da söz hakkı bakidir.”

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Olur mu böyle bir şey, size bile muhalefet yapıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdiye kadar bitmişti ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sonra, Engin Bey “Bülent Bey çok konuşuyor.” diyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (İstanbul) – Bitti mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitti.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, bitti, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OYA ERSOY (İstanbul) – Sadece şunu söyleyeceğim. Burada gösterdiğim hiçbir şeyi sizin ifadenizle yalan olarak nitelendiremezsiniz. Bu halk gerçeklerin ne olduğunu, kimin gerçeği söylediğini çok iyi biliyor. O yüzden sizin ağzınıza değil kalkıp Türk Tabipleri Birliğine bakıyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan! Türk Tabipleri Birliğini dikkate bile almıyor.

OYA ERSOY (Devamla) – Hayır, hekimlerin ne dediğine bakıyor ve o yüzden siz buna yasaklama getirmek zorunda kalıyorsunuz. Artık bırakın bunu. Bakın, uyarıyorum, şu an gülüyorsunuz, ağlanacak hâlinize gülüyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gülüyorum, Twitter’den belge sunuyorsunuz.

OYA ERSOY (Devamla) – Bu, sizin herhangi bir dönemdeki yaptıklarınızı tekrar etmenizi gerektirecek bir süreç değil. Böyle kendi iktidarınızı da koruyamazsınız, ekonomik kriz karşısında yaptıklarınızı tekrar ederek...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan!

OYA ERSOY (Devamla) – Aynen, aynen.

...Neoliberal politikalarla sadaka dağıtarak, dini kullanarak bu halka yedirdiğiniz gibi yapamazsınız bu süreci, ölüm kalım süreci bu süreç. O yüzden halkın sağlığı için gerekli önlemleri bu Meclis almak zorunda, bu kadar net. Bu Meclis bu önlemleri almak zorunda. Ve bunu almayan...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi, al bakalım. Hadi, al.

OYA ERSOY (Devamla) – “Hadi, al.” ne demek, sen almak zorundasın. Orada halkın adına oturuyorsan birlikte almak zorunda bu Meclis. Yapılacaklar belli. Gelin, bunların her birini tek tek yapalım. Deminden beri gösterdiklerime inanmıyorsanız -bu Meclis ne güne duruyor, her grup kaç defa araştırma önergesi verdi- yeniden öneriyorum. Gelin, hemen, hemen şimdi buradan çıkarak hastaneleri dolaşalım; ben varım, sizi de davet ediyorum.

İyi çalışmalar. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Twitter’den belge olmaz.

BAŞKAN – Sayın Turan, Twitter’den belge olmayacağı kayıtlara geçti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Başkanım, bir tanesiniz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına son konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Fikret Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, coronavirüs salgını sebebiyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, tedavileri devam eden vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Evet, tüm dünyada olduğu gibi, biz de ülkemizde coronavirüs salgınıyla mücadele vermeye çalışıyoruz. “Çalışıyoruz” diyorum, keza, bu mücadele yeteri kadar mı? Bunu da sormak zorundayım çünkü bir hekim gözüyle baktığımız zaman, maalesef yeteri kadar mücadele ettiğimiz kanısında değilim. Eksiklerimiz var ve bir an önce bunları tamamlamak durumundayız. Bu eksiklikleri de iki başlık altında toplayabiliriz: Bir, sağlık hizmetlerindeki eksiklikler ve tamamlanması gerekenler; diğeri de, sosyal hizmetler bakımından yapmamız gerekenler.

Sağlık hizmetlerindeki eksiklerin başında, öncelikle, bu salgınla en ön safhada hayatları pahasına mücadele eden sağlık personelimizin, sağlık çalışanlarımızın kişisel koruyucu ekipmanlarının eksikleri geliyor ve bir an önce bu eksikliklerin tamamlanması hayati önem taşıyor. Bu vesileyle, sağlık emekçileri arkadaşlarıma da hizmetlerinden dolayı çok teşekkür ediyor, hepsine en derin minnet ve saygılarımı ifade ediyorum.

Diğer bir hususa, coronavirüs enfeksiyonu şüphesi olan hastalar ile kronik hastalıkları olan hastaların başvurduğu hastaneler maalesef aynı, ayrılmadı. Ayrılmadığı için de riskli grup ile bulaşıcı grup aynı hastanede hizmet almak durumunda kalıyorlar ve enfeksiyon artıyor. Aynı zamanda, bu salgın esnasında en büyük risk altında olan sağlık çalışanları da yine bu bulaşıcıyla yüz yüze kalıyor. O nedenle, zaman kaybedilmeden hastanelerin ayrılmasında büyük fayda var. Böylece hem riskli grupla bulaşıcı grubu birbirinden ayırmış oluruz hem de ileriki dönemlerde bu riskten sağlık personelinin de bir kısmını koruyarak yedek bir sağlık personeli gücümüzü de kronik hastalıklarla ilgilenen hastanelerde koruma altına almış oluruz.

Diğer bir nokta ise, son zamanlarda da bir hayli kamuoyunun gündemine geldi, özel hastanelerin coronavirüslü hastaları kabulüne ait çekincelerle ilgili haberler alıyoruz. Bu noktada gerekli önlemleri Bakanlığın ivedilikle alması gerekmektedir. Ayrıca,

vatandaşlarımız normal bir sağlık problemi için dahi hastaneye başvuramamaktadır ve bu özel hastanelerden de rahatlıkla faydalanabilmesi açısından bir an önce Bakanlığın özel hastanelerin almış oldukları sağlık hizmetlerindeki ek katkı payını bu süreçte hiç olmazsa kaldırması gerektiğini ivedilikle ifade etmek istiyorum. Yine, özellikle yoğun bakım konusunda sıkıntılar yaşıyoruz. Şehir hastaneleri açılırken kapatılan hastanelerinin de hizmete uygun olanlarının bir an önce tekrar hizmete alınarak yoğun bakım üniteleri hâline dönüştürülmesinde büyük fayda var.

Yaşadığımız salgın yine sosyal hizmetler alanında da eksiklikleri bize gösterdi. Bakınız, bu salgın da tıpkı bir deprem gibi, sel felaketi gibi bir felakettir, bir afetir. Ve bu felaket, afet durumlarında Kızılay vatandaşlarımızın nasıl barınma, yeme ve hijyen ihtiyaçlarını karşılıyorsa aynen bu salgın da bir felakettir ve biz de maalesef Kızılayı bu süreçte sahada görmüyoruz, Kızılay mutlaka görevini yerine getirmelidir. Türkiye’de göremediğimiz Kızılayı, İtalya’ya gemiyle yardım gönderirken, İspanya’ya uçakla yardım gönderirken görüyoruz. Bakınız, dün Trump ne diyor biliyor musunuz: “Ventilasyon cihazlarını yapmaya başladık. Önce kendi ihtiyacımızı karşılayacağız, daha sonra ihtiyacı olan ülkelere vereceğiz.” diyor. Ben Kızılayı bir milletvekili olarak öncelikle kendi ülkemdeki kendi yoksul vatandaşlarımıza hizmet ederken görmek istiyorum. İtalya’ya gemiyi daha sonra göndersin, İspanya’ya gemiyi daha sonra göndersin. Bu arada, Kızılay, evet, dışarıya yardım götürürken vatandaşlar da iktidardan yardım bekliyor. İktidar ne yapıyor? İktidar da yardım kampanyası açarak vatandaştan fedakârlık bekliyor. Evet, iktidar yetkililerine buradan seslenmek istiyorum: Bakınız, vatandaşlar kimlerden fedakârlık bekliyor biliyor musunuz? Kamu-özel iş birliği modeliyle Hazine garantili döviz bazında ödeme yaptığınız otoyol, köprü, tünel, havaalanı ve şehir hastaneleri işletmecilerinden, işte o bir avuç müteahhitten, yandaş müteahhitlerden bu dönemde fedakârlık bekliyor vatandaşımız. Yine, kimlerden fedakârlık bekliyor? Kızılayı kullanarak vergiden mi kaçınıyor, vergi mi kaçırıyor ne olduğu belli olmayan doğal gaz ve elektrik dağıtım şirketlerinden fedakârlık bekliyor. Hiç olmazsa vatandaşın faturalarını üç ay süreyle, sıfır faizle ertelemelerini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Şahin.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Ve yine, vatandaşımız Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, TÜSİAD’dan, MÜSİAD’dan, TESK gibi kurumlardan vatandaşın işsiz kalmaması yönünde fedakârlık bekliyor.

Vatandaş fedakârlık beklerken siz “Biz Bize Yeteriz Türkiye” kampanyası yapıyorsunuz. Evet, biz bize yeteriz çünkü Kurtuluş Savaşı’nı veren bir milletiz ama siz maalesef 5 tane müteahhide on sekiz yıldır yetemediniz. Ne diyorsunuz? “Dünya 5’ten büyüktür.” Şimdi, işte “Türkiye 5’ten büyüktür”ü gösterme zamanınız gelmiştir. Türkiye’nin 5 tane müteahhitten büyük olduğunu göreceğiz hep birlikte. O müteahhitlerden vatandaş adına fedakârlık bekliyoruz ve bunu takip ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.04

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Nuriye ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın İbrahim Halil Oral’a aittir.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; uluslararası sözleşmeler hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, küresel bir salgın olarak ülkemizi de etkileyen coronavirus sebebiyle, dün akşamki verilere göre 13.531 vatandaşımız enfekte olmuş, maalesef 214 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Bu vesileyle, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Yüce Allah’tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Bu süreçte, üstün gayret ve fedakârlık gösteren sağlık çalışanlarımıza teşekkürlerin en güzeliyle Allah razı olsun diyorum.

Salgınla alakalı yapıcı eleştiri olarak kabul edilmesini istediğim birkaç konuyu da ifade etmek istiyorum. Öncelikle, aile hekimlerimiz başta olmak üzere bütün sağlık çalışanlarımız steril maske, gözlük ve tulum sıkıntısı çekmektedirler. Sayın Bakan “Gönderiyoruz.” demektedir ama bize günde 10-15 sağlık çalışanı ulaşmakta ve bu yöndeki sıkıntılarını dile getirmektedirler. Eczacı arkadaşlarımız, kardeşlerimiz kendilerine doktorların sürekli gelerek maske ve dezenfektan talep ettiklerini ve onlar da maliyetine vermeye çalıştıklarını anlatıyorlar. Bu durum Ankara’da, İstanbul’da, Kırıkkale’de ve diğer şehirlerimizde de hep böyledir.

Sağlık çalışanlarımız farklı bir kulvarda âdeta millî bir mücadele vermektedirler. Görünmeyen bir düşmana karşı verilen mücadeledeki sağlık ordumuza maske ulaştıramamak, Sakarya Savaşı’nda orduya “Silah yok, kurşun yok.” demek gibi bir şeydir.

Bir diğer husus da yakınlarının bilgilendirilmesi konusudur. Ankara Şehir Hastanesinde, Zekai Tahir Burak Hastanesinde bizzat takip ettiğim birkaç hastayla alakalı ne hasta yakınları bilgi alabilmekte ne de biz aradığımızda bize bilgi verilmektedir. Bu durum ülkede korkuya ve paniğe sebep olmaktadır. En azından sürekli olmasa da belli vakitlerde hasta yakınları bilgilendirilmelidir.

Aynı şekilde, hayatını kaybeden vatandaşlarımızın definleriyle alakalı bir bilgi kirliliği mevcuttur. Bazı vatandaşlarımız definlerin kendilerine bilgi verilmeden yapıldığını hatta rahmetlilerin yakınları, coronavirus olduklarından dâhi bilgi sahibi olmadıklarını bildirmektedirler. Sosyal medyada doğruluğu teyide muhtaç görüntüler dolaşmakta, yol kenarında, açık arazilerde definler yapıldığı görülmektedir. Bunların aslı astarı tespit edilmeli ve topluma doğru bilgi açıklanmalıdır. Bütün bu hususlarla alakalı Sağlık Bakanlığımızın tetkikler yapması ve çözüm üretmesi şarttır.

Kıymetli milletvekilleri, salgın bir sağlık krizi yaratmıştır ancak hepimizin bildiği gibi bunun bir de ekonomik boyutları vardır, bütün dünya bu ekonomik boyutla yüzleşmektedir. Ancak başta Avrupa ülkeleri olmak üzere pek çok devlet halkını mağdur etmeyecek tedbirler almaktadır ve alabilmektedir. Hatta ekonomisi bizden geri olan Türk Cumhuriyetleri’nde, örneğin Kazakistan’da sağlık çalışanlarına risk durumuna göre 20 maaşa kadar prim verilmekte, Özbekistan’da pek çok kamu hizmeti ücretsiz hâle getirilmekte, Azerbaycan’da devlet kasasında virüsle mücadele fonu oluşturulmaktadır. Türkiye’de ise durum faciadır. Devlet, ekonomi kalkanı olarak açıkladığı tedbirlerde palyatif çözümler sunmuş, büyük sermayeye kolaylık, vatandaşa ise kolonyaya vereceğini söylemiştir. Büyük sermaye kolaylıklarını görmekte ancak vatandaş daha kolonyasına bile ulaşamamıştır. Avrupa’ya

geçtim, vaka sayıları çok az olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Kırgızistan gibi ülkelerde sokağa çıkma yasağı ilan edilirken Türkiye’de hâlâ “Herkes kendi OHAL’ini ilan etsin.” denilmektedir. Üstüne üstlük tarih boyunca unutulmayacak, millet vicdanında asla yarası kapanamayacak bir uygulamayı da dün Sayın İçişleri Bakanından duymuş olduk. Millet İttifakı tarafından kazanılan Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerinin Hükûmetten önce davranıp başlattıkları dayanışma kampanyalarının hesaplarına bloke konulmuştur. Cenab-ı Allah Kur’an-ı Kerim’de “İylilikte ve hayırda yarışınız.” buyurmaktadır, iktidar ise resmen tek parti dönemindeki zihniyetle “Yardım toplanacaksa da bunu ancak biz toplarız.” diyerek Nevzat Tandoğan kafasında bir uygulama başlatmıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Belediye Kanunu açıktır. Belediyeler hiçbir yoruma muhtaç olmayacak şekilde bağış toplayabilir. Bu ortadayken, hileşeriyeyle, bugün sivil toplum kuruluşlarına uygulanan yasal düzenlemeyi belediyelere uygulamak çok açık bir yanıltır. İslam hukukunda, medeni hukukta ve evrensel hukukta, her zaman söylediğim gibi, iki şey birbirinden farklıdır. Biri kasıt, diğeri hatadır. Eğer İçişleri Bakanlığı bu işi hatayla yaptıysa bugün Grup Başkan Vekilimiz Sayın Müsavat Dervişoğlu’nun da basın toplantısında belirttiği gibi “1 nisan şakası” diyerek hatasını düzeltmesi gerekir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Ha, eğer durum kasıtlıysa, kimse kusura bakmasın, bu milletin dayanışma duygularına karşı işlenmiş bir insanlık suçudur, bir gaflettir, hatta dalalettir.

Kıymetli milletvekilleri, siyaset biliminde devlet bir toplumsal sözleşmedir. Yüzlerce, binlerce yıldır insanlar bir kısım hak ve iradelerini devlete teslim ederek korunma sağlamaktadırlar. Bu korunma, dâhilî ya da haricî düşmanlara karşı korunma olabildiği gibi, sağlık sorununa ya da ekonomik krize karşı da korunmayı içerir. Vatandaş vergi verir, devlet de o vergiyle vatandaşa hizmet eder. Bugün AK PARTİ iktidarı binlerce yıllık bu toplumsal sözleşmeyi bozma noktasına gelmiştir. Vatandaş kendi OHAL’ini ilan edecekse, kendi ekonomik krizine Cumhurbaşkanının verdiği IBAN numarasına para yatırarak çözüm bulacaksa devletin ne manası kalmaktadır. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Hele ki Türk devleti gibi ebet müddet bir yapının, Hunlardan, Göktürklerden Osmanlı’ya ve Cumhuriyete kadar süren bir devlet geleneğinin sahibi olan milletimiz bunu asla kabul etmeyecektir. Bağış kampanyası yapıp kamu kurumlarına, memurlarımıza “Sen maaşından 200 lira vereceksin, sen 500 lira vereceksin.” demek Hükûmetin açık ve seçik bir acziyetidir. Vatandaş maaşından dünya kadar vergiyi zaten vermektedir, üstüne bir de -tırmak içinde söylüyorum- zorunlu bağış mı yapacaktır? Bu böyle mi olur arkadaşlar? Üstüne bir de muhalefet belediyelerinin yardımlarını da engellemeye çalışmanız gelince, sizin iyi niyetli olduğunuzu düşünmemiz asla mümkün olmamaktadır. Tabiri caizse AK PARTİ virüsle birlikte siyaset yapmakta, bir coronavirus ittifakı kurmaktadır. Milletimizin biyolojik ya da siyasi virüslere artık tahammülü kalmamıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız bari bu dönemde, bir an önce, sadece AK PARTİ Genel Başkanı olmadığını, 82 milyon insanın Cumhurbaşkanı olduğunu hatırlamalı ve ona göre siyaset yapmalıdır. İktidar, resmen bu virüs meselesini siyasi rantı çevirmeye çalışmaktadır; “Muhalefete nasıl zarar veririm?” derdiyle hareket etmekte -virüs gündeminde sağlık çalışanlarının bulunmadığı- eldiven ve maskelerle Kanal İstanbul ihalesi yapmakta, kapalı kapılar ardında infaz düzenlemesi planlamaktadır. Hatta vazgeçilmese burada Bekçi Kanunu Teklifi bile görüşecek durumdaydık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye kadim bir devlettir; çadır devleti değildir, muz cumhuriyeti değildir, hele şahsın devleti hiç değildir.

Değerli milletvekilleri, bu görüşlerimi sizinle paylaşırken yüce heyetimizi saygıyla selamlıyor, milletimize geçmiş olsun diliyor, hürmetlerimi sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral’ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve bağışın gönüllülük esasına dayandığına, zorlama ve baskı iddialarını reddettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli konuşmacıyı dikkatle dinledim. Bakınız, teknik tartışma yapmak, vaktinizi almak istemem ama kanunen bir engel var, bunu dün konuşmuştuk, bunu bir yere bırakıyorum fakat diğer taraftan, “bağış” zaten, adı üzerinde gönüllülük esaslı olan bir işlem, bunun dışında yapılan ne varsa doğru bulmuyoruz. Bağış, gönülden gelen bir işlemdir. Cumhurbaşkanımızın daveti var, imkânı olan bütün insanlarımıza. Garibanlarımız için bir kampanya başlatıldı, buna, isteyen, gönülünden, yüreğinden gelen kim varsa destek olur, bunun dışındaki bir zorlama, baskı vesaire iddiaların hepsini biz reddediyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yürekten desteklediğinizi açıkladınız hatibimizi, teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Evet, Sayın Başaran, buyurun.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Değerli arkadaşlar, ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Dünya gerçekten bir eşikten geçiyor, belki birkaç yıl sonra “coronadan önce” ve “coronadan sonra” diye söze başlayacağız. Çünkü dünya kendiyle de biraz yüzleşiyor. Tabii, dünya kendiyle, siyasetiyle, yürüttüğü siyaset biçimiyle yüzleşirken -çünkü bu hastalık bir insan icadı olmayabilir ama insanların doğaya yaklaşımının aslında bir sonucu olarak ortaya çıkmış bir hastalık, tıpkı daha önceki virüsler ve salgınlar gibi- maalesef Türkiye’de AKP iktidarı kendiyle, siyasetiyle yüzleşeceğine, bu dönemi böyle bir fırsat olarak görüp yaklaşacağına, birçok arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, maalesef bu coronaya bir siyasi fırsat, muhalefeti ezme fırsatı, kendi ideolojisini toplum içerisinde örgütleme fırsatı ve önümüzdeki seçimde bu coronanın yarattığı etkiyle tekrar bir biçimde başarılı olma hevesiyle yaklaştığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili iki konu üzerinde konuşacağım: Şimdi, bir, biz biliyoruz ki tıpkı diğer birçok mesele gibi bu corona meselesinin sağlık açısından etkileri var, toplumsal açıdan etkileri olacak; psikolojik olarak, ekonomik olarak etkileri olacak ama bu Mecliste de çok az konuşulan, aslında iktidarın da gündeminde çok az olan, tıpkı diğer bütçeler gibi, bu meseleden en çok etkileneceklerden en büyük kesim de maalesef yine kadınlar olacak.

Şimdi, dünyanın birçok örneğinde araştırılan ve istatistiklere de yansıyan bir durum var ki coronanın pandemi

olmasından sonra ya da salgının yaygınlaşmasıyla beraber “Evde kal.” çağrıları yapıldıktan sonra, tabii ki biz parti olarak “Evde kalın.” çağrılarını en yüksek sesle ifade ediniz. Buradan bir kez daha özellikle halkımıza “Evlerinizde kalın, coronaya karşı iktidar sizi korumayacak, onun için siz kendinizi koruyun.” diye bir daha çağrı yapalım. Tabii ki evde kalmayı en çok savunanlar ama bildiğiniz gibi kadına yönelik şiddetin, kadın cinayetlerinin en fazla işlendiği yerler evlerin içi çünkü kadına yönelik şiddet ve cinayet eylemlerinin failleri genel olarak -büyük çoğunlukla- kadınların eşleri, sevgilileri. Dünyada, özellikle Çin’in Wuhan kentinde salgının yaygınlaşmasıyla beraber kadına yönelik şiddet vakaları yüzde 90 artmış. Bakın, Türkiye’de de coronavirus gündeme geldiği tarihten bugüne, 11 Marttan bu yana 18 kadın katledilmiş erkek eliyle, erkek şiddetiyle ve bunların 12’si evin içerisinde olmuş. Yani işte, bizim çağrı yaptığımız, “güvenli” diye gösterdiğimiz evlerin içerisinde kadınlar katledilmiş. Ama maalesef, bugüne kadar, iktidar cephesinde bu konuyla ilgili herhangi bir hazırlık yok, herhangi bir çalışma yok; hatta, var olan mekanizmalar bile doğru ve düzgün bir biçimde işletilmiyor.

Bakın, kadın sığınaklarının birçoğunda sığınaklara kabul koşulu olarak kadınlardan artık darp raporu isteniyor. Darp raporunu polis alacak. O yüzden, kadınlar buraya gitme konusunda büyük çelişki içerisinde ve gidemiyorlar. Kadın sığınaklarının kendisinde şu anda güvenli bir ortam yok. O açıdan, kadın sığınakları, kadınların gidebileceği, başvurabileceği bir mekanizma hâlinde değil.

Alo 183 Hattı var. Alo 183 Hattı’nı -arkadaşlarımız deneyerek bunu tespit ettiler ki- açanlar kadın ve uzman değil. Yani kadınlar, bilgi alabilecekleri uzmanlardan ve yine güvenebilecekleri kadınlardan bilgi alamıyorlar.

Bu coronavirusün ortaya çıkmasıyla beraber yine istatistiklerde ortaya çıkan bir sonuç var ki, zaten güvencesiz olarak çalışan kadınların birçoğu ya işlerinden çıkarılmış ya da ücretsiz bir biçimde izne ayrılmaya zorlanmış. Kadınların zaten şiddeti kabullenmelerinin en büyük nedeni birçok zaman ekonomik olarak kendilerini yürütememelerinden kaynaklanıyor. Bir kadının, şiddete uğradığında, şiddete uğradığı mekândan uzaklaşmak için ekonomik olarak ayaklarının üzerinde durabilme olanaklarına sahip olması gerekiyor ama maalesef, kadınlar işlerinden edildikleri zaman şiddet ortamlarından uzaklaşma olanaklarını elde etmiyor ve mecbur bir biçimde bu şiddetle yüz yüze kalmak, maruz kalmak zorunda kalıyorlar.

Şimdi, biz, buradan bir kez daha çağrı yapmak istiyoruz: Bu sürecin içerisinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı mutlaka olmalı, bütün şehirlerde bu kadına yönelik şiddetin engellenmesi için koordinasyonlar mutlaka kurulmalı. Alo 183 Hattı ciddi bir biçimde aktifleştirilmeli ve kadınlar ulaştıklarında uzman kişilerden bilgi alabilmeli ve ulaşabilmelidirler.

6284 sayılı Kanun var ama şu anda adliyelerin birçoğu kapalı olduğu için ve kadına yönelik şiddet ya da kadınlara ve çocuklara karşı işlenen suçlar acil işlerden görülmediğinden, bu kanun için başvuru yapan kadınlar bunun korumasından yararlanamıyorlar. O açıdan, 6284 sayılı Kanun’un işletilmesi için adliyelerde, özellikle kadına ve çocuklara yönelik suçlar acil işlerden kabul edilmeli ve kadınlara bu ilan edilmeli, bu yaygınlaştırılmalı. Yani kadınlar, şiddete uğradıklarında, gittiklerinde bu kanun çerçevesinde korumadan yararlanabileceklerini bilmeleri gerekiyor.

Sığınaklar... Dünya örneklerinde yine gördüğümüz gibi bu pandeminin daha da yayılmasıyla beraber sığınaklar bir biçimde karantina alanları hâline getirilmiş, o açıdan, sığınakların daha da artırılması, kadınların uğramış oldukları şiddet sonucunda ola ki gidip yerleşebilecekleri yerlerin yaratılması gerekiyor.

Şimdi, biz bu çağrıları yapıyoruz, iktidarın bunu yapması gerekiyor. Şimdi, iktidar ne yapıyor? Yine bir fırsatçılığı ifade edelim. Geçen hafta, yani 22 Mart tarihinde aralarında Batman Belediyemizin de olduğu 8 tane belediyemize kayyum atandı. Kayyumların, biz, kadın düşmanı olduğunu, Kürt düşmanı olduğunu buradan söylediğimizde iktidar partisi tarafından çokça itirazlar geliyor ama ben, kayyumun yaptığı ilk icraatları söyleyeyim varsın halkımızın takdirine kalsın, buradaki arkadaşlarımızın takdirine kalsın.

İlk iş, belediyenin “web” sitesindeki Kürtçe butonunu kaldırmak. Açıklama ne? “Orada biz yeni bir düzenleme yapıyoruz, teknik bir mesele.” Teknik bir mesele olduğunda “web” sitesi kapatılır ama ilk Kürtçenin kaldırılması, aslında, belediyelere niye kayyum atandığının arka planında, beyinlerin arka planında, iktidarın gizli ajandasında ne olduğunu açık bir biçimde ortaya koyuyor. Yine, ilk faaliyetlerinden biri neydi arkadaşlar? Biz kadın sistemimize, eş başkanlık sistemimize bir saldırı olduğunu ifade ediyoruz ve bunun bir sonucunu da biz yine Batman’daki kayyumda gördük: Kadın Müdürlüğünün başına bir erkek getiriliyor. Bu iktidar nerede bir kadın göre başına bir erkeği; söz söyleyecek, onun adına karar alacak birini koymasına gerek yokmuş gibi bir yaklaşım içerisinde. İşte, iktidarın aslında bir taraftan da kadın düşmanı siyasetinin bir göstergesidir. Bütün kayyumların, ilk geldiklerinde yaptıkları etkinlik buydu. Bakın, istatistikleri söylüyorum; kadına karşı şiddetin bu kadar artacağı öngörülen, kadın cinayetlerinin artacağı öngörülen, mekanizma ihtiyacı olan bu günlerde bir kadın müdürlüğüne niye bir erkek atanır, niye atanır? İşte, bu, aslında, dediğimiz gibi, yerel yönetimlerde bizim oturtmak istediğimiz sisteme nasıl bir saldırı olduğunun göstergesi olarak karşımızda duruyor. Önceki kayyumlarda da aynı şekilde yapılmıştı, kayyum ilk geldiğinde kadın kurumları ya kapatılmış ya işlevsiz hâle getirilmişti. Bence siz, kadın kurumlarımızla uğraşmaktansa, bu şiddetin önüne nasıl geçeceğimiz konusunda fikir üretirseniz gerçekten daha sağlıklı sonuçlar alabilirsiniz.

Yine, dediğim gibi, biz bu kadar öneri sunarken AKP iktidarı ne yapıyordu? 2 belediye eş başkanımızı gözaltına aldı; yine, hiçbir somut delil yoktu ortada arkadaşlar. Ben defalarca burada, gözaltına alınan, tutuklanan belediye eş başkanlarımızla ilgili iddianameleri, sorulan soruları ifade ettim. Burada da iki şey sorulmuştu: Birinci olarak, ön seçim sürecinde katılmış oldukları eylem ve etkinlikler, yaptıkları propaganda çalışması; ikinci olarak da eş başkanlık sistemimiz sorulmuştu: “Siz eş başkanlık sistemini uyguladınız mı?” Bu gizli kapaklı yaptığımız bir iş değil arkadaşlar; HDP olarak, şurada, bu Mecliste verdiğimiz büyük mücadele sonucunda -Siyasi Partiler Kanunu’na- partiler açısından eş genel başkanlık düzenlemesini, hep beraber, bu Meclisten geçirerek yasallaştırdık. HDP olarak yerel seçim döneminde yaptığımız bütün propagandalarda, biz, eş başkanlık sistemiyle yani kadın ve erkeğin eşit yönetimiyle, eşit aklıyla yöneteceği bir sistemle yöneteceğimizi ifade ettik. Bu, gizli kapaklı yürüttüğümüz bir çalışma değildi; bunda herhangi bir kamu zararı da yoktu ama mesele, AKP, zaten bu coronavirus günlerini de kendine oluşturmak istediği tekçi, muhafazakâr, Kürt düşmanı, kadın düşmanı sistemini daha da oturtmak üzerine bu saldırıları geliştiriyor ama buradan bir kez daha ifade edelim: Biz, HDP olarak, ne oluşturmak istediğimiz demokratik, kadın özgürlükçü, komünal yerel yönetimler bakış açısından geri adım atacağız ne de sizin bize dikte ettiğiniz gibi toplumsal roller içerisinde bizi büründürdüğünüz kadın rolleri içerisinde olmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Kadınlar olarak hem sizin yürüttüğünüz kadın düşmanı, kadın karşıtı siyasetinizle hem de toplumda yerleştirmek istediğiniz bu toplumsal cinsiyet ayrımcılığıyla her alanda mücadele etmeye devam edeceğiz. Belediyeler bizimdi, eş başkanlık sistemimize tekrar geleceğiz. Müdürünüzü alabilirsiniz, daha önce de söylemiştik, o kadın müdürlükleri bizimidir. Biz, orada, yine siyasetimizi, bakış açımızı ve kadınlarla dayanışmayı iletletmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Engin Altay.

Buyurun Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanımıza dün samimi ve halisane bir çağrıda bulunmuştum. Şimdi, bugün, Sayın Cumhurbaşkanımız vatandaşlarımızın belediyelerimize yapacakları şartsız, gönüllü bağışları engelleyen tutumuna gerekçe olarak “Devlet içinde devlet olmanın anlamı yoktur ve bütün bu işleri ben yapacağım kimse karışmasın.” mesajı vermiş.

Sayın Cumhurbaşkanı, belediyeleri kapatacaksın o zaman. Sayın Cumhurbaşkanımıza, birisi, Anayasa’nın 127’nci maddesini ve bu maddeye dayalı olarak yürürlükte olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunları hatırlatmalıdır. Devlet yardım ediyor. Belediyeler kampanya başlatmış değil; belediyeler, kendi imkânlarıyla, şu anda evde kalmak zorunda kalan aç açık vatandaşlarımızın imdadına kendi bütçeleriyle yetişmeye çalışıyor, tıpkı devlet gibi; biri genel yönetim, merkezî yönetim, biri yerel yönetim. Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: “Bir dakika, sen karışma.” “Karışma.” da demiyor, “Bağışları kabul etme.” diyor. Sayın Cumhurbaşkanım, size kim yanlış bilgi veriyor bilmiyorum, sizi yanıltıyorlar. Belediyelerimiz 2860 sayılı Kanun’a göre bir kampanya açmış da buradan yürüyor değil. Öyle bir şey olsa belediye başkanlarımız bunun için valiliklerden izin alınması gerektiğini bilir ve ona göre bir yol yürür. Belediyelerimiz 5216 ve 5393 sayılı Kanunların kendilerine verdiği yetki çerçevesinde şartsız bağışları kabul ediyorlar ve bunu evlerinde kalan aç açık insanlara hizmet olarak nakdî ve aynı olarak iletiyorlar, bir köprü vazifesi görüyorlar. Şimdi, Cumhurbaşkanım diyor ki: “Devlet olarak ben yardım ediyorum ama yetmiyorum, kasam boş. Ey ahali, herkes para toplasın, getirsin.” Belediye başkanları bunu söylemiyor, zaten yardımını yapıyor, şartsız bağışları kabul edeceklerini söylemişler. Sen belediyeye “Şartsız bağış yapamazsın.” diyorsun. Hep söylüyoruz ya, Sayın Cumhurbaşkanı, tek adam tek adam diyoruz ya size, buradan benim anladığım şu: Siz kendiniz yönetemiyorsanız yerel yönetimleri de yerinden yönetimi de reddediyorsunuz, tahammül etmiyorsunuz. Konya Belediyesi ve benzer belediyelerde bu uygulamalar var, bunlara serbest, CHP’li belediyelere vatandaş gidip para yatırmak isteyince yasak ve adına üstelik ne diyorsunuz: “Devlet içinde devlet olmaz.” Sayın Cumhurbaşkanı, Türkiye, devlet içinde devleti gördü, AK PARTİ döneminde gördü. Devletin kozmik odalarından, yargısından, ordusundan, emniyetinden, sağlığından eğitimine kadar devletin içine devleti sokan tek örnek var, o da sizin döneminize nasip oldu. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Korkmayın, bundan sonra, siz bile isterseniz devletin içine hiçbir terör örgütünün sızmasına izin vermeyeceğiz.

Sayın Cumhurbaşkanı, dün söyledim, tekrar söylüyorum: Yangın bir kovayla söndürülmez. Bir ev yanıyor, millet eline kova almış geliyor, sen diyorsun ki: “Sen o kovaları bırak, bu yangını ben elimdeki kovayla söndüreceğim.” Söndüremezsın. Yarın tekrar “Milletimden özür diliyorum, Allah beni affetsin, milletim beni bağışlasın.” demeni istemiyoruz. Bu egodan kurtul; belediyelere vatandaşların gönüllü, şartsız bağışlarının önüne engel olma. Belediyelerimiz, sana rağmen, sorumlu bulundukları bölgede herkese yetiyecekler. Gölge etme, başka ihsan istemiyoruz Sayın Cumhurbaşkanı.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Şener Şen’in filminin örnek alınması lazım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 60’a göre bir dakika söz istiyorum izin verirseniz.

BAŞKAN – 60’a göre yerinizden bir dakika söz vereceğim.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasının AK PARTİ’nin değil, devletin, tüm kurumların kampanyası olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Engin Bey’in -duygu dolu diyeyim- konuşmasına şöyle bir katkı sunmak isterim: Bakınız, burada bir teknik tartışma var. Yardım başka, bağış başka mevzuata tabi. İlgili belediyelerin içerisinde AK PARTİ’li olanlar da var, onlar da aynı hukuka tabi oldu. Geçiyorum; cari hesap verilmiş, suç işlenmiş, 150 liralık koli aslında 90 liraymış tarzı farklı konular da var ama o gün, bugün değil. Ben diyorum ki madem bugün beraber olacağız, gelin, hep beraber bu kampanyaya destek olalım. Bu kampanya -Cumhurbaşkanının kampanyası- AK PARTİ’nin kampanyası değil, devletimizin kampanyası, tüm kurumlarımızın kampanyası. Gelin, hep beraber bu kampanyaya destek verelim; çıkan tabloda garibanlarımıza, ihtiyaçlarımıza hep beraber omuz verelim. Bugün kavga etmenin, bugün farklı bir mevzuatı öne çıkarmanın hiçbir anlamı yok.

Ben, bu vesileyle, tekrar, kampanyamızı beraber yapmayı ve tüm sorunların çözümüne beraber omuz vermeyi teklif ediyorum Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

11.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasıyla toplanılacak paraların yerine ulaşıp ulaşmayacağı konusunda endişeleri olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Çankaya Köşkü’nde, Mecliste grubu bulunan 5 siyasi partinin grup başkanlarını davet etmek suretiyle ya da genel başkanlarını “Gelin, böyle bir iş birliği yapalım, bu işi birlikte göğüsleyelim.” niyet ve arzusunda olmadığı ve benim biraz önce söylediğim gibi “Yangın varsa onu da tek başıma ben söndürürüm.” kafasıyla hareket ettiği için... Kaldı ki, biz bu kampanyayı karalamıyoruz, geçmiş sabikalara rağmen, 15 Temmuz şehitleri, Beşiktaş Stadı’ndaki saldırı ve benzeri toplanan paraları -iç ettiniz demem ama- yerine ulaştırmadığınız için kuşkumuz var. Kızılâyın kara para aklama, vergi kaçırmada manivelası olduğu için endişelerimiz var.

İsteyen, Sayın Cumhurbaşkanımızın kampanyasına elbette yardım yapar ama kurumlar, Yargıtay, il müdürlükleri personeline “Şuraya para yatırın en az şu kadar ve makbuzu bana getirin.” derse bu kampanya olmaktan çıkar, bunun adı “haciz” olur, bir bunun altını çizeyim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Haraç olur, haraç.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Haraç olur, pardon, haraç olur.

İkincisi de belediyelere direkt yapılan yardımlar, yerinde harcanacağı, bir komşu dayanışması içinde değerlendirileceği için daha makbul sayılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz, Diyanet İşlerinin fetva fonu kurduğu bir yerde belediyelerimize vatandaşlar tarafından gönüllü bağışın önünün Cumhurbaşkanı tarafından kesilmesini, bu krizi siyaseten art niyetle yürütmek, bu krizden siyaseten nemalanmak arzu ve güdüsü içinde olduğunu maalesef düşünmek durumunda kalıyoruz.

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Sayın Turan...

12.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin vakfı aracılığıyla imkânı olmayan vatandaşlara hep birlikte destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekilinin şehit ve gazi yakınlarıyla ilgili iddiasını çok kez konuştuğumuzdan dolayı bir daha girmeyeceğim. Buna ilişkin, Aile Bakanımız çok ayrıntılı cevap verdiler zaten.

Bunun dışında, bu yardım, iddia edildiği gibi bir vakıf, bir dernek çalışması değil, devletin tüm kurumlarının da destek verdiği, Cumhurbaşkanımızın öncülük yaptığı özel bir kampanya. Bu kampanyanın sonucunda ortaya çıkacak tabloda, Sosyal Yardımlaşma Vakfı aracılığıyla, en ihtiyaçlımıza, mahalleyi, sokağı bilen insanlarımız, muhtarımız, kaymakamımız ve valimizce dağıtılacağını hep paylaştık. Bir daha ben diyorum: Bugün kavga etmemin zamanı değil, polemiğin zamanı değil; herkes gelsin, bu kampanyaya destek olsun, devletin kendi vakfı aracılığıyla, imkânı olmayan vatandaşlarımıza beraber destek olalım.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Sayın Kaçmaz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha önce de aslında bu kürsüden belirttim, tekrar etmek istiyorum. Doğa, bize gerçek beka sorunlarının ne olduğunu anlatmıştı, bir mesaj veriyor aslında bize. Kimyasal kirlilik, iklim krizi, salgın hastalıklar aslında bize gerçek beka sorunlarının ne olduğunu net bir şekilde anlatıyor. Ancak tüm insanlığın tehdit altında olduğu bu dönemde, ortak akıl, dayanışma ve yardımlaşmanın gerektiği bu dönemde bile maalesef ki iktidar ayrılıkçı politikalarında ve ayrımcı politikalarda ısrar ediyor.

Değerli arkadaşlar, fark ettiniz mi? Halk, ilk defa, bir olayda partileri konuşmuyor, Türk-Kürt-Arap-Ermeni'yi konuşmuyor, Alevi-Sünni'yi konuşmuyor, Müslüman-Yahudi-Hristiyan'ı konuşmuyor çünkü doğa, dininize, renginize, ırkınıza bakmaz. Aslında, doğa, burada net bir şey söylüyor, diyor ki: "Benim için siz insanlar 1,8 milyon canlı türünden herhangi birisiniz." Aslında, doğa, net bir şekilde, bize bir mesaj veriyor.

Değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz coğrafyada sürekli savaşlar, acılar, mezhepler üzerinden, etnisite üzerinden bölünmeler sebebiyle bir sürü acı yaşadık ve hâlen de devam ediyor bunlar. Ancak bu dönemde, arkadaşlar, doğa, ortak akıl üretmemizi ve ortak geleceğe, ortak beka sorunlarının ne olduğu konusunda aslında bizi birleştirebilecek bir fırsat da sunuyor. Bizler, bugün, eğer hâlâ günlük politikalarda ısrar edersek, iktidarın yaptığı gibi hâlâ HDP'li belediyelere kayyum atarsak, diğer muhalefet belediyeleri yardımlaşma ve dayanışma ağını örmeye çalışırken bunun önüne engel koymaya çalışırsak, kusura bakmayın, bunun cezasını herkes çok ağır bir şekilde ödeyecek, onu net bir şekilde söylemek isterim.

Değerli arkadaşlar, iktidarın virüs karşısındaki tutumunu, evet, eleştiriyoruz. Birçok ülke halkına destek ve güven verirken maalesef ki halkımızın nasibine nasihat, reklam ve kampanya kaldı, bir de IBAN düştü maalesef ki payımıza. Gerçekten, arkadaşlar, halk şu an televizyonlarından bizi izliyor. Bağırır ve sloganlardan da bıktı, bizlerden ortak bir akıl üretmemizi istiyor.

Bugün, bu virüse karşı bile eğer biz ortak akıl üretemezsek, iktidarıyla muhalefetiyle, ilgili kurum ve kuruluşlarının içinde yer aldığı bir ortak akılla buna karşı mücadele etmezsek, biz, hem kendi halkımıza hem tarihe karşı sorumluluğumuzu yerine getirmemiş oluruz.

Dolayısıyla, bu dönemde, arkadaşlar, gerçekten, bize, bu kriz aynı zamanda bir fırsatta sunuyor. Bizler, bu dönemde, barışı tesis edebiliriz; bizler, bu dönemde, sürekli tartıştığımız, sürekli halkın bütçesinin harcandığı bağırır ve sloganlarla üretilen politikayı bir kenara bırakıp gerçekten ortak geleceğe ilişkin bir mekanizma oluşturabiliriz; bize bu fırsatı da sunuyor. Bu fırsatı, gelin, hep birlikte yaratalım. Öncelikle, tabii ki iş iktidara düşüyor, maalesef ki şu ana kadar bu yardımlaşma, dayanışma akınının oluşabilmesi için, kurulabilmesi için herhangi bir olumlu adım göremedik. Ama biz ısrarla bunu istemeye devam edeceğiz. Virüs belası varken, bu dönemde bile, iktidarın getirdiği infaz yasasındaki pakette biz yine ayrımcılık olduğunu görüyoruz. Arkadaşlar, bu kabul edilemez. Siyasi suçlu olduğu iddia edilen on binlerce arkadaşımız, siyasi mahpuslar cezaevinde; ne adam öldürdüler ne uyuşturucu sattılar, herhangi bir sabit suçları yok. Birçok arkadaşımız paylaştığı düşüncesinden dolayı, ne idiği belirsiz, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında bugün -tırnak içerisinde- sanki teröristmiş gibi lanse ediliyor; bu yanlış, bu bize bir şey kazandırmaz ve bu, enerjimizi sürekli birbirimiz üzerinden aynı şeyler üzerinden harcamamıza neden olur.

Dediğim gibi, arkadaşlar, gelin, biz bu koronavirüs krizini fırsata dönüştürelim ama tabii, Allah'ın lütfu olarak değil, gerçek anlamda, bu ülkede ortak akıl üretme anlamında kullanabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) - Sayın Başkanım, çok kısa bir selamlama...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Arkadaşlar, konuşmamı bitirirken öncelikle şunu söylemek istiyorum: Bizim şu an gerçekten ihtiyacımız olan şey dayanışma, yardımlaşma ve sevgidir; umuttur bizi gerçekten ileriye taşıyacak olan. Siz, bu dönemde, dediğim gibi, hâlen HDP'li belediyelere kayyum, diğer muhalif belediyelerin yardımlaşma hesaplarına bloke koyarsanız -kusura bakmayın- yirmi beş yıllık o millî görüş çizgisinden gelen, yoksula ulaşma aracı olan yardımlaşma ve dayanışmayı sadece kendinize helal kılırsanız halk bunun hesabını sorar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Daha sağlıklı günlerde tekrar görüşmek dileğiyle arkadaşlar.

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz Sayın Suat Özcan'ın.

Sayın Özcan, buyurun.

SUAT ÖZCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizi ve bütün dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgınıyla karşı karşıyayız. Gün geçmiyor ki bizde ve pek çok ülkede salgın nedeniyle ölümlerin ve vakaların tespit edilmediği görülsün. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda ülkelerarası ticaret, strateji, sağlık ve dostluk ilişkileri yeniden gözden geçirilecek, şekillenecektir, bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, bizim de virüs salgınına dönüşeceğini düşünmeyip ciddiye almadığımız görülüyor. Dünyayı izledik, hep konuştuk; ilk vaka tespitine kadar okulların kapatılması, spor karşılaşmalarının, sanatsal

etkinliklerin, akademik, sosyal toplantıların, umre ziyaretlerinin durdurulması, cuma namazlarının öğle namazı olarak evde gerçekleştirilmesi kararları alınamadı. Hatta, İdlib'de 34 Mehmetçik'in şehit düşmesinden sonra, mülteciler sınır kapısına toplu olarak gönderilirken bile corona virüsü akla gelmedi. Olayın önem ve ciddiyeti anlaşıldıktan sonra corona virüsü salgınına karşı dünyanın pek çok ülkesinde tedbirler bilim, ortak akıl ve devlet aklısıyla uygulamaya konmuşken bizde ise ayrıştırıcı, ötekileştirici söylem ve uygulamalarla karşılaşmaktayız.

Unutmayalım ki cumhuriyetimizin kurulduğu ilk yıllarda halk sağlığını korumak için Hıfzıssıhha kurulmuş; üretilen kuduz, çiçek, kolera, tetanos, difteri aşıları dünyanın pek çok ülkesine gönderilmiştir. Ancak ülkemize ve dünyaya şifalar dağıtan Hıfzıssıhha 2011 yılında kapatıldı, salgınlar için çalışmalarda çok önemli bir kurum yok edildi, bilim ve akıl terk edildi; okulların tatili kararına kadar tüm öğrencilere virüs salgını tedbirlerinin, izolasyonun anlatılmasında ve 20 milyona yakın öğrencinin ailelerini bilgilendirmede kullanılabildi diyoruz.

Uzaktan eğitim, başta televizyon olmak üzere, internetle kullanılan tablet ve bilgisayar gibi teknolojik araçlar üzerinden verilmektedir. Ancak bugün 18 milyon 108 bin 860 öğrencinin 3 milyon 621 bin 772'sinin internet ulaşımı yoktur. Eğitim Bilişim Ağı –EBA- üzerinden başlatılan eğitim uygulamasında, ders arasında çocuklarımıza Adnan Menderes'in idam animasyonu ve baş kesen şiddet içerikli görüntüler izletilmiştir. Yaşamın pamuk ipliğine bağlı olduğu bir süreçte Millî Eğitim Bakanlığının görevi bu mudur yoksa ana sınıfından ilkokul, ortaokul, lise ve üniversitelerde okuyan öğrencilerin mağduriyetlerini giderecek tedbirler almak mıdır? Afet dönemlerinde yardımlaşma sadece bizde değil dünyada da başlıca yöntemlerden biridir. Elbette toplumsal dayanışma duygusunu güçlü tutmak gerekir. Ancak yaşadığımız günler, afet ortamından farklı, devletin devlet olduğunu, kurumların ayakta olduğunu göstermesi gereken günlerdir. Birbirinize yardım edin, devlete yardım edin... Ülkemizin ve devletimizin en önemli kurumlarından biri olan belediyelere de "Sen yardım toplayamazsın, ben toplayacağım." diyorsun. Belediyelerin yardımı paylaşacağı yurttaşlar bizim ülkemizin yurttaşları değil midir? Zaten corona virüsü salgını nedeniyle de daha kötüye giden ekonomi belediye gelirlerini bu süreçte zorlayacaktır. Vatandaşlarımızın vergilerini ödeyemez durumda olması... Belediyelere iktidardan, Hükûmetten bütçeden ödenen ve borç erteleme gerekirken siz ne diyorsunuz? "Sen yardım toplayamazsın."

Sonuç olarak, uygun televizyon, internet bağlantısı olmayan çocuklara destek verilsin; özel eğitim gerektiren özel çocuklarımızın da eğitimleri telafi edilsin; yoksul ailelere, el emeğiyle geçimini sağlayan lokanta, kahvehane, berber vesaire yerlerde çalışırken tedbirler nedeniyle işinden olanlara aile yardımı sigortası uygulamaya sokulsun.

2019-2020 eğitim öğretim yılının ikinci yarısı her ne kadar uzaktan eğitimle devam ettirilmeye çalışılsa da birçok belirsizlik hâlâ devam etmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin mezun olması neye göre düzenlenmiştir? Yıl kaybetme durumu bu dönem yaşanacak mıdır? Öğrenciler ve öğretmenler sene sonuna güvenle bakabilecek midir? Ücretli öğretmenlere corona virüsü tatilinde ücretler ödensin. Kızılây coronavirus mücadelesinde halkımızın yanında olsun.

Bugün itibarıyla Muğla'da coronavirus nedeniyle yaşamını yitiren vatandaşlarımıza rahmet diliyorum. Coronavirus salgını mücadelesinde başta Muğla Büyükşehir Belediyesinin ve ilçe belediyelerinin çalışmalarını destekliyor, başarılar diliyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - Madde üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Hüseyin Örs'ün.

Sayın Örs, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, corona vakasıyla karşılaştığımız ilk günden bu yana, gerek seçim bölgemden gerekse Türkiye'nin dört bir tarafından vatandaşlarımızın bana ulaştırdığı bir serzenşi dile getirmek istiyorum bugün. Biz Trabzonlular için derler ki: "Trabzonlular candırlar, candandırlar ama tez canlıdırlar." Evet, öyle, ben de birazcık tez canlıyım. O yüzden konuşmamın en sonunda söyleyeceğimi en başında söyleyerek sözlerime bir giriş yapmak istiyorum ve soruyorum: Arkadaşlar, bizim Kızılayımız nerede? Zor günlerimizde yanımızda olması gerektiğini bildiğimiz Kızılayımız coronayla mücadelenin neresinde.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Afrika'ya gitti.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Eve kapandı.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Birçok vatandaşımız bu soruyu bizlere soruyor. Ben de bu yüce Meclisin kürsüsünden vatandaşlarımızın bize sorduğu soruyu vatandaşlarımız adına soruyorum ve Kızılay bu dönemde inisiyatif almayacak da ne zaman alacak diyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi size bu corona belasıyla mücadele sürecinde basit bir kronolojik hatırlatmada bulunacağım. Tarih 31 Ocak, Anadolu Ajansının bir haberi var: Özel bir iş güvenliği firmasının sahibi "Türkiye'de maske stokları tükenmiş durumda, imalatçılar şu an teslimatlar için sekiz hafta sonrasına zaman veriyorlar, pazar günü dâhil üç vardiya üretim yapıyor. Sağlık Bakanlığı virüse rastlanmadığını açıkladı. Allah muhafaza eğer ülkemize yayılırsa şu an maske stokumuz yok. Bu yüzden çok ciddi sıkıntılar çekebiliriz. Karaborsa başlar ve vatandaşlarımız mağdur olabilirler." diyor. Kime konuşuyor bunu? Anadolu Ajansının muhbirine konuşuyor. Ne zaman konuşuyor? 31 Ocakta. Anadolu Ajansının arşivleri orada, bakabiliriz.

Şimdi, bir 2'nci bir tarih vereceğim 17 Mart. Yine Anadolu Ajansının haberi: "Piyasada maske bulma sıkıntısı yaşanması üzerine, meslek liseleri önemli bir boşluğu doldurmaya hazırlanıyor. Coronavirus tedbirleri kapsamında dezenfektan üretiminin ardından, meslek liseleri maske üretimine de başlayacak. Millî Eğitim Bakan Yardımcısı, konuya ilişkin yaptığı açıklamada, Bakanlık olarak il millî eğitim müdürlükleriyle süreci koordineli şekilde yürüttüklerini belirtti." Güzel.

Şimdi gelelim 19 Mart. 19 Martta da Türk Kızılay Genel Müdür Yardımcısı, Twitter hesabından "Türk Kızılaydan coronavirusle mücadelede Erbil'e 30 bin maske yardımı." diye fotoğrafı "tweet" paylaşıyor. Birazcık daha yürüyelim, 22 Mart... İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu, Posta Gazetesi yazarı Candaş Tolga Işık'ın Instagram canlı yayınında sorularını cevaplarken aynen şöyle söylüyor: "Maske stoku yapan firmaları tespit ettik. Bu firmalara gerekli süreyi verdik. On-on iki saat içinde depolarında yaptıkları stokları piyasaya sürmezlerse işlem başlatacağız. Gerekirse fabrikalara el koyacağız. Bununla ilgili yetkimiz var."

Şimdi, bakar mısınız arkadaşlar, Kızılay Martın 19'unda "Erbil'de 30 bin maske dağıttık." diye "tweet" atıyor, Millî Eğitim Bakanlığı maske dikimi için ilave tedbirler alıyor, 22 Mart günü İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu da maske sıkıntısına çare bulmak için "Stok yapanların gerekirse fabrikalarına el koyarız." diyor. Şimdi, burada sormak istiyorum: Ülkede bu salgın belasıyla mücadele ederken, maske konusundaki sıkıntıları -az evvel söylediğim basit bir kronolojiyle- yaşadığımız bir süreçte "Erbil'e 30 bin maske gönderdik." deyip bir de bunu "tweet" hesabında paylaşarak hangi akla hizmet edilmiştir?

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan beri ve hatta Osmanlı döneminden 93 Harbi'nden bugüne kadar, seferde ve hazarda, afette ve bayramda, salgın hastalıklarda ve doğal afetlerde hazır ve nazır olan, hatta bir nevi Hızır olan Kızılay şimdi nerede?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Her yerde var, her meydanda var ya.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Eve kapandı, eve! “Evde kal.”a uydu.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Afrika’da, Afrika’da!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Türk Kızılayı, kurulduğu tarihten bugüne, kendi kaynakları ve halk tarafından yapılan bağışlarla, çalışanlar için devletten herhangi bir ödenek almadan ayakta duran bir gönüllüler ordusudur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Her ilin meydanına bak.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Bu gönüllüler ordusu çok güzel işler başarmıştır. Hatta Kızılayın uluslararası kuruluşlardaki katkıları ve çalışmalarıyla oluşturduğu itibar sadece alkışlanmakla kalmamış, örnek olarak başka ülkelerde model oluşturmuştur. Kızılayın en büyük başarıları 93 Harbi, Çanakkale Savaşı ve Kurtuluş Savaşı’ndaki özverili çalışmalarıdır. Halide Edip Adıvar başta olmak üzere binlerce edip, yazar, doktor ve iş insanı gönüllü olarak İstiklal Mücadelesi veren millî ordumuzun yazdığı destanda yanlarında durmuş işe, ibate ve sağlık gibi konularda orduda hiçbir eksikliğe mahal vermemek için ellerinden gelenin fazlasını yapmışlardır.

Kızılay, düşkünü kaldıran, yoksulu doyuran, mağduru mağrur eden, çıplağı giydiren, evsize yuva, depremzedeye çadır kuran sıcak bir çorba, sıcak bir yuva, sıcak bir eldir arkadaşlar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Büyük veya küçük çaplı olsun her türlü afette Kızılay o ilde ve o ilçededir. Yüz binleri bulan gönüllüler ordusuyla, her mahallede ve her sokaktadır. İşte, bu yüzden de vatandaş tarafından hiçbir zaman “Nerede bu Kızılay” sesi haykırılmamıştır ama “Nerede bu devlet?” denilen birçok hadiseyi biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, günümüzde yaşanan coronavirus salgını üzerine ülkemizde vefa grupları oluşturuldu. Bu grupların kurulması elbette yardımlaşma ve dayanışma açısından çok güzel bir uygulamadır ancak daha önce Kızılay gönüllüleri zaten bu işleri hâlihazırda yapıyorlardı. Peki, neden bu vefa gruplarına gerek duyuldu? Çünkü Kızılayın 600’e yakın şubesi kapatıldı ve il, ilçe teşkilatları böylece zayıflatıldı. Buna kılıf olarak da yeni yapılanma denildi. “Yeni yapılanma” adı altında bu faaliyetleri yürüten yöneticiler, eski birer Kızılay gönüllüleri olsalar bunu anlamak mümkün olabiliirdi. Ancak hayatında çadır kurmayı bile bilmeyen sadece bayramlarda ve ramazan aylarında kumanya dağıtan bu insanlara şu soruyu sormak gerekiyor: Siz hiçbir Doğal Afet Stratejisi hazırladınız mı? Bu konu hakkında pratik eğitiminiz ya da teorik eğitiminiz var mıdır? Peki, 600 civarında şubenin kapatılarak yüz binlerce Kızılay üyesi ve daha binlerce gönüllüsünü küstürmenin ne anlamı vardı da ve bu insanların ayıbı neydi? Evet, bugün, Vefa Grubu, insanlarımıza gidip soruyor ve ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyor ancak evinde komşularının yardımıyla yaşayan ve kimsesi olmayan bu insanların hiç tanımadığı bir görevliye “Benim param yok.” demelerinin mahcubiyetinin ne olduğunu ancak bu zorluğu çekenler bilir.

Keşan’dan Yüksekova’ya, Hayrat’tan İskenderun’a her türlü afet ve felakette yardıma koşan ve hatta tüm dünyada bayrağımızı gururla taşıyan ve tanıtan, böylesine tarihi ve köklü bir kuruluşu şirket gibi ya da küçük bir ahbab grubunun kontroölünde olan bir dernek gibi yönetmeye kimsenin hakkı yoktur. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Her derde deva, her yerde hazır ve nazır olan koskoca Türk Kızılayı, Kızılay Gayrimenkul Yatırım Ortaklığının kurulmasıyla iktisadi ve kâr amacı güden değişimlerle şirketleşmekte, yöneticilere ballı maaşlar bağlanmaktadır ve yine benzer uygulamalarla vergi vermekten kaçınmaya aracılık eden bir taşeronla döndürülmüştür.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Aynen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Kızılay’ın, günümüzde geldiği noktayı bir vatandaşımızın deyimiyle özetlemek gerekirse “Kızılay amblemlı maskeleri keşke her yerde görebilseydik.” ama ne gezer. Doğal afet deyince akıllarına sadece deprem ve sel basması gelen Kızılayın tüzüğünü bile okumamış idarecilerle “Hızır” olan Kızılay’ın şimdi nerede olduğu bilen varsa açıklasın. Elazığ depreminde sıcak insan bedenlerinin beton bloklar arasında ezildiği saatlerde para toplama derdine düşerek kamuoyuna “SMS atın.” diyen bir Başkanla, geçmiş dönemlerde Kızılay’ın yerine geçmeye çalışan derneklerden devşirilen yönetici ve amirlerle mi Kızılay “Hızır” olacaktır? (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, coronayla mücadele sürecinde bildiğiniz gibi bir ekonomik istikrar paketi açıklandı, bu pakette açıklanan destekler birçok sektörde yetersizdir. Avrupa Birliği ülkelerinde corana mücadelesi kapsamında açıklanan ekonomik paketlerde teşvik ve yardımlar millî gelirin yüzde 10’unun üzerinde bir oranla yer tutarken, bizim pakette millî gelire oranı sadece yüzde 2 seviyelerindedir. 30 Martta Sayın Cumhurbaşkanımız, verdiği hesap numaralarına bağış yapılması çağrısında bulunmuştur. Bu tür bağış kampanyaları tabii ki zor dönemlerde yapılır ancak kriz dönemlerinde devletin kendini güçlü göstermesi de çok ama çok önemlidir. Aslında Türk Kızılayının yapması gereken bu kampanyayı Cumhurbaşkanı bizzat kendi yapmaktadır. Kızılay, maalesef “şartlı bağışlar” adı altında toplanan paraları başkaca vakıf ve derneklere aktardığı için vatandaş nezdindeki güvenilirliğini büyük ölçüde yitirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Çok özür dilerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Bu noktada da şu soru akla geliyor: Böyle bir kampanyanın Kızılay üzerinden yapılmasıyla toplanan bağış miktarının istenen seviyenin çok altında kalacağı düşüncesinden dolayı mıdır ki bu bağış kampanyasında Kızılaya görev verilmemiştir? Değerli milletvekilleri, bugünlerde coronavirus dolayısıyla aşıta, maskede ve Sağlık Bakanlığımızca sınırlarda kurulan sahra hastanelerinde yaşanan olumsuzluklar maalesef Kızılayın bugünkü yöneticilerinin omuzlarındadır.

Türkiye, yeniden Kızılay şube ağlarıyla örülmeli, Kızılay üye ve gönüllülerini tekrar Kızılay çatısı altında seferber etmeli diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs’ün görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve yüz elli iki yıldan beri Kızılayın görevinin başında olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir konuyu zapta geçirmek isterim.

Kızılay ve benzeri kurumlar bu süreçte büyük bir inisiyatif alarak çok büyük adımlar atıldılar. Sosyal medya hesaplarında var, paylaşıyorlar. Çanakkale’yi ben takip ediyorum, biliyorum. Ellerinden geldiği kadar, bilabedel çalışan insanlar var. Onların motivasyonunu bozan söylemler çok şık olmaz diye düşünüyorum. Dolayısıyla, yüz elli iki yıldan beri Kızılay neredeyse bugün yine orada, görevinin başındadır Sayın Başkan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Kızılay uykuda, uykuda! Kızılay “Evde kal.”a uymuş.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Buyurun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekilimizin yerinde oturuyorsunuz, bilginize.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Biliyorum, sıkıntı yok, sonuçta o da milletvekili, biz de milletvekiliyiz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri -ortaklarıyla beraber diyelim- İnfaz Yasası'nda bir dizi değişikliği öneren yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisinde sundular. Cuma günü Adalet Komisyonu toplanacak, önümüzdeki hafta da Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine geleceği bekleniyor, bekliyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine gelecek, tartışılacak elbette, hepimiz birkaç gündür çok şey söyledik, üzerine söylenecek çok şey var fakat içerden insanların ne hissettiğini duyumsamak gerekir, hepimiz o duyguları içten yaşayarak bunu ifade edemeyebiliriz ama ben, sizlere yirmi yedi yıldır cezaevinde olan bir mahpusun mektubunu okuyacağım. Öyle duygu sömürsü içeren bir mektup değil, kişisel bir talebi de yok, umutsuzluk da yok mektubunun içerisinde. Tersine ülkemiz için de, insanlık için de umut verici bir mektup. Duygu yüklü çokça mektup aldık, birçok milletvekilimize mektup geldi. Emin olun, bunların hiçbirisinde Adalet ve Kalkınma Partisine de, Meclise de hakaret yoktu, küfürler yoktu. Tersine adil bir çözüm, infazda eşitlik isteme vardı bu mektupların hepsinde. Eminim sizlere de bu tür mesajlar, mektuplar gelmiştir.

Mektup şöyle başlıyor: “Dostlara... Hey, siz dışarıdaki içerdekiler merhaba. İyi ve sağlıklı olmanız dileğiyle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Özlemle kucaklıyorum, öpüyorum da. Korkmayın, sözlü kucaklaşma serbest, üstüne, gönül rahatlığıyla sizleri öpebilirim. Dikkatli olduğunuz ve meseleyi ciddiye aldığınızı düşündüğüm için -televizyonlarda yedi gün yirmi dört saat söylenenler yetmezmiş gibi- uyarılar yapıp sizleri bunaltmak istemem. Yalnız şunu söyleyebilirim, corona günlerinde yapılacak en ciddi şey ne dersiniz gülmek derim. Sakın ha, gülmeyi ve güldürmeyi unutmayın. Geçenlerde televizyonda bir görüntü izledim, “...”^(x) oldum, gülmekten kırıldığının Kürtçesidir “...”^(x) Bir işyerinde dört adam oturmuş konuşurlarken, birisinin hapşırmasıyla, hapşırmanın da dahil hepsi, depreme yakalanırmışçasına kaçıyorlardı. Hele biri vardı ki hapşırma sesini duyar duymaz montunu kafasına geçiriyordu.

Gülme ve güldürmenin dışında ne yapabilirsiniz? Hazır, coronasizlere de dünyanın ölümlü bir dünya olduğunu hatırlatmışken uzun “keşkeler” listenizden azaltmalara gidebilirsiniz. İşe sevmeye başlayın; iş, kariyer, okul ve para kazanma koşuşturmasında unuttuğunuz sevmeye içinde ukde kalmış şeyleri yapın. Evlerinizde çocuklarla oyunlar oynayın, derslerine ve Kürtçe öğrenmelerine yardımcı olun. Ev sakinleriyle -kiminiz varsa artık- eşinizle, çocuklarınızla, anne babalarınızla, kardeşelerinizle konuşun. Yalnız, öyle havadan sudan, coronadan değil; birbirinizin yüreklerine dokunarak, dinleyerek konuşun. İnternet ve telefonla olması koşuluyla -yakın temas yasak- sevdiklerinizle, dostlarınızla görüşün. Okuyun ve güzel filmler izleyin. Ha, bir de yazmak isterseniz ben buradayım. Eskiden de yazanınız yok gibiydi, üstüne bir de sokak başlarında pusuya yatmış corona dururken yazı postalayacağınızı pek sanmam ama ben yine de söylemiş olayım: Olur da yazan olursa taahhütlü göndermeyi unutmayın. Televizyondan izlediğim profesörlere göre, mektuplarınızı aldığımdaya kaynak suyla dezenfekte edebilirsiniz. Şaka yapmıyorum, bir profesör “Ellerinizi kaynar suyla yıkayın.” diyordu. Çamaşır suyuyla yıkayabilirim, havalandırmadaki çamaşır ipine mandalla asıp üç dört gün havalandırabilirim ya da mektubunuzu okuduktan sonra ellerimi yirmi saniye sabunla yıkayabilirim. Ne dersiniz? Hangisini yapayım? D şıkkı aklıma yattı.

Şaka bir tarafa, hayatlarınızda belki de ilk kez biz içeridekilerle az da olsa empati yapabilecek bir hapis hayatı yaşıyorsunuz. Sizleri özgürlüğünüzden alıkoyan mahpusluk, kimse için arzu etmediğimiz bir şey. Umarız geçici olarak dışarıda olan ama esasında içeride olan milyonlar, kalıcı olarak içeride olan bizleri anlar. Ne dersiniz, anlarlar mı? Corona akıllandırır mı?

Yalnız şunu da söyleyeyim: Siz de biz de içeride olsak da şartlarımız yine de eşit değil. Hapis içinde yaşadığımız zamanlar da olmuştur ama böylesiyle ilk kez karşılaşırız. Spor, sohbet gibi iç etkinlikler ile açık ve kapalı ziyaretler anlaşılır bir gerekçeyle iptal edildi. Dış dünyayla tek bağımız haftada bir yirmi dakika telefon ve mektuplarla sınırlı. Alınması gereken tedbirleri anlayışla karşılıyor insan ama toplumun en dezavantajlı kesimi zindanlara gösterilmesi gereken özen de gösterilmiyor.

İçeridekiler, bağışlık sistemi en zayıf insanlar. Zaten, yıllardır sağlıklı beslenemeyen, yoğun stres altında olan, kronik hastalıklarla mücadele eden, tedavileri yeterince yapılmayan insanlarız. Sözüün özü, corona için kolay avız. Emin olun, tek bir vaka bile hızla yayılır ve kitlesel ölümlerle sonuçlanır. Hiçbir ilin hastanesi hapishanelerden yüzlerce hastayla uğraşamaz, altyapısı, insan kaynakları buna yetmez. Ne mi olur? Hapishanelerde kapalı kapılar ardında ailelerimizle, sevdiklerimizle vedalaşmadan ölüme terk ediliriz. Realite bu iken, bugünlerde infaz indirimiyle tahliyelerden söz ediliyor, biz siyasileri kapsam dışında tutacaklarını söylüyorlar. Gözden çıkarılan ilk avız. Bu, nasıl bir kin ve nefret ki yaşam hakkı için sayılmakla kalmıyor, bir ülkenin önümüzdeki onlarca yıllık toplumsal barışını ve iç siyasetini çatışmalı hâle getirecek bir yaklaşım sergileniyor. 10 bin kişinin aile ve yakın çevresine, yüz ile çırpılırsa yüz binlerce insana verilen mesaj şu oluyor: Ben, ulusal ve uluslararası hukuku ve etiği takmıyorum, kan davası güdüyorum, toplumsal barış beni ilgilendirmiyor. Bu yolla, corona da bir lütf mu sayılacak? Yüreklere taş basarak, asmayıp da beslediklerinden mi kurtulacak?

12 Eylül 1980 vahşetinin halklarda yarattığı travma ve sonuçları, bir ülkenin kırk yılını, en değerli evlatlarını, toplumsal kaynaklarını aldı. Yaşanacak kitlesel ölümlerle 12 Eylül travması da sonuçları da yüze katlanır. Bu görülmüyor mu? Kin ve nefret bu kadar mı kör etti gözleri? Corona safarisinde, kafeslere kapatılmış avlar olarak avcıya altın tepside sunulmamız ülkeye ne kazandırır, tersine ülkenin tamamına kaybettirir.

Corona, tüm dünyaya ve insanlığa ölümlü bir dünyada olduğumuzu hatırlattı. Belki de yeni bir dünyanın kurulmasına vesile olacak, yeni dünyaya hiç kimse dünün bagajıyla ulaşamaz. Yalnız, yerel ve ulusal tüm meselelerini çözmüş, iç barışını sağlamış, demokratik, özgür, eşit ve katılımcı bir siyaseti hâkim kılmış, doğanın çılgınlığını duymuş, doğaya zarar vermekten vazgeçen ülkeler ve devletler yeni dünyada yer bulabilecekler. Görmek isteyen gözler ve duymak isteyen kulaklar için corona çok yalın bir hakikati ifşa ediyor aslında. İstatistiklerde görüldüğü ki hayatını kaybedenlerin 10 katı, 100 katı insan enfekte olmuş olmasına rağmen tedavi edilebiliyor aslında. Devletleri asıl panikleten, kısa süreden on binlerce, yüz binlerce insanın enfekte olup sağlık altyapılarının buna yetmediği gerçeğidir. Bu da gösteriyor ki öldüren corona değil, öldüren kapitalizmdir; daha doğrusu,

^(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelimeler ifade edildi.

kapitalizmin ve ulus devletlerin sağlığı, bilime, eğitime, insana ve doğaya aktarması gereken kaynaklarını silahlanmaya, savaşa, işgallere bir zümrenin zenginleşmesine, doğanın talan edilmesine, toplumlara hiçbir faydası olmayan şatafatlı dev yapılara, küresel ısınmayı artıran gazların salınmasına aktarmasıdır.

Tarihin bir ironisi olsa gerek, nükleer bir savaşın dünyanın sonunu getireceği düşünülürken mikroskobik bir virüs, dünyanın süper hegemonu ABD'sinden, türlü ırkçı ritüellerle övünen tüm ulus devletleri işiğe tutulmuş tavşan misali şaşkına çevirdi.

Şimdi oturduğumuz, kapandığımız evlerimizden soru sorma zamanı. Yirmi yedi yıllık deneyimimden bilirim mahpushanenin soruların en çok sorulduğu yer olduğunu. Haftalarca, belki de aylarca bu içerikli hayat deneyiminiz de dileriz çok sorulu geçer. Misal şöyle sorular sorulabilir: Hiroşima, Nagazaki, ve Halepçe'ye atılan bombalarla, depolardaki yüzlerce nükleer silahla corona imha edilebilir mi? Enfâl ve tenkille yok edilebilir mi? Dev savaş gemileri, F-35, F-16'larla ya da milyonluk ordularla virüsle savaşılabılır mı? S-400'ler ya da Patriot'lar coronaya kalkan olabilir mi? SİHA'lar, İHA'lar onları etkisiz hâle getirebilir mi? Dev gökdelenler, yüzen palmiye şehirler, plazalar, beton yığını kentler, milyonlarca araba; yüzlerce hektar ormanlık alanın yok edilmesine, suların siyanürle kirletilmesine sebep bir avuç altın insanlığı virüsten koruyabilir mi? Bir zamanlar yapıldığı gibi, 80 ilde yüzlerce camide kılınacak fetih namazları, okunacak selalar işe yarar mı? Ve virüsü yaymanın bir aracı hâline gelen en kirli nesnesi para bizi kurtarabilir mi?

Kaderin cilvesi işte, coronayla artık her koyun kendi bacağından asılmıyor, küresel bir köye dönen dünyamızda birimizin virüsü hepimizin virüsü oluyor. Kurtuluş hep birlikte mümkün. O nedenle, zaman evde miskin ve umutsuz bir şekilde oturma zamanı değil, zaman soru sorma ve düşünme zamanı. Dünyada Ekvator kuşağında henüz tanımlanmamış 5 bin virüs olduğu, küresel ısınmayla daha da hareketlendiği söyleniyor."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

"Yarın mutasyon geçirmiş daha güçlü, daha inatçı bir virüsle karşılaşıldığında eğer bugün sorulması gereken sorular sorulmamış ve doğru yanıtlar üzerinde bir araya gelinmemişse işte o zaman insanlık corona günlerini arar. Mahşere dört atıyla kıyametimize mi koşacağız yoksa dersimizi alıp yeni bir dünyanın arayışına mı gireceğiz? Evlerine kapanan bu mola anında insanlık buna karar verecek. Düñün bagajıyla düşünen ve davranan devletlerden umutlu değilim ama insanlıktan yana umutluyum. Alaca karanlık corona günlerinin ardından insanlığın şafağında kazanan hayat, umut, sevgi ve barış olur umudundayım, yeter ki coronanın Sokrat'ın 'at sineği' misali sorularına uyanalım. Birilerinin ceza sürelerinde on beş, yirmi yıl indirimlere gidilirken bizlerin de ne yaşı 70, 80'lerinde olanların ne de bir asrı içeride devirmiş olanın, üç yıl beş yıl kalanın, ne kronik ölümcül olanın ne de çocuklu kadının toplumsal barışa vesile pahasına da olsa bırakılmayacağımız görülyor. Sız dışarıdakilerin, içeridekilerin, demokratik parti ve örgütlerin, aydın ve toplum önderlerinin karar alıcılar üzerinde bir baskısı olursa belki. Varlığını da ölümümüzün de yeni kavgalara, acılara vesile olmasını istemiyoruz, tek kaygımız bu. Kalın sağlıcakla."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – "Selam ve saygılarımızla altına imza atıyoruz, hepinizi saygıyla selamlıyorum."

(HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tiryakinin konuşmasına mı itiraz edeceksiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, hayır etmeyeceğim.

BAŞKAN - Sayın Beştaş buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, vatandaşların Halkbankın kredileri yapılandırmasına yönelik şikâyetlerine, Bilim Kurulunun corona salgınına ilişkin iktidar partisine, yürütmeye önerilerinin neler olduğunu ve bu önerilerinden ne kadarının kabul gördüğünü öğrenmek istediklerine, eksik bir uygulama varsa bunun sorumluluğunun Bilim Kuruluna da ait olacağına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Elime birkaç vatandaştan bir şikâyet geldi açıkçası. Bu banka kredileriyle ilgili biliyorsunuz geçen hafta bir paket açıklandı ve kredilerin faizsiz ertelenmesi ve yapılanması yasalaştı fakat elimde 2 tane kredi örneği var, Halk Bankasından alınmış.

BAŞKAN – Faizsiz ertelemeyen mi dediniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yapılandırma. Tabii tabii, faizsiz erteleme bu ilan edildi zaten. Tüketici kredisi şu anda 97 bin 970 TL'den 100 bin 302 TL'ye çıkmış. Başka bir örnekte, 83 bin 974'ten 85 bin 974'e çıkmış. Şimdi, bu açıkçası yasaya aykırı faiz alma yöntemidir; bunu, halkın bu şekilde zarara uğratılmasını bu salgın döneminde kabul etmek mümkün değildir.

BAŞKAN – Bankalar da belli mi? Hangi bankalar?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Halkbank, direkt adını vererek söylüyorum.

Bu, halkı kandırma yani dolandırma kapsamına girer ve neticede Mecliste yasallaşan, ilan edilen, bizzat Cumhurbaşkanının kendisinin ifade ettiği ve burada hepimizin tanıklık ettiği bir yasal düzenlenmeden bu şekilde kötüye kullanma ve faiz alma hiçbir şekilde kabul edilemez.

Tabii, şunu da kamuoyuna hatırlatmak istiyorum: Diğer bir mesele Sayın Varank'ın konuşması; işte, bu bankalar da galiba bu şekilde yaklaşıyorlar: "Daha salgın, koronavirüs Türkiye'ye gelmeden siparişler Türkiye'ye gelecek." ve Sabah gazetesi şöyle bir manşet atmıştı 16 Şubatta: "Dünyayı vuran virüs Türkiye'ye yarıyor." Bu virüs nemalanılacak bir virüs değil, bu virüs bütün dünya gibi bizi de vuruyor, halkımızı da vuruyor ve bütün dünyadaki insanlık ailesini tehdit ediyor.

Son olarak, Bilim Kurulu biliyorsunuz düzenli toplantılar yapıyorlar ve kamuoyu bunu çok ciddi bir şekilde merak ediyor çünkü herkes kendisinin ve sevdiklerinin hayatından endişe ediyor fakat Bilim Kurulu hiçbir şey açıklamıyor. Biz Bilim Kuruluna bir çağrı yapmak istiyoruz buradan: Bu toplantılarda sizin salgına ilişkin iktidar partisine, yürütmeye önerileriniz nedir? Bu önerilerin ne kadarı kabul ediliyor? Eğer bunlar açıklanmazsa ve eksik bir uygulama varsa bunun vebali, sorumluluğu aynı zamanda maalesef üzülerken belirtmeliyim ki Bilim Kuruluna da ait olacaktır.

Teşekkür ediyorum Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uygulamada hata varsa uyarırız arkadaşlarımızı.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Madde üzerinde şahıslar adına söz talebi Sayın Serkan Topal'ın.

Sayın Topal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sataşmaya mahal vermeden Sayın Topal, buyurun.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bizleri ekranları başında izleyen bütün vatandaşlarımıza selamlarımı, saygılarımı iletiyorum.

Değerli arkadaşlar, şu an beş dakikalık süre içerisinde AK PARTİ iktidarının on sekiz yıl içerisinde yaptıkları beceriksizlikleri anlatmayacağım. Kısaca şunu ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlar: Şimdi, sürekli hepimiz diyoruz ki “Evde kal.” Evet, gerçekten de evde kalmaları için biz neler yapıyoruz arkadaşlar; yani vatandaşlarımızı evde tutmak için neler yapıyoruz? Yaptığımız hiçbir şey yok, değerli arkadaşlar. Bakın, geçen Hataylı hemşehrim tır şoförü Malik Yılmaz “Virüsten ölmesek, açlıktan öleceğiz.” diyerek bir ironi yapmış. Yani şimdi, bu vatandaşımızı bir şekilde karakola alıyorlar ve denetimli serbestlikten dolayı şu anda serbest bırakıyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi bu adama diyorsunuz ki siz “Çalışma, evde kal.” Ama gerçekten de bu adam virüsten değil açlıktan ölecek. Ben de söylüyorum, vatandaşlarımız gerçekten bu gidişle virüsten değil açlıktan ölecek. İşte, vatandaşlarımız şimdi işsiz kaldı, esnaflar kepenk kapattı, birçok vatandaşımız mağdur; bunun için biz ne yapıyoruz? Şimdi, bağış toplamaya başladı Sayın Cumhurbaşkanını; iyi, güzel. Sosyal devlet nedir? Sosyal devlet, vatandaşların sorunlarının çözümü noktasında sosyal devlet devreye girer. Sosyal devlet dilenmez, sosyal devlet bağış toplamaz, bağış yapar.

Değerli arkadaşlar, insan doğduğunda vergi alınıyor, insan iş yeri açtığında vergi alınıyor; her türlü konuda, uçan kuştan sosyal devlet vergi alıyor. Eyvallah, alması gerekiyor ama şimdi bakıyoruz, deprem oluyor bağış toplanıyor, darbe oluyor bağış toplanıyor, salgın oluyor bağış toplanıyor; ondan sonra... Yani şimdi, arkadaşlar, vatandaşın artık bağış yapacağı bir şeyi mi kaldı? Vatandaş nereye bağış yapsın? Virüse mi, salgına mı, sele mi, depreme mi, darbeye mi? Yani vatandaşın artık bir tek şeyi kaldı bağış yapacağı, nedir biliyor musunuz? O da canı. Şunu da söyleyeyim: Evet, bizim de bir canımız var, eğer canımızı vereceksek bu vatan uğruna canımız feda, burada bunu ifade etmek istiyorum ama vatandaşlarımız gerçekten de o tır şoförümüzün dediği gibi, samimi söylüyorum, virüsten değil açlıktan ölecek, ben de bu kürsüde ifade etmek istiyorum. O yüzden, sosyal devletin gereği, mağdur olan vatandaşlarımızın sorununu lütfen çözelim. Özellikle bunu bu kürsüde defalarca dile getirdim, bir kez daha dile getireceğim. Hatta dün de Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Ali Öztunç da dile getirdi: Yurt dışında birçok vatandaşımız mağdur. Bakın, özellikle Orta Doğu'da, Suudi Arabistan'da, Kuveyt'te, Katar'da, Libya'da, Cezayir'de çok ciddi anlamda işçi vatandaşımız gerçekten mağdur. Bakın, orada bir odada 8 kişi, 10 kişi kalıyor. Sadece, bana –isimlerini vermeden- atılan birkaç mesajı okumak istiyorum: Bakın, “10 kişi Riyad'dayız, para yok, yemek yok, ‘1 Nisanda evi boşaltın.’ diyorlar. Büyükelçilikte -virüste- kendi kaderimizi mi bekleyeceğiz?” diyor. Bakın, “İlla ki intihar mı edeyim, yoksa çocukları mı atayım devlet görüp duyması için?” diyor vatandaş. “Konsolosluk cevap vermiyor, kendimi öldürüp intihar mı edeyim?” bir başka mesaj. “Eşim hamile, yurttan şu anda, lütfen, yardım edin.” diyor ve binlerce mesaj, binlerce.

Değerli arkadaşlar, bunu defalarca dile getirdim, maalesef AK PARTİ Grubu Başkan Vekilleri dâhil duyarsız kaldı, iktidar duyarsız kaldı. Sayın Meclis Başkan Vekilim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Meclis Başkan Vekilisiniz, bu konuda duyarlı olacağınıza olan inancımla bir kez daha sizden talep ediyorum: Bakın, Suudi Arabistan'da, Kuveyt'te, Katar'da şu anda dışarıda olan vatandaşlarımız var, aç olan vatandaşlarımız var. Bir an önce ya uçak gönderelim ya da oradaki bu vatandaşlarımızın bu sorunlarını çözelim. Bakın, orada işçi pozisyonundalar. Yani orada içerideler, para kazanamıyorlar, buradaki vatandaşlarımıza, buradaki ailelerine para gönderemiyorlar; buradakiler de aç, oradakiler de aç.

Değerli arkadaşlar, bu işe bir çözüm bulmamız gerekiyor. Gerekirse gerçekten Meclis kapanmasın, samimi söylüyorum; Allah aşkına, Muhammed aşkına, Ali aşkına, sizden rica ediyorum, lütfen. Gerçekten benim telefonum susmuyor şu anda, binlerce mesaj geliyor değerli arkadaşlar.

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Özellikle devletin yapması gerekenleri bir kez daha burada ifade etmek istiyorum. Yurt dışında çalışanlar olmak üzere esnaf, çiftçi, konut kredisi alanlar, dar gelirli vatandaşlarımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sayın Başkanım, herhâlde son konuşmacı olduğum için iki dakika verirsiniz

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Son konuşma değil, sizden sonra üç konuşma daha var.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bir kez daha tekrar ediyorum: Yurt dışında çalışanlar olmak üzere, esnafımız, çiftçimiz, konut kredisi olanlar dâhil, nakliye yapanlar, taşıt kredisi olan vatandaşlarımız, öğrenim kredisi alan öğrencilerimiz ve birçok esnafımız... Lütfen, bunları bir yıl öteleyelim, öteleyelim, öteleyelim.

Bakın, yine çok hızlı bir şekilde, sosyal devlet olmanın gereği... Şimdi, hani diyoruz ya işte “İtalya'ya, İspanya'ya yardım ettik.” Arkadaşlar, o yardımı oraya yapmayın; gelin, Hatay'ın Samandağ ilçesine, Defne ilçesine, gazi Reyhanlı'ya, Kırıkhan'a, Belen'e gönderelim arkadaşlar. Gerçekten orada insanlar mağdur. Hatay halkı her türlü felakette her türlü konuda barış harekâtında bir numarayı ama maalesef şu anda orada bırakan Kızılayı, devleti bile göremiyoruz. Lütfen, rica ediyorum, hem yurt dışındaki vatandaşlarımızın hem de Hataylı vatandaşlarımızın sorunlarını çözelim, sizlerden de arz ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu konuda bir şeyler söylersiniz herhâlde, yurt dışındakilerle ilgili Sayın Başkanım, gerçekten mağdurlar.

BAŞKAN – Sizin bu talepleriniz aktarılacaktır.

Buyurun Sayın Zengin.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; sayın hatip biz Grup Başkan Vekillerini duyarsız kalmakla suçladı, doğrusu buna üzüldüğüm insan. Böyle bir olayda duyarsız kalmak ne mümkün? İsim söylemeyeceğim belki ama...

BAŞKAN – Sayın Altay da söz istedi zaten, o da alındı, evet.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kendi gruplarındaki milletvekili arkadaşlarımızın da bütün taleplerini süreç içerisinde, ben kendi adıma -ama eminim diğer arkadaşlarım da böyle yapmışlardır- tek tek takip ettim. Hatta şu anda da bir yazışmamız oldu bir vekil arkadaşımızla, CHP grubundan.

Şimdi, burada tabii yurt dışında kalan insanlarımızla ilgili operasyon çok geniş bir operasyon. Hatta Türk Hava Yolları, ben biliyorum ki, uçuşlar biliyorsunuz özellikle Avrupa ve Amerika arasında tamamen kesilince, uzun süre uçabilen, 15-20 gün kadar devam eden bir tek Türk Hava Yolları vardı. Sade Türk vatandaşları için değil 14 gün kuralına uyan başka ülke vatandaşlarının da başvurdukları en önemli en önemli ülke Türkiye oldu bu manada, bu seyahat imkânının sağlanması için. Kuveyt'te mahsur kalanlarla ilgili de üç tane uçak... Mahsur kalmak şununla alakalı: Uçuşlar kapatıldığı için başka prosedürler gereği, bazen o ülkelerin kendi iç prosedürü gereği kendi uçuş hatlarını kapatan ülkeler var. Bu manada, bu vatandaşlarımızla ilgili, yeni, 3 tane uçak gidecek ve onları alıp gelecek. Bunun altını çizmek istiyorum. Bence, bu süreçte karşılıklı olarak birbirimize yardım ederek, en azından, hissiyat olarak aynı noktada hemfikir olduğumuzun farkında olarak meseleleri anlatmak lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

Tabii, benzer durum pek çok ülkede var. Aynı şey İngiltere'de de var yani, mesela, orada da öğrencileri de aldık ama onun dışındaki vatandaşlarımız gelmedi gibi. Yani değişik ülkelerde benzer sorunlar var ama Türkiye bu konuda da çok başarılı oldu, hakkını da teslim etmek lazım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay.

16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde, eksikleri, ihmal ve yetersizlikleri ortaya koyduğuna, Çayırdere Barajı'nın sulama sahasının AK PARTİ'li Pınarhisar Belediyesine devredildiğine yönelik haberlere ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Sayın milletvekillimizin "duyarsızlık"tan kastettiği, olsa olsa yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde, eksikleri, ihmal ve yetersizlikleri ortaya koymaktır; bu da onun doğal görevidir.

Sayın Başkanım, bu vesileyle, pek kısa bir hususu arz etmek istiyorum. Coronayla mücadele devam ederken tabii hayat da devam ediyor. Kırklareli Kaynarca beldesinin hemen kuzeyinde Devlet Su İşleri tarafından yapılan Çayırdere Sulama Barajı bitirildikten sonra, baraj sulama sahasının 30 bin dönümlük sahanın, 25 bin dönümü Kaynarca sınırlarındayken AK PARTİ'li Pınarhisar Belediyesine devredildiğiyle ilgili bir haber aldık. Bir yandan Sayın Cumhurbaşkanı "birlik" diyor "beraberlik" diyor, şöyle diyor, böyle diyor ama bir yandan da sırf Kaynarca Belediyesi Cumhuriyet Halk Partili diye barajı ve sulama eklentilerini Pınarhisar Belediyesine vermek ve o Pınarhisar Belediyesi marifetiyle kurulacak bir kooperatif tarafından işletilmesini öngörmek olsa olsa bir öngörüsüzlük olur, partizanlık olur. Sayın Bakanın bir dahli var mı, yok mu bilmem ama ben yazının Ankara DSİ Genel Müdürlüğüne gittiğini biliyorum. Başvuru dilekçelerini de huzurunuzda Sayın Özlem Zengin'e veriyorum. Bu konuda hakkaniyetin ve adaletin tesis edilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN - Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylanması açık oylamaya tabidir. İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrasında "Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." denilmektedir. Bu hüküm çerçevesinde, teklifin tümünün açık oylaması 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır. Belirtilen gündeki birleşimde, Gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmında teklifin tümünün açık oylaması yapılacaktır. Ayrıca, bugün görüşmeleri tamamlanarak tümünün oylamasına geçilecek tüm tekliflerin oylamaları da bu şekilde, 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

3'üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Milleti Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 107 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç'un.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bu konuyu tartışmaya devam edeceğiz. Umarım çok uzun zaman olmaz bu, ayları almaz ama koronavirüs salgınına tartışmaya devam edeceğiz. O nedenle, ilk defa karşı karşıya kalınan bir durum olduğu için, iktidar partilerinin bu konudaki eleştirileri ve önerileri ciddiyetle dinlemesinin önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bu konuda her şeyi bilirci tutumun hiçbir karşılığı yok yani Türkiye'de de yok, dünya'da da yok. O nedenle, özellikle iktidar için söylüyorum, toplumsal ve siyasal muhalefetin bu konudaki eleştirilerini ve önerilerini dikkate almamak gerçekten çok ciddi bir yanlış ortaya çıkarmaktadır. Bakın, toplumsal ve siyasal muhalefet diyorum. Bunu kastederken hem sivil toplum kuruluşlarını, sendikaları, meslek örgütlerini, siyasi partileri, yöre derneklerini; yani bu toplumda, yurttaşların içinde örgütlenmiş olduğu bütün kurum ve kuruluşları kast ederek bunu söylüyorum.

Şimdi, taleplerine baktığımızda, birkaç maddede toplanıyor aslında bu talepler; kısaca bunlara değinmek istiyorum.

(x) 107 S.Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Bir: Diyorlar ki "Temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulmalıdır." Bu çok önemli, buna gerçekten ihtiyaç var.

İki: Diyorlar ki "Salgın süresince işten çıkarmalar yasaklanmalı, küçük esnaf desteklenmeli, çalışanlara ücretli izin verilmeli ve işsizler için ise koşulsuz işsizlik maaşı ödenmelidir."

Üç: Diyorlar ki "Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik, su, doğal gaz ve iletişim faturaları salgın riski boyunca faiz iletılmiden ertelenmelidir."

Dört: Diyorlar ki "Bu süreçte özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmeli; yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi, istisnasız ve ön koşulsuz, bütünüyle parasız olmalıdır."

Beş: Diyorlar ki "Salgınla mücadelede koordinasyonda katı bir disiplin uygulanmalı, bilimsel yaklaşım ve bilgi paylaşımında açık ve şeffaf olunmalıdır. Güven kriteri hâline gelen Covid-19 testleri konusunda bilimsel, yaygın, hakkaniyetli ve sonuçların hızla açıklandığı bir işleyiş hâkim kılınmalıdır."

Altı: Diyorlar ki "Başta hekimler, sağlık ve belediye çalışanları olmak üzere, tüm zorunlu işlerde koruyucu ekipman başta olmak üzere bütün eksiklikler giderilmeli, herhangi bir aksama yaşanmayacağına dair güven verilmeli ve bu işlerde çalışan herkes düzenli olarak testten geçirilmelidir."

Yedi: Diyorlar ki "Salgın dönemlerinde dezavantajlı kesimler olarak kabul edilen, hiçbir geliri ve birikimi olmayan yoksullar, göçmenler ve tutuklu, hükümlüler için yaşamlarını ve sağlıklarını koruyacak fiilî ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir."

İşte, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, meslek örgütlerinin, Türkiye Devrimci ve İşçi Sendikaları Konfederasyonunun, Kamu Emekçileri Sendikaları Birliği Konfederasyonunun (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB), Türk Tabipleri Birliğinin (TTB) ve birçok sivil toplum kuruluşunun, meslek birliğinin, vakfın, siyasi partinin talepleridir bunlar. Bu talepleri iktidarın gerçekten ciddiye alması son derece önemlidir. Neden? Çünkü sorun kamusal bir sorundur; sorun sadece sizin sorunuz değildir ve iktidarın görevi esas olarak –defalarca bunu vurguladık ve vurgulamaya da devam ediyoruz- kamu kaynaklarını kullanarak vatandaşları ekonomik ve sosyal bakımdan rahatlatmaktır, güven vermektir yani "Evde kalın." dediğimiz yurttaşların hepsinin ihtiyaçlarının karşılanması gerekir ki insanlar evde kalmanın kendileri açısından güveni ortadan kaldıracak, güvenceyi ortadan kaldıracak bir durum olmadığını hissetsinler ve düşünsünler; dolayısıyla, evlerinde kalırken ihtiyaçlarının karşılanacağını görsünler. Bu, ciddi bir meseledir o nedenle. Bütün ülkelerin iktidarlara bunu yapıyor ve Türkiye'de de yapılması gereken esas olarak budur. Bunu yapmadığımız zaman, bu gerçekleşmediği zaman, bu şeffaflık, bu güvence sağlanmadığı zaman gerçekten bu virüse karşı mücadelede başarılı olunması son derece zordur.

"Kaynak yok." diyorla iktidar, bakın, kaynak var. Kaynak var, bunu siz de biliyorsunuz biz de biliyoruz; önemli olan, bu kaynağın hangi tercihler doğrultusunda kullanıldığıdır. Esas itibarıyla, kaynak nerede var? Bakın 2020 bütçesine, bu kaynakları göreceksiniz. Tercihler önemlidir. Silahlanma ve güvenli harcamalarına bakın, kaynak oradadır; örtülü ödeneğe bakın, kaynak oradadır; saray harcamalarına, israfa, şatafata bakın, kaynak oradadır; İşsizlik Fonu'na bakın, kaynak oradadır. Esas itibarıyla, İşsizlik Fonu, yıllardan beri ya sermayeye ya bankalara, zorda olan çeşitli iş çevrelerine hizmet olarak sunulmaktadır, kaynak oradadır. İşsizlik Fonu, esas itibarıyla işsiz, bugün kendini güvencesiz hissedenin, işsiz kalma tehlikesi yaşayanın, evde oturanın, esnafın, çiftçinin, yoksulun kaynağı olarak kullanılmalıdır. Bugün kullanılmıyacaksa İşsizlik Sigortası Fonu, ne zaman kullanılacak? İşsiz için, yoksul için, emekçi için, işçi için ne zaman kullanılacak? Dolayısıyla, bu konu, halk ve toplum sağlığı konusu olduğu için de son derece önemlidir. Bakın, önlemleri bunun için tartışıyoruz. "Test" derken bunun için önemsiyoruz bu meseleyi. "Test" deyince kızılıyorsunuz. Test sayısı yetersiz. Günde 20 bin mutlakla aşılmalıdır; 30 bine, 40 bine ulaşılmalıdır, bu imkânlar var. Nasıl olmalıdır bu testler biliyor musunuz? Hani, kamuoyu araştırmaları yapılıyor ya seçimlerden önce; İşte, bu ay siyasi partilerin durumu şudur, bu ay budur; liderlerin durumu şudur, budur diye açıklanıyor ya, aynı o mantıkla, her hafta test sonuçlarının açıklanması gerekir, bu şeffaflığın herkes tarafından görülmesi gerekir. Bu takip yapılırsa ancak bu corona virüsü karşısında, gerçekten test sayısı 20 binleri, 30 binleri, 40 binleri bulduğu zaman koronavirüsle mücadele, onu bastırma ve durdurma mücadelesi; bakın, hafifletme demiyorum, bastırma ve durdurma mücadelesi başarılı olarak gerçekleştirilebilir. Bu çok önemli bir şey.

Bakın, bir şeye daha değinmek istiyorum. Bu krizi siyasette merkezileşme için bir fırsat olarak değerlendirme anlayışı gerçekten doğru bir anlayış değildir, bunun yanlış olduğunu sizler göreceksiniz. Bakın, neden bunu söylüyorum: Şimdi, kriz yönetiminde çeşitli imkânlarla sahip olan yerel yönetimlerle iktidarın iş birliği yapması -bütün yerel yönetimleri kastediyorum- şarttır. Şimdi ne yapılıyor? Bizim yerel yönetimlerimize, geçen hafta 8 yerel yönetime kayyum atandı. Dolayısıyla corona virüsü karşısında mücadele eden yerel yönetimler etkisizleştirildi, hâlbuki tersi yapılmalıydı. Şimdi ne yapılıyor? Bağış toplayan yerel yönetimlerin bu imkânları engelleniyor. Bu doğru bir tutum değil, bu kesinlikle yanlış. Bakın, İçişleri Bakanınız diyor ki "Devlet, vali izin vermeden 'Ben yardım topluyorum.' dersiniz başka devlet, yeni hükümet oluşturmak istiyorsunuz demektir." Böyle bir anlayış olabilir mi, böyle bir demokrasi anlayışı olabilir mi? Bu despotik, bunun demokratik anlayışla hiçbir alakası yok. Üstelik de şunu da bilmiyor İçişleri Bakanı: Belediyeler bağış kabulü dayanağını Belediyeler Kanunu'ndan alıyor, 5216 ve 5393 sayılı Kanunlardan alıyor. İçişleri Bakanının bu yaptığı açıklama Anayasa'ya da aykırı, Anayasa'nın 127'nci ve 137'nci maddelerine de aykırı. Ama tabii İçişleri Bakanının Anayasa, yasa ya da uluslararası demokratik sözleşmeler, teamüller filan gibi meselelerle bir alakası yok. O, bunların hepsini bir kenara itmiş vaziyette ve gerçekten bunu, yaşanan bu salgın felaketini merkezileşme için bir fırsat olarak görüyor İçişleri Bakanı. Eğer siz de bunu böyle görüyorsanız iktidar olarak, böyle adımlar atıyorsanız ve atacaksanız bunun gerçekten vebali çok ağır olur. Bunu bilin, bunu bir kez daha vurgulamış olalım özellikle.

Son bir noktaya değinmek istiyorum. Burada çeşitli arkadaşlarımız konuştu, önümüzdeki hafta da konuşmaya devam edeceğiz. Bakın, cezaevleri; çok ciddi bir konudur bu. Bu konu neden önemli? Cezaevinde bulunan her insanın -ister tutuklu olsun ister hükümlü olsun- yaşam hakkı vardır, sağlık hakkı vardır ve bu haklar devlet güvencesi altındadır. Devlet diyemez ki "Ben onları cezaevine attım, ne olursa olsun." Böyle bir anlayış olamaz. Böyle bir anlayış günümüz devletlerinde, hiçbir devlette, en despotik devlette bile olamaz. Dolayısıyla, cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin yaşam ve sağlık hakkını korumak zorundadır bu iktidar. Dolayısıyla eğer bugün tartıştığımız konularda, yarın daha yoğun olarak tartışacağımız konularda infaz eşitliğini göz önünde bulundurmazsanız, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü bulunan bütün insanların infaz eşitliği çerçevesinde haklarını, yaşam ve sağlık haklarını korumazsanız bu çok büyük bir vebal doğuracaktır. Aynı zamanda, vebal doğurmanın ötesinde, Anayasa'ya da demokratik uluslararası sözleşmelere de aykırı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum, bitiriyorum efendim.

Bu konuyu elbette ki tartışmaya devam edeceğiz ve şunu göz ardı etmeyin: Bir koronavirüs salgınıyla, büyük bir belayla bütün dünya ve Türkiye'de hepimiz karşı karşıyayız. Bunu en az zararla atlatmak için herkes mücadele ediyor, bu mücadeleyi ortaklaştırmak büyük önem taşıyor ve şunu söylüyoruz; bakın, diyoruz ki, önümüzdeki dönem yani bu salgın tehlikesini, bu salgın

belasını atlattıktan sonraki dönem için söylüyorum: Önümüzdeki dönem Türkiye'ye de yeni bir beyaz sayfa açma dönemi olmalıdır. Hukuk açısından, demokrasi, barış ve adalet açısından, toplumsal barış açısından yeni bir sayfa açılmalıdır. Bu yeni sayfayı açmanın yolu, özellikle cezaevleri konusunda ve alınan önlemler konusunda toplumsal ve siyasal muhalefetin önerilerini, taleplerini ve eleştirilerini dikkate almaktır. Bir kez daha iktidar partilerine bunu hatırlatmak istiyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Türkoğlu Açık Cezaevinde 12 kişinin karantinaya alındığı yönündeki haberlere ve salgının en büyük tehdidi oluşturduğu cezaevlerinin bir an önce boşaltılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu Saruhan Bey kürsüye gittikten sonra not geldiği için aldım, yoksa almazdım; çok kısa, Özlem Hanım buradayken...

Şimdi Maraş Türkoğlu Cezaevinde -açık cezaevinden aradılar, aileler de sonra aradılar- hâlihazırda bugün itibarıyla A blok A3 koşuşundan 12 kişi karantinaya alınmış, maskeleri de kantinden 2,5 TL'ye satın alabiliyorlarmış. "Çok endişeliyiz." diye iletiler. Hani, bunu bir teyit edelim, bir araştıralım ve tabii ki şunu söylüyoruz: Cezaevlerini bir an önce boşaltmamız gerekiyor çünkü salgın en büyük tehdidi orada oluşturuyor.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (Devam)

BAŞKAN – Evet, gruplar adına söz talepleri karşılandı, şahıslar adına ilk söz Sayın Servet Ünsal'ın

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama Victor Hugo'dan bir sözle başlamak istiyorum: "Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk." (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Evet arkadaşlar, ülkemiz çok kritik bir dönemden geçiyor. Herkes Hükûmetten, ülkeyi yönetenlerden bu süreci en az zararlı atlatabilmek için yeni yollar, yeni destekler beklerken karşımıza çok çok garip bir tablo çıktı yani dağ fare doğurdu. Ülkeyi yönetenler çıktı milyonların karşısına; işçiyi, köylüyü, dar gelirliyi, esnafı rahatlatacak çözüm yerine bir de baktık ki hesap numarası dağıtarak para istedi. Evet, arkadaşlar bunun anlamı nedir, bu ne demektir? İnsanlarımız zaten çok zor günler geçiriyor, bu çok kabul edilecek bir durum değil. Deprem oluyor Kızılay para istiyor, salgın oluyor Hükûmet para istiyor. Bir bakıyorsun bugünler için Merkez Bankasındaki kefen paraları uçmuş, yok. Milyonlarca vatandaş senelerdir bu vergilerini niye veriyor, nereye veriyor, nerede bu paralar arkadaşlar? Aslında tabii, herkes biliyor bunu, nerede olduğunu. Borçlanarak iş adamlarına, belli kişilere; saraylar, köprüler, en büyük köprüler, en büyük saraylar, en büyük hastaneler, şatafat, lüks, yaşandı bu ülkede.

Biraz önce, sevgili Bülent Turan "15 Temmuz şehit ve gazilerine toplanan 309 milyon sorununun Aile Bakanlığı çözdü." dedi ama çözüldüğü yok arkadaşlar. Aile Bakanı bu konuyla ilgili konuştuğunda ben de buradaydım, "309 milyon 338 milyon oldu, bankada duruyor." denildi yani ne şehide verildi ne gaziye verildi. Beşiktaş'ta 46 kişinin öldüğü bir olay oldu, saldırı oldu; toplanan 52 milyon da hâlâ kişilere verilmiş değil. Yani zor duruma düşünce yine "Vatandaş parayı versin." arkadaşlar; olmaz, bu da olmuyor artık, insanlarımız zaten kaygılı, perişan. Arkadaşlar, Hükûmet yardım isteyen değil, yardım edendir. Bu konuyu özellikle bir kere daha söylüyorum: Hükûmet yardım isteyen değil, yardım edendir. (CHP sıralarından alkışlar)

Çözüm mü? Evet, arkadaşlar, çözüm içinde zaten, bu ülkede yaşandı. Milyarlarca lira borcu affedilen yandaş şirketlerin ödemeleri gereken vergileri toplarsak gerçekten ciddi bir sıkıntı çözülür. İsraftan, şatafattan biraz da tasarrufa, böyle bir uygulamaya geçilse tüm ihtiyaçları karşılanır.

Dokuz senedir, 5 milyona varan Suriyeli vatandaşlar var. Arkadaşlar, dokuz yıldır bakıyoruz bunlara, 40 milyar doların üzerinde para sarf edildi. Biz şu ülkedeki vatandaşlarımıza iki ya da üç ay, dört ay bakamayacak mıyız ya? Bu bizim, gerçekten, kendi iç sorunumuz. Bakmalıyız, Suriyeliye bakıyorsa bu ülkenin Hükûmeti, kendi vatandaşlarına da bakacak.

Evet, "çılgın projeler" denilerek milyarlar harcandı ama İşsizlik Fonu'nda toplanan 131 milyar ben hâlâ göremiyorum. Daha birkaç ay önce, yapmayın etmeyin dedik, Merkez Bankasındaki ihtiyat akçelerini de göremedik, bu zor zamanlar için olan bu paralar da gitti.

Evet, maskeler ve eldivenlerle bir ihale yapıldı ya, bir komedi ya, ben şaşırdım yani böyle bir şey nasıl oldu ama uçuş garantisi verilen yeni havalimanlarını, geçiş garantisi verilen köprüleri, bunları hep yaşadık. Yöneticiler, bugün olmuş, halktan para istiyor.

Evet arkadaşlar, bu ara bir kurumu soracağım sizlere ya -hepinizin de bu konu aklınıza geliyor ama- Kızılay diye bir kurumumuz var ya, nerede ya bu Kızılay? Evet arkadaşlar, milyonların döndüğü, bağışların aktığı, astronomik maaşların ödendiği Kızılay şu an nerede? Kaynaklar nerede, açık bir şekilde niye kullanılmıyor? En çok ihtiyaç duyulan zamanda sessizlik var. Sözde hayırseverlik adı altında milyonlar vakıflara, demeklere aktarıldı. Arkadaşlar, o vakıfların bir kısmını hepiniz hatırlıyorsunuz; işte, TÜRGEV'ler, TÜGVA'lar, Okçular, Ensar, Limak, Kolin, Kalyon, Cengiz, Çalık, Torunlar, Demirören derken... Hadi görelim; bir de saydığım kişilerin hayırseverliğini bir görmek istiyoruz, millet sevdasını, devlet bağlılığını görmek istiyoruz.

Evet arkadaşlar, corona vakasından sonra turizmin sıkıntıya gireceğini burada söylemek istiyorum. Bu sene o ÖTV'siz mazotu çiftçilere verin arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet değerli arkadaşlar, bugünlerde gene de bir sıkıntı oldu: Vatandaşa yardım elini uzatan Ankara, İstanbul Belediyeleri, Konya'nın da, Urfa'nın da, Antep'in de gördük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ünsal, tamamlayın sözlerinizi.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Evet, ama Acun bile para toplarken hiçbir sorun yok, yasak yok ama bu belediyelere geldiğinizde sıkıntı var arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben bir hekim olarak buna bir tanı koyamadım, insanların yardım duygularını bile ayırtırmak ne kadar büyük bir travmadır; tekrar ediyorum, insanların yardım duyguları ayırtırmaz. Arkadaşlar "Ekonomiyi ben batırdım, ben düzelteceğim." diye bir hava var, bir görüntü var.

Evet arkadaşlar, salgına karşı en büyük gücümüz, en büyük silahımız sağlık çalışanlarımız; bunu, burada özellikle

vurgulamak istiyorum. Bir-bir buçuk yılı geçkindir yaptığım bütün konuşmalarda sağlıktaki şiddeti hep konuşmamda belirttim. Tekrar ediyorum, Nazım'ın dizeleriyle son vereceğim konuşmama; diyor ki Nazım:

"Dert çok derman yok,
Yüreklerin kulakları sağır,
Hava kurşun gibi ağır,
Bağır bağır bağıriyorum,
Koşun, kurşun eritmeye çağırıyorum." (CHP sıralarından alkışlar)
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Ben de hepinize, bütün siyasi partilere sağlıktaki şiddet yasası için bir araya gelmenizi öneriyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Adalet Bakanlığından alınan bilgiye göre Kahramanmaraş ilinde corona testi pozitif çıkan hiçbir tutuklu ya da hükümlünün olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, araya çok vakit girmesin diye, Sayın Beştaş'ın sorduğu soruya binaen bir açıklama yapmak istiyorum.

Adalet Bakanlığımızdan aldığımız bilgi: "Kesinlikle, Kahramanmaraş'ta hiçbir hapisanede, hiçbir cezaevinde corona testi pozitif çıkan bir kimse yok. Fakat uygulama olarak eğer orada bulunanlar içerisinde öksüren, gribal bir enfeksiyonu olan varsa onları içeride bulundurmuyarak hastaneye alıyoruz, hastanede tedavisi yapıldıktan sonra da yine koğuşa koymayarak onları farklı bir yerde muhafaza ediyoruz, başka bir yerde kalıyorlar bir tedbire binaen. Şu ana kadar Kahramanmaraş'ta testleri pozitif çıkan hiçbir tutuklu ya da hükümlü olmamıştır, yoktur. Tedbire binaen böyle bir uygulama yapılmıştır." Bakanlığımızdan gelen açıklama böyle. Belki kurşunların erimesine bir vesile olur diye söylemiş olayım.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (Devam)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Sayın Erkan Baş'a aittir.

Sayın Erkan Baş, buyurun. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurul ve ekranları başında bizleri izleyen, ülkemizin, emeğiyle, alın teriyle yaşayan tüm insanlarını saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, Genel Kurulun içinde bulunan arkadaşlarıma bir çağrı yapmak istiyorum: Şu şık salonun büyüğü atmosferinden biraz çıkalım. İnsan bütün gün burada oturunca gerçeklikle olan bağına biraz kaybediyor, bu atmosfere fazla kaptırıyoruz kendimizi. Hatırlayalım, burası Millet Meclisi, biz milletin vekiliyiz. Soru şu: Şu kapıdan dışarı çıktığımız andan itibaren bu ülkedeki milyonlarca insan ne düşünüyor? Bu insanların derdi ne? Biz burada ne konuşuyoruz? Herkes kendisine bu soruyu sorsun istiyorum değerli arkadaşlar.

Bakın, geçen hafta ne oldu burada? Saraydan gelen bir fermanı apar topar "Hop!" diye ekledik torba pakete, yasallaştırdık, ondan sonra, aç-kapayla tatile çıktık. Bu hafta, toptasak 50-60 milletvekili buradayız, ne yapıyoruz? Uluslararası anlaşmaları görüşüyoruz. Şimdi ben konuşuyorum, televizyonda, burada "uluslararası anlaşmalar" yazıyor. Bir sorun kendinize, vatandaş ne düşünüyor? Yani, ben, bu hâldeyken uluslararası anlaşma... Hiç baktınız mı bilmiyorum arkadaşlar, ben hepsini çıkarttım, görüşeceğimiz uluslararası anlaşmaları. Bak, bu, 107 sayılı 2018'de imzalanmış, bir sonra konuşacağımız 2015'te imzalanmış, 2018'de imzalanmış, 2016'da imzalanmış. Yani, bunlar dört beş yıldır Meclisin tozlu raflarında bekliyor, bula bula bugünü mü bulduk bunları konuşacak? "Memleketin sorunu bu mu, bunları mı konuşmalıyız?" diye sormak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, başka zaman sorsak, hani "Milletvekili milletin yanında." diyeceğiz, vallaha çoğu evde oturuyor, "Evde kal." kampanyasına katılıyor; oradan, sosyal medyadan yazıyoruz "Evde kal, evde kal." diye ama açık söyleyeceğim: "Bir tek yurttaşımız bile evde kalamadığı zaman, milletin vekilinin evde kalma hakkı yoktur, şansı yoktur." Bu bir mücadele. Yani, biz, doktorlara, sağlık emekçilerine "Evde kalın." diyebiliyor muyuz ya? Bu sadece sağlıkla ilgili bir sorun değil ki aynı zamanda sosyal ve toplumsal bir sorunla karşı karşıyayız. Bunu burası çözmeyecekse, bunu burası konuşmayacaksa kim konuşacak? Gerçekten sormak gerekiyor. Tekrar ediyorum, bir yurttaşımız bile gönül rahatlığıyla evinde kalamıyorsa, milletvekilinin evde kalma hakkı yoktur. Biz, halkın sorunlarını çözmek üzere görev aldık, görevimizi yerine getirmek durumundayız ve gerçek sorunları tartışmalıyız, gerçek sorunları konuşmalıyız.

Bakın, dün turizm işçisi arkadaşlarla bolca konuştum. Milyonlarca işçi şu anda işsiz; ne diyorlar biliyor musunuz? "Ya Başkanım, biz mağdur değiliz, mahkûmuz." diyorlar, "Mahkûm, mahkûm olduk." diyorlar. Biz, bu arkadaşlara ne diyeceğiz? Uluslararası anlaşmaları imzaladık merak etme mi diyeceğiz arkadaşlar? Gerçekten, herkes elini vicdanına koysun ve bu soruya cevap versin.

Şimdi, yeni bir şey oldu, ne oldu? "Biz Bize Yeteriz" Değerli arkadaşlar, bakın, burada biz haftalardır bağıriyoruz, diyoruz ki: Halk yoksul, çaresiz. Siz diyorsunuz ki: "Yok öyle bir şey; yok, öyle değil." Peki, bu yardım kampanyasını niye yapıyorsunuz? Madem bu halk yoksul ve çaresiz değil, bu yardım kampanyasını niye yapmak zorunda kalıyoruz? Çünkü biz, bu insanların çaresizliğine çözüm üretmiyoruz. Bakın, gerçekten "Biz Bize Yeteriz"i en son söyleyecek olan sizsiniz. Siz, bu toplumu "teröristler" diye suçlamadınız mı bundan bir sene önce? "Zillet ittifakı" diye suçlamadınız mı kendiniz dışındaki her şeyi? Şimdi "Biz Bize Yeteriz" diyorsunuz. Vatandaşın birisi aynen şöyle söylemiş: "Vallahi, biz bize yeteriz de biz size bir türlü yetiremiyoruz; sizin sarayınıza yetiremiyoruz, müteahhidinize yetiremiyoruz, patronlarınıza yetiremiyoruz." Yani "Biz bize yetiyorsak size ne ihtiyacımız var?" diyor vatandaş. Gerçekten bu soruları sormamız gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, yapılması gereken şey aslında çok açık: Öncelikle, o tır şoförü kardeşim var ya "Beni virüs öldürmezse sizin düzeniniz öldürür." diyen kardeşim, onun sözünü dinlemek zorundayız biz. Milyonlarca işçiye, emekçiye, işe

gitmediği zaman nasıl yaşayacağını formüllerini üretmek durumundayız biz; demeliyiz ki “Merak etme; sen işe gitme, kendini koru, evinde otur; biz senin çoluğunu çocuğunu, evini barkını, geleceğini güvence altına alıyoruz.” (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İşsizlik Fonu diye bir şey var, değil mi? Niye var bu fon ya? İnsanlar zor durumda kaldığında, işçiler zor durumda kaldığında kullanılsın diye işçiden alınan para bu zaten. İşçiden aldığımız parayı şimdi işçiye vermeyi bile konuşmuyoruz çünkü bilmiyoruz ki o para var mı yok mu, başka bir yerde mi kullandınız, ne yaptınız; kimsenin haberi yok.

Değerli arkadaşlar, ben diyorum ki bu virüs öldürmese bile bu düzen insanları öldürüyor, o yüzden bu düzeni değiştirmemiz lazım. Gelin, bunu fırsata çevirelim. Yani, büyük bir musibetle, büyük bir belayla karşı karşıyayız ama burada yapmamız gerekenleri görelim çünkü zamanla yarışıyoruz ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayayım izin verirsiniz.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, ben başka zamanlarda da geliyorum buraya, diyorum ki: “Bakın, işçiler zor durumda. Bu Meclis, işçileri düşünmüyor; bu Meclis, işçiler için bir şey yapmıyor.” Defalarca bu konuşmayı yaptım; hepsinde inandığım şeyi, gördüğüm şeyi, duyduğum şeyi, hissettiğim şeyi sizlerle paylaşmaya çalıştım fakat bugün... Bakın, gün gün insanlarımız ölüyor; her gün, kaybettiğimiz her gün... Hani, biz, maden işçisine bugün “Madene gitmeye devam et.” diyoruz ya, yarın ölebilir; otobüslere, minibüslere tıklım tıklım bindiriyoruz ya, yarın ölebilir. Yarattığımız bu düzen insanları artık kopartıp alıyor bizden; buna karşı ayağa kalkalım diyorum.

Bakın, Cumhurbaşkanı “Biz Bize Yeteriz” diyor. 17,1 milyar lira bütçesi var. Bu ne demek, biliyor musunuz arkadaşlar? Saniyede 500 lira harcıyor. Cumhurbaşkanlığı sarayının dört saniyede harcadığı parayla vatandaş bir ay geçinmek zorunda. Ya, harcamasın bu saray artık bu parayı, verelim şu vatandaşımıza ve yaşasın, insanlarımız yaşasın diyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik

Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi

MADDE 1- (1) 7 Mart 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır.

4’üncü sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 115) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 115 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yok.

Görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Söz talebi yok madde üzerinde.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. açık oylama 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır.

5’inci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) 115 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 122) ^(*)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 122 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA VERİ
PAYLAŞIMINA İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ UYGULAMA PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Şubat 2019 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolü"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 18.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

163 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cıbuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 2 Nisan 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.16

^(*) 122 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.